

Møte torsdag den 14. desember 2006 kl. 10

President: T h o r b j ø r n J a g l a n d

D a g s o r d e n (nr. 34):

- Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2007 vedrørende kapitler under Finansdepartementet, Fornyings- og administrasjonsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet (rammeområdene 1 og 6) (Budsjett-innst. S. nr. 5 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 1 (2006-2007))
- Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2006 under Kommunal- og regionaldepartementets forvaltningsområde (Innst. S. nr. 80 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 26 (2006-2007) unntatt kap. 571, 572, 3571 og II)
- Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer på statsbudsjettet for 2006 under Fornyings- og administrasjonsdepartementet (Innst. S. nr. 78 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 28 (2006-2007))
- Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer av bevilgninger på statsbudsjettet for 2006 under Arbeids- og inkluderingsdepartementet (Innst. S. nr. 79 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 14 (2006-2007) kap. 651, 670, 683, 690, 691, 3651, 3690 og 3691)
- Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om endringer av løyvingar på statsbudsjettet for 2006 under Arbeids- og inkluderingsdepartementet (Innst. S. nr. 77 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 14 (2006-2007) unntatt kap. 651, 670, 683, 690, 691, 3651, 3690 og 3691)
- Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Jørund Rytman, Tord Lien, Ketil Solvik-Olsen og Torbjørn Andersen om vern av Trillemarka-Rollagsfjell (Innst. S. nr. 74 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:12 (2006-2007))
- Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om samtykke til tiltredelse av Internasjonal konvensjon om kontroll og behandling av ballastvann og sedimenter fra skip av 13. februar 2004 (Innst. S. nr. 75 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 5 (2006-2007))
- Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om endringer under enkelte kapitler på statsbudsjettet medregnet folketrygden for 2006 under Helse- og omsorgsdepartementet (Innst. S. nr. 90 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 15 (2006-2007))
- Forslag oversendt fra Odelstingets møte 4. desember 2006 (jf. Innst. O. nr. 11):
«Stortinget ber Regjeringen fremlegge forslag om økte bevilgninger til Helsetilsynets arbeid med nytt

kap. 4 A i lov om pasientrettigheter i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007.»

10. Referat

Presidenten: Fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe foreligger søknad om sykepermisjon for representanten Saera Khan fra og med 14. desember og inntil videre.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

- Søknaden behandles straks og innvilges.
- Vararepresentanten, Khalid Mahmood, innkalles for å møte i permisjonstiden.

Presidenten: Khalid Mahmood er til stede og vil ta sete.

Representanten Kari Lise Holmberg vil framsette et representantforslag.

Kari Lise Holmberg (H) [10:01:27]: På vegne av representantene André Oktay Dahl, Gunnar Gundersen, Bent Høie og meg selv vil jeg få fremme forslag om strengere krav til vilkår for familiegjenforening og etablering.

Presidenten: Forslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

S a k n r . 1

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2007 vedrørende kapitler under Finansdepartementet, Fornyings- og administrasjonsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet (rammeområdene 1 og 6) (Budsjett-innst. S. nr. 5 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 1 (2006-2007))

Presidenten: Etter ønske fra kommunal- og forvaltningskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 2 timer og 5 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 45 minutter, Fremskrittspartiet 25 minutter, Høyre 15 minutter, Sosialistisk Venstreparti 10 minutter, Kristelig Folkeparti 10 minutter, Senterpartiet 10 minutter og Venstre 10 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg av hovedtalerne fra hver partigruppe og fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Tore Hagebakken (A) [10:03:12] (komiteens leder): Den rød-grønne regjeringen og stortingsflertallet fører en meget offensiv politikk for å styrke vår felles velferd.

Vi er utålmodige, utålmodige fordi barna trenger barnehageplass eller et best mulig skoletilbud nå, mer enn lovnader om bedring på sikt. De omsorgstrengende trenger hjelp nå, mer enn på sikt. Da må de som skal levere tjenestene og tryggheten lokalt, kommunene, få mer penger for å kunne løse oppgavene nå. Det sørger vi virkelig for.

Veksten i de frie inntektene i inneværende år er på 9,5 milliarder kr. Det er en samlet realvekst på 11,6 milliarder kr i kommunesektoren. Dette utgjør den sterkeste inntektsveksten på 15 år.

I budsjettinnstillingen vi nå har til behandling, fortsetter prioriteringen av kommuneøkonomien, i form av frie inntekter og øremerkede tilskudd særlig knyttet til barnehageutbyggingen.

Totalt for 2006 og 2007 beløper veksten i kommunesektorens samlede inntekter seg til 18 milliarder kr, hvorav 13 milliarder kr er frie inntekter. Det gir bedre skole og omsorg – ja mer velferd på flere områder.

Mer penger gir også mindre underbalanse. Kommune- ne trenger penger mer enn planer – planer som retter opp underbalanse på sikt. Jeg tror kommunene er overbærende med denne utålmodigheten fra vår side. Hver eneste ekstra skattekrone får kommunene beholde, i tillegg til den kraftige veksten vi lovet i Soria Moria-erklæringen og har levert.

Vi har et ansvar for å legge til rette for et best mulig tjenestetilbud i alle norske kommuner. Det handler virkelig om rettferdighet. Det hensynet må vi ha sterkt med oss når vi vurderer hvordan vi best skal fordele pengene til kommunesektoren. Spørsmålet om selskapsskatten skal være en kommunal skatt, skal også vurderes av det politiske utvalget som nå skal foreta en helt nødvendig gjennomgang av inntektssystemet. Regjeringen vil så presentere sitt forslag til endringer i kommuneproposisjonen våren 2008.

I påvente av dette arbeidet støtter vi Regjeringen i at den prosentvise kommunale andelen av selskapsskatten reduseres, slik at kronebeløpet «fryses» på nåværende nivå. Hvis vi ikke gjør et slikt grep, vil en stor del av neste års vekst i frie inntekter komme i form av selskapsskatt. Det kunne hatt uheldig virkning med hensyn til nettopp fordeling kommunene imellom og påvirket velferdsnivået ulikt.

Det skal selvsagt lønne seg å drive godt næringsutviklingsarbeid. Det gjør det da sannelig også. Men norske kommuner består av lokalsamfunn og byer med temmelig ulike forutsetninger for å skaffe seg inntekter på denne måten. Det er noe vi må ha med oss når vi utformer den sentrale politikken på dette området.

Kommune-Norge har en helt sentral rolle i integreringsarbeidet. Det drives mye godt arbeid også i frivillig regi. Men vi kan og må gjøre mer. Den rød-grønne regjeringen er offensiv og utålmodig også på dette området. Det kommer klart til uttrykk gjennom framleggelsen av Handlingsplan for integrering og inkludering og også i Handlingsplanen mot fattigdom. Det vil bli sagt mer om dette fra vår side senere i denne debatten.

Mange organisasjoner, noen enkeltkommuner med spesielle utfordringer, Sametinget og andre benyttet an-

ledningen til å møte i komiteens høringer. Flere av dem vil kunne konstatere at de er blitt hørt gjennom denne budsjettinnstillingen. Andre har gitt synspunkter og innspill som det er nyttig for komiteen å ha med seg videre.

Elgå skole i Engerdal blir tilgodesett med en bevilgning på 500 000 kr i driftsstøtte. Komiteens flertall, alle partier unntatt Fremskrittspartiet, går inn for denne bevilgningen for å ta vare på og revitalisere den sørsamiske kulturen og det sørsamiske språket.

Det samme flertallet går også inn for at det settes av 250 000 kr for å sikre den skogfinske kulturen.

De tre regjeringspartiene, pluss Kristelig Folkeparti og Venstre, sørger for at Norges Velforbund får en driftsbevilgning på 1,3 mill. kr. Velforbundet er en viktig samarbeidspartner for å få gode bomiljøer, og de har bl.a. driftsansvaret for mellom 10 000 og 15 000 lekeplasser her i landet.

Også på integreringsområdet er det skjedd endringer, idet landsdekkende organisasjoner som driver integreringsarbeid, blir gitt en påplussing på 1,5 mill. kr.

En helt annen sak, hvor alle partier – jeg holdt på å si: igjen – unntatt Fremskrittspartiet står samlet, gjelder finansieringsordningen knyttet til opplæring i private helseinstitusjoner. Det er svært varierende hvor mange slike institusjoner de enkelte fylker har. Regjeringen bes derfor om å foreta en ny vurdering av denne omleggingen, slik at de økonomiske overføringene til den enkelte fylkeskommune gjenspeiler de faktiske kostnadene som hver enkelt fylkeskommune har. Dette skal gjelde for 2007.

Husbanken har også, naturlig nok, vært til høring i komiteen. Komiteflertallet legger vekt på Husbankens rolle som allmenn bank for boligbygging, utbedring og etablering. Høyre og Fremskrittspartiet er uenig i dette. Men for oss som utgjør flertallet, er dette et viktig signal. Vi vil at boligpolitikken skal ha et bredt perspektiv, og at Husbankens virkemidler skal understøtte dette.

Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester, som vi fra nå av skal kalle det, opptar mange. Det handler om tilbud til mange mennesker og om mye penger for mange kommuner. Regjeringen jobber med dette, og dette arbeidet må prioriteres, slik at endringer i ordningen kan fremmes i kommuneproposisjonen til våren.

Det er, om jeg får lov til å si det, nesten litt rørende å oppleve hvor sterkt de tidligere regjeringspartiene – og støttepartiet fra den tiden, Fremskrittspartiet – nå engasjerer seg når det gjelder denne toppfinansieringsordningen. I inneværende års budsjett er det Bondevik-regjeringens forslag og nivå som gjelder. Noe av det siste forrige regjering gjorde, var å kutte om lag 270 mill. kr, ved å redusere statens bidrag utover innslagspunktet med 10 pst. Med fortsatt Bondevik-regjering hadde vi hatt samme ordning og samme nivå, men vi hadde langt fra hatt de frie inntektene som kommunesektoren nå har. Kanskje er dette engasjementet et tegn på at de tidligere regjeringspartiene ser at nåværende regjering sannsynligvis har større potensial hva angår handlekraft og vilje til å gjøre noe med dette. Det klarer vi å leve med.

Når det gjelder regional- og distriktpolitikk, har vi nettopp hatt til behandling en egen melding om det. Vi

følger opp nå med penger for å nå de politiske målsettingene. Når det gjelder de distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene, plusser vi på hele 153,5 mill. kr – en økning på 10 pst. Dermed er det totale beløpet oppe i 1,2 milliarder kr.

Også her leverer Fremskrittspartiet det en kan forvente derfra i distriktspolitikken. De vil kutte med 1 130 mill. kr til samme formål.

For øvrig er det positivt å merke seg at Kristelig Folkeparti og Venstre står sammen med regjeringsfraksjonen i alle merknader i denne delen av budsjettinnstillingen.

Meldingen om de framtidige regioner, som ble lagt fram på fredag, innebærer en betydelig overføring av oppgaver til det regionale nivået. Dette er viktig i distriktspolitisk sammenheng. I tillegg styrker man folkestyret og gir nye muligheter for skikkelig skreddersøm i utviklingsarbeidet regionalt.

Regjeringen legger til grunn at staten Norge opprinnelig er etablert på territoriet til to folk: samer og nordmenn. Samene er et urfolk som har et folkerettslig krav på et særlig kulturvern. I Regjeringens forslag til statsbudsjett er bevilgningene økt med 49 mill. kr.

Det er lagt inn 5 mill. kr som følge av at Tysfjord kommune i Nordland blir innlemmet i samisk språkområde. Dette er den første kommunen fra lulesamisk område som innlemmes i samisk språkområde.

Det er også på plass 20 mill. kr til å sikre midler til Østsamisk museum i Neiden og videre planlegging av utstillinger i 2007. Østsamisk museum er et tusenårssted, og jeg er glad for at det endelig er funnet penger til å sette i gang dette arbeidet. Dette er viktig for østsamisk kultur.

Vi har mange andre eksempler som viser at vi støtter opp om en aktiv samepolitikk. Også når det gjelder kulturområdet, er det viktige bevilgninger som er gjort.

Budsjettinnstillingen handler naturlig nok mye om penger. Men uten godt motiverte medarbeidere når vi ikke våre mål i velferdspolitikken. Derfor er det all mulig grunn til å glede seg over avtalen som er inngått mellom Regjeringen og arbeidstakerorganisasjonene om utvikling av kvalitet i kommunesektoren.

Vi er opptatt av at vi i kommunesektoren, ja i hele offentlig sektor, skal ta inn flere lærlinger. Vi vil også forsterke innsatsen når det gjelder økt etnisk mangfold og økt rekruttering av folk med nedsatt funksjonsevne i offentlig sektor. Også på dette området vil vi være utålmodige.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ib Thomsen (FrP) [10:13:33]: Representanten er tidligere ordfører og kommunalpolitiker. Han har vært innom en del av utfordringene til kommunene, bl.a. de store utfordringene som de står overfor ved at man har ressurskrevende brukere og stort vedlikehold i kommunene – altså store etterslep på mange områder.

Ser representanten at det finansieringssystemet som vi har i dag, ikke sikrer likeverdige tilbud i kommunene, ikke sikrer samme kvalitet i kommunene og ikke sikrer økonomisk forutsigbarhet i kommunene?

Hva ønsker representanten og Arbeiderpartiet å gjøre med disse utfordringene i framtiden?

Tore Hagebakken (A) [10:14:18]: Jeg er veldig enig i at det er viktig, som jeg nevnte i innledningen, at vi får en skikkelig gjennomgang av inntektssystemet. Derfor nedsettes det nå et tverrpolitisk utvalg som skal legge fram et forslag innen september neste år. Så vil departementet på grunnlag av det ta dette opp til drøfting i Regjeringen og, som jeg var inne på, legge fram forslag til endringer i kommuneproposisjonen for 2008. Vi har i mandatat spesielt pekt på at man må se på om det er behov for egne kompensasjonsordninger for kommuner med stor befolkningsvekst og kommuner med sterk befolkningsnedgang. Vi skal gjennomgå dette fra A til Å, og det skal bli et mer rettferdig system – det er hensikten.

Kari Lise Holmberg (H) [10:15:10]: Representanten var ikke veldig lenge innom regionreformen i sitt innlegg – kanskje ikke så rart, for noen mener reformen henger i en tynn tråd. Kommunalminister Åslaug Haga er imidlertid sikker i sin sak: Hun skal knuse Fremskrittspartiets og Høyres drøm om kommunesammenslåing.

I Høyres program står det bl.a. følgende om kommunesammenslåinger:

«Frivillighet og lokale initiativer bør fortsatt være hovedlinjen i spørsmålet om endret kommunestruktur.»

Dette er langt på vei som i Arbeiderpartiets eget program, der det står:

«Arbeiderpartiet mener det er nødvendig med endringer i dagens kommuneinndeling for å sikre funksjonelle og bærekraftige kommuner.»

Videre sies det at strukturendringer i hovedsak bør være frivillig for kommunene.

Har kommunalministeren nå også blitt Arbeiderpartiets drømmeknuser?

Tore Hagebakken (A) [10:16:10]: Vi samarbeider meget godt med kommunalministeren, det kan jeg forsikre om. Vi har heller ingenting imot kommunesammenslåinger. I mange tilfeller vil det være direkte hensiktsmessig, men det skal skje på frivillig basis.

Det Høyre faktisk gjør, er at de går rundt med «tvangstanker». De er faktisk villige, tror jeg, til å gå inn for å bruke tvang, fordi det er den eneste måten å få kommunene større på. Norske kommuner ønsker i sin alminnelighet ikke å slå seg sammen, bortsett fra noen få unntak. Så det puslespillet som Høyre skal legge i den sammenhengen, det blir ganske krevende, for det vil stå mange ordførere som har veldig mye av befolkningen bak seg, og holde i sin bit.

Vil dere bruke tvang, så si det! Enten det, eller så er alternativet å overføre mye mer makt til statlig nivå, altså til statlige myndigheter. Det var ikke jeg klar over var god Høyre-politikk.

Björg Tørresdal (KrF) [10:17:15]: Representanten Hagebakken sa i sitt innlegg at den nylig framlagte regio-

nalmeldingen vil være viktig i utviklingen av distriktspolitikken.

Så langt vi kan se, konkluderer ikke meldingen når det gjelder omfanget av oppgaver, og mitt spørsmål til Hagebakken blir: Vil regjeringspartiene i den kommende stortingsbehandlingen av meldingen konkludere på omfanget av oppgaver, og overføre betydelige oppgaver fra stat til regionalt nivå, sånn at en kan foreta en aktiv distriktspolitikk?

Tore Hagebakken (A) [10:17:49]: Ja, det er selvsagt hensikten at Stortinget her skal konkludere som grunnlag og for den saken som Regjeringen legger fram våren 2008, om inndeling.

For øvrig har jeg registrert, til stor tilfredshet, at Kristelig Folkeparti er en varm tilhenger av at vi skal ha et regionalt folkestyrt nivå. Det er et godt utgangspunkt for at vi skal kunne ha et godt samarbeid også når det gjelder diskusjonen om oppgaver.

Jeg vil også invitere alle andre partier i Stortinget som ønsker å ha et ord med i laget, til dialog rundt denne svært viktige saken for Norge framover.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Før vi går videre på talerlisten, vil presidenten ta opp et punkt under formalia som ble uteglemt ved åpningen av møtet, nemlig at Hans Olav Syversen, som har vært permittert, igjen har tatt sete. Det er en stor glede å se Syversen her igjen.

Per-Willy Amundsen (FrP) [10:18:50]: Kommunene, Kommune-Norge, er det nivået som produserer de mest grunnleggende, de mest nære og viktige tjenestene til befolkningen der ute i det ganske land. Da er det viktig at man har forutsigbare rammer og forutsigbar finansiering av nettopp de tjenestene.

Fremskrittspartiets politikk vil legge til rette for nettopp den forutsigbarheten. Gjennom vår generelle økonomiske politikk vil vi skape større vekst, større forutsigbarhet og økt handlingsrom for kommunene. Men vel så viktig er at vi gjennom vår politikk ønsker å sikre den enkelte bruker, den enkelte innbygger, skikkelig god, forutsigbar finansiering av den enkelte tjeneste.

Vi ønsker primært en stykkprisfinansiering av det som i dag er kommunale grunnleggende velferdstjenester, enten vi snakker om eldreomsorg, grunnskole, helse eller sosiale tjenester. Grunnen til at vi gjør det – og jeg vet at dette er noe som vi debatterer i komitesammenheng i mange sammenhenger – er at vi ønsker et likeverdig tilbud. Vi ønsker at alle innbyggerne skal få de samme kvalitative tjenestene, uansett hvor de bor i landet. Vi ønsker at innbyggerne skal vite at den sykehjemsplassen eller den skoleplassen man får, ikke er avhengig av varierende overføringer fra staten, som kan endre seg relativt mye fra år til år.

Dessverre er det sånn at flertallet i denne sal så langt ikke vil gå inn på de gode løsningene som Fremskrittspartiet skisserer med sin stykkprisfinansiering. Men frem til

vi får det på plass, tar Fremskrittspartiet i inneværende budsjett til orde for å øremerke større deler av overføringene til kommunene. Det gjør vi gjennom direkte øremerking av 2 milliarder kr til eldreomsorgen, direkte øremerking av 600 mill. kr til grunnskolen og 200 mill. kr til den videregående skolen. Samtidig ønsker vi å legge føringer for forutsigbarhet i de statlige overføringene til kommunene, så kommunene faktisk kan forholde seg til de fire årene de gjerne planlegger for i virksomhetsplanen sin.

Det er litt interessant å registrere at i forbindelse med behandlingen av distrikts- og regionalpolitikken er Fremskrittspartiet alene, sammen med Kristelig Folkeparti og Venstre, om å ønske en flerårig og oversiktlig opptrappingsplan av finansieringen i kommunesektoren. Her legger altså Regjeringen opp til en år-til-år-styring av finansieringen i kommunene, og skaper dermed ikke den forutsigbarheten som nettopp kommunene er opptatt av. Det ser vi jo. Ved enhver anledning når vi har disse diskusjonene, kommer man trekkende med eksempler – alle de gode eksemplene, alle de gode visjonene for hva som vil skje når de rød-grønne nå har tatt over roret.

Jeg vil nevne noen eksempler – det er jo litt interessant. Ringerike kommune er i en situasjon hvor de i utgangspunktet måtte sette seg ned og kutte nesten 10 pst. av budsjettet. 10 pst. av budsjettet er et ganske håpløst utgangspunkt. Det kan være mange grunner til det. Det er sikkert ineffektivitet og muligheter for å styre Ringerike kommune bedre. Men det viktigste for Ringerike, som det er for andre kommuner, er at man har forutsigbarhet i det man faktisk driver med, og at man kan planlegge langsiktig i forhold til økonomiplan og de tjenester man skal produsere.

I fjorårets budsjettdebatt brukte representanten Trygve Slagsvold Vedum fra Senterpartiet min hjemkommune, Harstad, som eksempel på – jeg holdt på å si – de nye føringene som kommer fra Regjeringen. Det er riktig at Harstad kommune, min hjemkommune, opplevde problemer tidligere med kommuneøkonomien, det var problemer med å finansiere tjenestene. Det er mange gode årsaker til at det er blitt sånn. Men situasjonen har overhodet ikke endret seg etter at de rød-grønne overtok. I den kommunen manglet man over 60 mill. kr da man skulle balansere budsjettet. Løsningen er, som det er i mange andre kommuner, å sette inn det jeg vil kalle for prokuratorknep for å få regnestykket til å gå opp. For at Harstad kommune skulle få sitt regnestykke til å gå opp – og de behandler budsjettet i dag – legger de til grunn rentenedgang, avdragsuttsettelse på lån og forlenget løpetid på lån. Det er en rød-grønn styrt kommune, som jublet den dagen Regjeringen tok over. Nå har virkeligheten innhentet Harstad kommune, som den har gjort med så mange andre kommuner, dessverre.

På innvandringssiden legger Fremskrittspartiet til grunn en politikk hvor vi dramatisk vil redusere innvandringen til Norge. Det gjelder asylinnvandringen og mottak av kvoteflyktninger, men det gjelder først og fremst familieinnvandringen, som i dag er den store utfordringen på innvandringssiden. Det interessante her er at samtidig som vi gjør det, kutter vi litt på innvandrings- og integre-

ringssiden, men det er ikke i nærheten av den massive innsparingen vi vil få ved å redusere innvandringen til Norge.

Dette har blitt forsøkt fremstilt – rimelig uredelig – fra Arbeiderpartiets side som om vi kynisk kutter på integrering. Det er selvfølgelig ikke riktig. Fremskrittspartiet legger til grunn en politikk hvor vi faktisk har mye penger tilgjengelig pr. hode – pr. hode – til å integrere, og det er det man må se på når man ser på vår politikk: balansen mellom utgiftene på den ene siden og innvandringen på den andre siden. Når vi til og med får sånne beskyldninger som at Fremskrittspartiets politikk vil føre til franske tilstander, er det lov å reagere. Det er selvfølgelig ikke riktig. Med vår politikk, hvis den hadde vært lagt til grunn hele veien så lenge vi har advart mot utfordringene på innvandrings- og integreringssiden, hadde Norge befunnet seg i en helt annen situasjon.

Det er nettopp politikken til Arbeiderpartiet, som har hatt størsteparten av ansvaret de siste 20-30 årene, som dessverre, dersom ikke nye tiltak settes inn, kommer til å føre til en situasjon hvor vi skaper nettopp en sosial underklasse. De integreringsutfordringene ser vi er i ferd med i større og større grad å komme opp som et problem i dag. Arbeiderpartiet legger med sin politikk opp til et system der man skaper klienter, der man skaper passive mottakere av offentlige ytelser, istedenfor å legge til rette for at mennesker kan satse på å leve av sin egen inntekt og skape grunnlag for sitt eget liv, og dermed ha større grad av sosial mobilitet. Det er Arbeiderpartiets politikk som har plassert oss i den situasjon at svært, svært mange innvandrere fra ikke-vestlige land dessverre i dag er passive mottakere av ytelser istedenfor å være produktive medlemmer av samfunnet. Det er ikke innvandrernes egen feil, men det er den sosialdemokratiske tankegangen, den sosialdemokratiske samfunnskonstruksjonen, hvor man ser på enkeltmennesker som svake individer, i svake grupper, istedenfor å ta mennesket på alvor og stille krav til det enkelte menneske. Da ville vi ha lyktes. De stedene i verden hvor man stiller krav til menneskene, hvor det enkelte menneske må ta større grad av ansvar for sin egen situasjon, har man også større sosial mobilitet og mer vellykket integrering. Det er på tide at Arbeiderpartiet tar det inn over seg. For dersom den politikken som i dag føres, også er oppskriften for fremtiden, er jeg redd for at vi nettopp vil komme i en situasjon hvor vi får en sosial underklasse og franske tilstander i Norge.

Jeg tar med dette opp Fremskrittspartiets forslag, både dem vi er alene om, og dem vi står sammen med andre om.

Presidenten: Representanten Per-Willy Amundsen har tatt opp de forslagene han viste til.

Det blir replikkordskifte.

Rolf Reikvam (SV) [10:29:30]: Amundsen gjorde det til et poeng at stykkprisfinansiering er mer forutsigbart enn en rammeoverføring til kommunene. Jeg regner med at også i framtiden skal Stortinget fastsette i de årlige budsjetter hva prisene skal være, så jeg greier ikke helt å se hva som gjør det mer forutsigbart om Stortinget vedtar

en stykkpris i stedet for å vedta en ramme til kommunene. Men det var ikke det som var hovedpoenget mitt. Det som jeg tenkte å utfordre Amundsen på, er tenkningen bak stykkprisfinansiering. Dette er jo kanskje den mest ekstreme form for sentralisme som vi kjenner til. Uten sammenligning for øvrig kjenner vi til en form for sentralisme i en del østeuropeiske land, og dette kan vel tendere i retning av det samme, nemlig at Stortinget skal fastsette eksakt rammer, hvor mye hver person koster, og så skal kommunene få overført et beløp som er fastsatt ut fra en kostnadsfaktor. Er Amundsen enig i at dette er en form for sentralisme? Om det er demokratisk, vet jeg ikke, men det er iallfall en form for sentralisme som er rimelig ekstrem, og som vi ikke har sett i andre land enn i de gamle østeuropeiske landene.

Per-Willy Amundsen (FrP) [10:30:43]: Det er selvfølgelig det stikk motsatte av sentralisme. Det er et forutsigbart system hvor den enkelte kommune vet at de har finansiering når det gjelder sykehjemsplasser, når det gjelder skolene som kommunen driver, og når det gjelder sosial- og helsetjenester. Det er det som er grunnleggende her, for disse tjenestene skal være tilgjengelige og like for alle mennesker. Det er fremdeles kommunene som i størst grad kommer til å levere de tjenestene, men det er snakk om forutsigbarhet i forhold til at man vet at man får de pengene man trenger til å finansiere de grunnleggende tjenestene. Det er for så vidt ikke noe særlig annerledes enn slik som det er i dag, bare at i dag har man statistiske modeller i departementet, som overhodet ikke er i kontakt med virkeligheten, som ligger til grunn for beregningen, og det er ikke, som i vårt system, det reelle behovet for tjenester som automatisk utløser penger fra staten.

Björg Tørresdal (KrF) [10:31:55]: De frivillige organisasjonene driver et viktig arbeid for å integrere og inkludere innvandrere i Norge. Det meste av dette arbeidet foregår på dugnadsbasis, men de får noen få millioner til å ha noen ansatte, og for å ha spesiell opplæring på dette arbeidsfeltet. Kristelig Folkeparti mener at dette er vel anvendte penger. En får mye innsats for disse pengene, og mye dugnadsinnsats til et godt arbeid. De driver med leksehjelp, norskopplæring og forskjellige sosiale arrangementer for denne gruppen. Hvis Fremskrittspartiet mener at det er viktig at innvandrerne lærer norsk, blir integrert i samfunnet, hvorfor i alle dager tar de da og stryker all støtte til frivillige organisasjoner som driver dette arbeidet?

Per-Willy Amundsen (FrP) [10:32:41]: Jeg må si at jeg i stor grad deler representanten Björg Tørresdals syn, at frivillige organisasjoner gjør et viktig arbeid. Frivillige organisasjoner er faktisk de som best får til mye integrering pr. krone, og dette er absolutt veien å gå når det gjelder integrering, også i framtiden. Men det enkeltforslaget til endring i statsbudsjettet som representanten Tørresdal refererer til, gjelder en post i budsjettet som spesifikt går på innvandrersorganisasjoner som sådanne, hvor vi har sagt at vi ikke ønsker særbehandling. Vi tar på alvor at vi

ikke forskjellsbehandler mennesker, vi skal ikke ha særtilskudd, særordninger, til såkalte innvanderorganisasjoner. Men vi sier samtidig at den type organisasjoner som driver godt integreringsarbeid, skal ha rom for overføringer gjennom andre poster på statsbudsjettet. Det står spesifikt også i vårt alternative statsbudsjett.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:33:52]: Det er interessant å høre representanten Amundsen snakke om frivillighet. Han var også imot å gi penger til Norges Velforbund – 1,3 mill. kr. Men det går jo inn i mønsteret i forhold til det store statspartiet Fremskrittspartiet er i ferd med å bli, med øremerking, stykkprisfinansiering, alle mulige ordninger for statens kontroll. Og i dag nådde det nye høyder i Aftenposten. Jeg trodde ikke mine egne øyne da jeg så at representanten tok til orde for statskontrollører «å la skjenkekontrollen» i landets menigheter for å sjekke om en hadde holdninger som var i samsvar med statens opphøyde mening. Jeg vil gjerne få bekreftet eller avkrefte fra representanten Amundsen at han faktisk svarte det som går fram av Aftenposten i dag, at man åpnet opp for at en skulle ha noe lignende det han kalte skjenkekontrollører i landets menigheter, og at statspartiet Fremskrittspartiet også skal gå inn i landets menigheter og kontrollere deres holdning.

Per-Willy Amundsen (FrP) [10:34:43]: Den måten det fremstilles på her av representanten Slagsvold Vedum, er selvfølgelig ikke korrekt. Vi ønsker, helt riktig, at staten faktisk skal kunne stille noen krav når man gir tilskudd til religiøse organisasjoner. Det er overhodet ikke urimelig. Så får det være opp til den enkelte religiøse organisasjon å velge om man ønsker å motta offentlig tilskudd eller ikke. Men det er altså ikke slik som representanten prøver å fremstille det, at dette har å gjøre med noen statlig opphøyd mening, for det vi ønsker å gjøre, er å fremme likestilling, fremme demokratiforståelse. Vi vil fremme likeverd i innvandrermiljøer, og da må vi kunne gjøre det på en god måte, hvor vi faktisk stiller krav til innsyn, oversikt over hva som foregår, slik at vi kan løfte det opp og ha en offentlig debatt i allmennheten om det.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Bent Høie (H) [10:36:05]: I løpet av en uke ser man at det er slik at alle er avhengig av at kommunen som en bor i, fungerer godt, uavhengig av om en er fattig eller rik, ung eller gammel, enslig eller i stor familie. Alle har en søppeldunk som skal tømmes, barn som skal i barnehage eller skole, en vei som skal brøytes, eller foreldre som har behov for hjemmehjelp. Derfor kan ingen mene at kommunen er irrelevant.

Derfor er kommunenes inntekter og evne til å bruke pengene fornuftig heller ikke irrelevant for noen i Norge. Men hva er det som er viktig for kommunenes inntekter? Jo, det er skatteinntekter fra innbyggere og bedrifter. Går det bra i Norge, går det også bra i Kommune-Norge. Hvis vi ser på veksten i kommunenes inntekter de siste årene,

har 2/3 av den kommet som resultat av økte skatteinntekter.

Teknisk beregningsutvalg, som la fram sin høstrapport mandag denne uken, viser at denne veksten startet i 2004. De viser til at veksten i år kom etter gode resultater også i 2004 og 2005, slik at «den økonomiske handlefriheten er vesentlig forbedret og at behovet for tilpasninger i driften er redusert», som de skriver.

Dette viser at det er to myter som er tilbakevist – den første er at den forrige regjeringen drev sulteføring av kommunene. Den andre myten som er tilbakevist, er at det er et motsetningsforhold mellom skattelette og velferd. Tvert imot. Den forrige regjeringens skattelette på etablering av arbeidsplasser er grunnlaget for den største delen av kommunenes inntektsvekst de siste årene.

Hvis vi ser på de ulike partienes forslag til økonomisk opplegg for Kommune-Norge i 2007, er det små forskjeller i det totale nivået. Det er imidlertid forskjell i måten pengene fordeles på, og det er forskjell i evnen til å tenke på at velferden også skal finansieres i framtiden. Høyres alternative budsjett er preget av at vi mener at en skal bruke gode tider for å så, for dermed å kunne høste i framtiden. Kommunenes evne til å ivareta og forbedre skolen, eldreomsorgen og alle de andre tjenestene er avhengig av at vi sikrer at felleskapskaken bakes stadig større. Derfor er Høyres alternative budsjett, der vi satser på forskning, utdanning, lavere rente, bedre tilgang på arbeidskraft og bedre infrastruktur, et budsjett som investerer i framtidens velferd.

Vi mener også at kommunene skal belønnes når de legger til rette for etablering og utvikling av nye arbeidsplasser. Derfor foreslår vi sammen med de andre ikke-sosialistiske partiene at kommunene skal få beholde mer av selskapskatten. Høyre foreslår også et høyere skattøre enn Regjeringen. Det betyr at blir skatteveksten bedre i løpet av 2007 enn det som er forutsatt i statsbudsjettet, så vil kommunene få beholde en større andel med vårt opplegg enn med Regjeringens opplegg.

Fredag la Regjeringen fram en ventet nekrolog over fylkeskommunen. Sjelden må en lete lenger etter positive reaksjoner når en regjering legger fram en stortingsmelding som berører et så omfattende tema. Selv de mest ihuga rød-grønne fylkestilhengerne klarte ikke å skjule sin misnøye. Dette er historien om partiene som bad om folkets flertall for å gjøre som de hadde lovt, men som ikke fikk det til. I forkant av valget i 2005 var alle partiene enige om at dagens fylkeskommune ikke hadde tilstrekkelig med oppgaver eller legitimitet til å kunne forsvare sin eksistensberettigelse – eller som kommunal- og regionalministeren sier: Fylkeskommunen forvitret. Det var imidlertid uenighet om hva som skulle være svaret på fylkeskommunens sakte, men sikre død.

Gjennom et iherdig arbeid i partiene og i Kommunenes Sentralforbund klarte fylkespolitikkerne å skape flertall for at svaret var å flytte de døde fylkeskommunene opp i en høyere sfære – regioner. De skulle tilføres omfattende statlige oppgaver og få utvidet geografisk størrelse. To sterke krefter skulle drive fram en slik reform – for det første den stadig voksende frustrasjonen over statlig regi-

onalt byråkrati, og for det andre alle landsdelenes iboende ønske om å kunne måle krefter med Oslo og nasjonalstaten. Gjennom denne retorikken ble det skapt flertall for et fortsatt tredje folkevalgt forvaltningsnivå i alle partier utenom Høyre og Fremskrittspartiet. Kommunenes Sentralforbund satte i gang et omfattende utredningsarbeid, der en til slutt nærmest stod igjen med at nasjonalstatens hovedoppgave var politi og forsvar. I Soria Moria-erklæringen ble målsettingen om nye regioner skrevet inn, og begeistringen var stor.

Nå har Regjeringen arbeidet med reformen i over ett år. Den har tråkket seg gjennom oppgave for oppgave og partienes ulike hjertesaker. Konklusjonen er åpenbar: Alle statsrådene er for å flytte oppgaver til regionene, bare ikke på sitt eget område. Så hvorfor skal Senterpartiet ta belastningen med å slå fylker sammen, når Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ikke vil gi dem større oppgaver? Nei, da er det bedre å bevare fylkeskommunen. Så nå har vi fått en stortingsmelding som inneholder noen få justeringer av oppgavene, smuler til fylkene, og de som vil slå seg sammen eller foreta grensejusteringer, kan det, hvis de vil, men det er strengt tatt ikke nødvendig.

Alle var enige om at fylkeskommunens tid var over. Nå har tilhengerne av regioner fått prøvd seg. De har flertall og kan gjøre det de vil, men de får det ikke til. Da er det på tide å sette i gang arbeidet med det andre alternativet, en slankere og sprekere offentlig sektor, med kun to nivåer – stat og kommune.

Norge er et viktig land innenfor våre nisjer. Vi er f.eks. rike på naturressurser og energi. I den politiske debatten er det mye diskusjon om hvordan vi best skal utnytte at vi har fordeler som energinasjon, skipsfartsnasjon, fredsnasjon og fiskerinasjon. For vi er og blir et lite land som aldri klarer å konkurrere fordi vi er billigst. Vi må derfor være best på de områdene der vi har naturlige forutsetninger og tradisjon for det.

Som nordmann tror jeg faktisk det er nesten umulig å møte en annen nordmann uten at en relativt raskt finner ut at en har flere felles bekjente. Vi bor i et lite land, der de fleste kjenner noen som kjenner statsministeren, eller Trond Giske for den saks skyld. Selv om avstandene er store, er befolkningstallet på størrelse med en bydel i hovedstaden i mange andre europeiske land.

Mindre bedrifter klarer ofte å utnytte at de er små, i konkurransen med større konsern. De små bedriftene er ofte mer fleksible, har lavere administrasjonskostnader og korte beslutningsprosesser. Det bør også være en strategi for Norge – et lite land som er fleksibelt, ikke trenger mye byråkrati og har kort avstand fra problem til beslutning. Slik er det dessverre ikke, og det ser ut som om det bare kommer til å bli verre.

Vi har organisert landet vårt som om vi var ti ganger flere enn det vi er. Det mest åpenbare er selvfølgelig at vi har tre forvaltningsnivåer – kommune, fylke og stat. Det er helt unødvendig. Enten er et problem lokalt, og da løses det best av kommunen, eller så er det nasjonalt, og da kan det løses av staten. Dessuten er det mange beslutninger staten eller kommunen ikke trenger å bry seg om, fordi

beslutningene tas best der de hører hjemme: hos den enkelte som beslutningen gjelder.

Fylkeskommunene koster oss i dag nærmere 2 milliarder kr før de har begynt å løse en eneste oppgave. Det hadde vært bedre å bruke de pengene på omsorg og skole. Helsevesenet vårt har vi organisert på samme måte. Vi har en nasjonal helsepolitikk og skal ha et likeverdig helsetilbud til alle innbyggerne. Hva skal vi da med regionale helseforetak? Enten kan beslutningen tas på det sykehuset som står overfor utfordringen, eller så er det et nasjonalt helsepolitisk spørsmål, og da hører det hjemme i denne sal eller i regjeringen. I dag opplever vi at sykehusene i Haugesund og Stavanger driver effektivt, men de risikerer at gevinsten for dette så går til Bergen.

Regjeringens regionmelding burde en gang for alle ha blitt lagt i en skuff, og vi burde ha kastet nøkkelen. Vi burde nå stoppet opp og diskutert hvordan vi skal utnytte fordelene ved at vi er et lite land. Mer byråkrati skaper nye regler og mindre fleksibilitet. Høyre vil derfor legge ned fylkeskommunen og de regionale helseforetakene. Vi vil gi mer makt til den enkelte innbygger, den enkelte kommune og det enkelte sykehus. Vi vil arbeide for en omfattende demokratireform som et klart alternativ til Regjeringens byråkratireform.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Silvia K. Kosmo (A) [10:45:36]: Jeg er opptatt av demokrati, og spesielt lokaldemokrati. Fremskrittspartiets budsjettforslag for 2007 er basert på at staten skal overta grunnleggende velferdstjenester, som skole og sykehjem, og det skal innføres stykkprisfinansiering. Jeg har selv vært til stede under flere debatter og hørt representanter fra Høyre snakke om lokaldemokratiet og verdien av selvstyre, nylig nå også i representantens innlegg i forhold til regionreformen.

Mitt spørsmål er derfor: Hva mener egentlig Høyre at Kommune-Norge skal drive lokalt selvstyre med, dersom de går sammen med Fremskrittspartiet om en stykkprisfinansiering? Hvilken tillit har Høyre egentlig da til lokaldemokratiet?

Bent Høie (H) [10:46:20]: Mitt utgangspunkt – Høyres program – er at det er ingen tvil om at Høyre vil overlate flere beslutninger og friere midler til kommunene enn det som er Regjeringens opplegg.

Så registrerer jeg at også i Fremskrittspartiet er det en utvikling på dette området, etter hvert som de får flere og flere lokalpolitikere. Blant annet sier Trond Birkedal, som er Fremskrittspartiets ordfører kandidat i Stavanger, gjengitt i Rogalands Avis, at de har en programprosess, og at Fremskrittspartiet tenker nytt på dette området. Som han sier: Det er lokalpolitikere i Fremskrittspartiet også.

Jeg tror at det kommer til å skje endringer på det området. Men det viktigste er jo at Høyre og Fremskrittspartiet er enige om å legge ned fylkeskommunen og overføre oppgavene til kommunene. Vi er f.eks. enige om at kommunene skal få lov til å avgjøre konsesjonssaker når det gjelder småkraft. Vi er enige om å delegere mange oppga-

(Høie)

ver fra fylkesmannen til kommunene. Og vi er også enige om å slanke Fylkesmannen betraktelig, til kun å være en kontrollinstans. Kommunene vil få betydelig makt med en slik politikk.

Rolf Reikvam (SV) [10:47:37]: Jeg tenkte jeg skulle følge opp litt forrige replikkveksling.

Noen av oss oppfatter iallfall deler av Høyre som fortsatt verdikonservativt. Noen av oss føler også et visst historisk slektskap med denne delen av Høyre. Jeg har lyst til å utfordre representanten på Høyres tilnærming til Fremskrittspartiet.

I Aftenposten i dag er det et oppslag om menigheter og norsk språk. Minoritetsmenigheter skal bruke norsk språk, hvis ikke blir statsstøtten tatt fra dem. Vi har hørt representanten Amundsens innlegg i dag, om kutt til innvandrere, og om at vi ikke skal ha særlig mange av dem som trenger beskyttelse, til Norge. Dette er Fremskrittspartiets politikk overfor minoriteter – og da snakker jeg generelt om minoriteter.

Mitt spørsmål til Høyre, som ønsker å tilnærme seg Fremskrittspartiet, er: Føler dere at det er behagelig, og føler dere at dere har noe slektskap med Fremskrittspartiet i disse viktige, grunnleggende spørsmålene som dreier seg om menneskeverdet?

Bent Høie (H) [10:48:45]: Alle ser at det er en betydelig forskjell mellom Høyre og Fremskrittspartiet i en del av disse spørsmålene.

Når det gjelder det konkrete oppslaget i Aftenposten i dag, etterlyser Høyre det som Stortinget gang på gang har bedt om, nemlig at Regjeringen setter i gang et arbeid for at imamer som kommer til Norge, skal lære seg norsk og norsk samfunnskunnskap. Det ville være et viktig grep for at imamer i større grad skal kunne være åndelige veiledere for en menighet som består av mennesker som bor i Norge. Det vil være et helt nødvendig grep.

Det å stille krav til at all religionsutøvelse i dette landet skal foregå på norsk, er etter min oppfatning et helt unødvendig forslag, og et forslag som jeg vil betegne som ren sosialisme. Jeg vet at det sies mye rart i menigheter, sikkert i muslimske menigheter, men jeg, som er fra Vestlandet, vet at det sies mye rart i andre menigheter også, på norsk. Så jeg tror ikke at det å kreve at en snakker norsk, vil bedre akkurat den situasjonen.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:49:57]: Jeg hørte at representanten Høie i sin svarreplikk nå definerte Fremskrittspartiets politikk som ren sosialisme, og jeg kunne egentlig ikke være mer enig – iallfall er det et rent statsparti. Er representanten Høie bekvem med at Høyre nå prøver å tilnærme seg et parti som ønsker differensiert stykkpris, øremerking, som viser mistro til det lokale vettet i sak etter sak på grunn av tro på statsmakten, og som nå aktivt tar til orde for å ha statskontrollører à la skjenkekontrollører, som det kalles i avisen, inn i lokale menigheter rundt omkring i hele landet? Er dette i samsvar med Høyres ideologi og tankegang? Går det an for Høyre å nærme seg et parti som har så stor tro på staten?

Bent Høie (H) [10:50:44]: Jeg mener at en representant for dagens regjeringspartier, som gikk til valg på at en flertallsregjering skulle skape ro og orden og slutt på tull og vas, burde vært litt mer ydmyk i tilnærmingen til spørsmålet om samarbeid mellom partier som har ulik politikk. Vi har nå snart to års erfaring med en regjering som har flertall, der det ikke har vært noe annet en rot og tull fra dag én, og der uenigheten har kommet fram i sak etter sak.

Høyres landsmøte har sagt at en ønsker et samarbeid mellom de ikke-sosialistiske partiene, og det innebærer også Kristelig Folkeparti og Venstre. Ikke bare har Høyres landsmøte sagt det, men landets meningsmålinger har i over ett år vist at det er et ønske i det norske folk å få et flertall bestående av disse partiene. Det skulle bare mangle at ikke Høyre som parti hadde som ambisjon at dette flertallet skulle gi seg uttrykk i en styringsdyktig regjering.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Rolf Reikvam (SV) [10:52:06]: Jeg registrerer at en ber om replikk før jeg har startet på innlegget, og det er jo interessant.

Jeg vil starte med en bekjennelse. Jeg har mine røtter i den vestlandske pietistiske kristendomstradisjonen, så jeg vet en god del om bekjennelsens plass i forkyndingen. Bekjennelsen er at jeg ikke hadde forstått alvoret i den situasjonen som norske kommuner var kommet i etter fire år med sulteføring, iverksatt av den forrige regjeringen.

I den grad noen prøver å framstille det som at det var ondsinnede og negative kommunepolitikere som kuttet i budsjettene for å ramme innbyggerne, så har de misforstått. Det var ikke demonstrasjonspolitikk som førte til kutt i utdanning, helse og omsorg rundt om i norske kommuner og i norske fylkeskommuner. Det var rett og slett manglende ressurser.

I budsjettet for i år har det vært en vekst i kommunesektoren på nærmere 10 milliarder kr, og dette var helt nødvendig. Vi ser at nedbyggingen av velferdstjenestene rundt om i norske kommuner har stoppet opp og er snudd. Det har blitt mer penger til utdanning, og det har blitt flere hender i omsorgssektoren. Med det budsjettet vi behandler i dag, fortsetter veksten for norske kommuner, og det er lagt inn nærmere 7 milliarder kr mer i 2007 enn det er i år. Dette vil bety at det vil bli mer penger til skole. Jeg føler meg sikker på at vi etter hvert vil se at det blir vesentlig flere lærere, det blir færre elever pr. lærer, og det er nøkkelen til å lykkes med tilpasset opplæring, og nøkkelen til å gjøre vår skole, som i utgangspunktet er en god skole, enda bedre.

Vi har et boligmarked som er ute av balanse. Prisveksten på boliger har vært formidabel. Det er en konsekvens av dereguleringen, og ikke minst en konsekvens av at Husbankens rolle er blitt endret og er blitt svekket. Andelen husløse har stått uendret, det er flere tusen mennesker som er husløse i dette landet. Andelen som trenger bostøtte, har økt. Det er uverdig at folk står uten bolig. Den neste store saken blir derfor, når vi har fått kommuneøkonomien på plass, å gjøre noe med boligpolitikken og bolig-

markedet. Husbanken må gjenreises og må ta større ansvar for den samlede boligbyggingen i dette landet. Det er ikke så veldig mange måter å få kontroll med prisveksten på boliger på. Det vi må få til, er en større balanse mellom tilbud og etterspørsel, og der må Husbanken, som må ta et større ansvar for den samlede boligbygging, være med og skape denne balansen. Vi må også få på plass flere utleieboliger til en pris som bostedsløse og de med lavest inntekt kan betjene. Når vi rehabiliterer boliger, må vi kunne greie å etablere livsløpsstandarder, som eksempelvis å bygge heis i eksisterende boliger. Dette må og skal være viktige utfordringer for Husbanken, en ny og modernisert husbank som da er i stand til å ta på seg større oppgaver.

Fylkeskommunen som regional utviklingsaktør styrkes, med en økning i bevilgningene til regional utvikling. Dette peker framover mot et styrket regionalt nivå.

Maktutredningen, en omfattende forskningsbasert utredning, gikk over flere år. Den konkluderte med at det i Norge har vært en avpolitisering de siste 10–15 årene. Som Maktutredningen understreker, har beslutningene blitt flyttet fra politiske organer til markedet og til internasjonale organer, og vi har fått færre politiske beslutninger også ved det som er definert som rettsliggjøring. Dette er en beskrivelse av en politisk utvikling i Norge, og det er dette vi må ta inn over oss. Det er dette perspektivet vi må ha med oss når vi framover diskuterer regionalreformen. Det som må være målet, er jo å politisere Norge, og ta på alvor det forskerne sier om at det skjer en avpolitisering i dette land. Og da må det være viktig for oss å politisere Norge igjen, og demokratisere Norge igjen, flytte beslutningene tilbake igjen til politisk valgte organer. Det er i det perspektivet vi må se regionalreformen. Det er i den sammenhengen vi må klare å se at det er det vi skal tenke når vi skal organisere og etablere et politisk beslutningsnivå som er i stand til å ta over de beslutningene som i dag ligger utenfor det politiske systemet, i markedet og andre steder. Det er det perspektivet som må ligge til grunn når vi skal fortsette diskusjonen om regionalreformen – når det gjelder oppgaver og ikke minst inndeling. Da blir det for smått å snakke om kostnader, at dette vil koste noen ekstra kroner, osv., osv. Det faller jo helt sammen i et perspektiv av Maktutredningen og demokratisering og politisering av Norge igjen.

Historien er full av eksempler på majoriteters overgrep mot minoriteter, der minoriteter er blitt gjort til syndebukk. Jeg hadde faktisk håpet at vi hadde lært noe av erfaringene som historien har gitt oss. Men for noen er det fortsatt politisk opportunt å utfordre minoritetene på områder der vi selv ser det som helt naturlig for oss i sammenhenger der vi selv er minoritet, å ha rettigheter – jf. dagens oppslag i Aftenposten om at ulike minoritetsmenigheter skal forkynne på norsk. Hvem i denne sal vil si at Sjømannskirken i England, i Dubai eller hvor det måtte være, skal forkynne på engelsk eller på det lokale språket? Hvem ville stille krav om det? Men når det gjelder minoriteter i Norge, er det opportunt å stille et slikt krav. Dette er holdninger – og det er nesten holdninger på grumsnivå – som jeg trodde vi skulle slippe å ha i dette land, med de historiske erfaringene vi har. Én ting er det

konkrete utspillet, men det alvorlige er den undertonen som ligger i slike politiske utspill. Jeg er glad for at den type utspill og tenkning står i kontrast til den handlingsplanen for integrering som er lagt fram sammen med budsjettet. Jeg er glad for de tiltakene som der er foreslått. Det er sikkert ikke nok, men det er viktig – og en start på en riktig vei. Det viser en helt annen holdning, en helt annen måte å tenke på når det gjelder innvandrerbefolkningen, enn det – ja, jeg skal ikke si hva jeg tenker.

Det er bra at innvandringstilskuddet til kommunene økes, slik det er lagt opp til. Rundt om i kommunene vil det da bli mulig å integrere flere.

Arbeidsløsheten blant innvandrerbefolkningen er høy. Den er vesentlig høyere blant de aller fleste av innvandrerne enn den er blant resten av befolkningen. Det er viktig at det blir satt i gang tiltak for å gjøre det lettere for innvandrerbefolkningen å komme inn på arbeidsmarkedet. All arbeidsrettet innsats for å skape et arbeidsmarked som i større grad er villig til å åpne seg for innvandrerbefolkningen, er viktig.

Forslaget om å få på plass norskopplæring for asylsøkere er også viktig. Dette er en ordning som den forrige regjeringen fjernet. Et viktig tiltak for å forberede dem som skal få opphold i Norge, på oppholdet, er nettopp at de får norskopplæring. Men det er også viktig at de som etter avslått søknad ikke skal få bo i Norge, får en meningsfylt sysselsetting i form av meningsfylte oppgaver. Det å lære norsk er en meningsfylt oppgave, som gjør oppholdet annerledes.

Det er også viktig at vi igjen får en ordning med gratis kjernetid for fireåringer og femåringer. Dette har vi prøvd før og har gode erfaringer med. Jeg er veldig glad for at vi nå skal få på plass en slik ordning, slik at fireåringer og femåringer som av ulike grunner – kanskje økonomiske – ikke har barnehageplass i dag, får mulighet til det.

De integreringstiltakene som er foreslått, er viktige – og peker i en helt annen retning enn det en del andre i denne sal går inn for.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Åge Starheim (FrP) [11:02:34]: Framstegspartiet har ikke store forventninger til den noverande regjeringa sitt arbeid med fornying av offentleg sektor. At Regjeringa til dei grader vert pålagt av LO og Gerd-Liv Valla å leggje lokk på fornyinga, har vi forstått.

Som eksempel vil eg vise til ein komitemerknad frå Framstegspartiet, Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre som er teken inn på side 18 i innstillinga:

«Disse medlemmer viser til at målene med fornyelsen av offentlig sektor er å oppnå mer velferd og mindre administrasjon, mer lokal frihet og mindre detaljstyring. Disse medlemmer mener det er viktig at det arbeides med kvalitetsmål som både tar hensyn til faglig kvalitet, folks tilfredshet, helsefremmende arbeidsmiljø, kostnadskontroll og kontinuerlig kompetanseoppbygging. Disse medlemmer viser til at det må utvikles gode systemer for tilbakemelding og endring av regler og rutiner som ikke fungerer hensiktsmessig.»

Mitt spørsmål til representanten Reikvam er: Kva er årsaka til at SV ikkje kan stille seg bak desse merknadene?

Rolf Reikvam (SV) [11:03:48]: La meg først gripe fatt i det som det ble innledet med, at LO styrer denne regjeringen. Dette er en form for retorikk som jeg ikke har det minste sans for, der en framstiller det som om fagrørsla er spesielt negativ til effektivisering, omorganisering og det å få mer ut av offentlig sektor.

Vi som kommer fra kommuner der det er gjort forsøk – jeg tenker på Sørum kommune, som jeg selv kommer fra – der fagbevegelsen selv har vært drivkraften i prosjekter som går ut på å utvikle modeller og organisering slik at en kan effektivisere og skape en bedre offentlig tjeneste, vet at denne hetsen, denne retorikken, er helt urimelig. Den er «helt på jordet», for å si det rett ut.

Bent Høie (H) [11:05:01]: Først en kommentar til representantens innlegg.

Han snakket veldig varmt om å politisere Norge og å ta makten tilbake fra markedet. Når man omtaler markedet på denne måten, kan en få inntrykk av at det er noe farlig, noe fjernt. Men i realiteten er jo markedet oss alle, den enkelte innbygger i dette landet.

Det at mer makt er blitt flyttet fra politiske organer til den enkelte av oss, er etter vår oppfatning et uttrykk for demokrati. En politisering av Norge vil i realiteten være en avdemokratisering av Norge.

Mitt spørsmål gjelder den merknaden som representant Starheim siterte fra i sitt spørsmål, et spørsmål som representanten Reikvam ikke svarte på. Det er ganske overraskende at de to største og mest vesentlige avsnittene i Soria-Moria-erklæringen som gjelder fornyelse av offentlig sektor, er blitt en mindretallsmerknad i innstillingen. To lange avsnitt som beskriver Regjeringens fornyelsesarbeid, er det kun opposisjonspartiene som har tatt for seg – ingen av regjeringspartiene. Betyr det at regjeringspartiene har gått bort fra selv det som står i Soria-Moria-erklæringen om fornyelse av offentlig sektor?

Rolf Reikvam (SV) [11:06:16]: La meg først ta for meg dette med markedet. Jeg bare gjengav det som Maktutredningen – et stort forskningsbasert prosjekt, som jeg sa – konkluderte med: Beslutningene er flyttet over fra politiske rom til markedet.

Jeg har ingen frykt for markedet. Jeg vet at det fungerer veldig godt med hensyn til å fordele mange goder. Det aller meste av det vi fordele i dette landet, skjer gjennom markedet – og det fungerer veldig godt. Men på visse områder vil det ikke fungere, fordi det bringes ulik styrke og ulik kraft inn i markedet.

Jeg trodde faktisk at også Høyre hadde kjennskap – iallfall litt – til at det ikke er å flytte makten over til enkeltpersoner, slik som det nå er blitt framstilt, men å flytte makt over til de tunge og de sterkeste markedsaktørene som er problemet ved å flytte beslutninger på viktige samsfunnsområder til markedet.

For å sikre en forsvarlig og rimelig fordeling er det viktig at en del goder fortsatt skal fordeles gjennom politiske beslutninger.

Björg Tørresdal (KrF) [11:07:35]: Representanten Reikvam sa i sitt innlegg at det blir flere lærere og flere omsorgsarbeidere når kommuneøkonomien bedres. Det er Kristelig Folkeparti helt enig i. Men i Soria Moria-erklæringen har en ambisjoner om hele 10 000 nye årsverk i pleie- og omsorgssektoren. Til dette trenger kommunene penger, men de trenger også mennesker med den rette kompetansen. I Stavanger kommune mangler en førskolelærere for å kunne realisere målet om full barnehagedekning. Budsjettet må ha en helhet.

Mitt spørsmål blir: Ser representanten Reikvam og SV at en ikke må kutte i institusjoner, private og offentlige, som utdanner førskolelærere og sykepleiere, hvis en skal klare å nå målet i Soria Moria-erklæringen? Eller sagt på en annen måte: Er representanten Reikvam enig i at det hjelper lite med økte rammer til lærere og omsorgsarbeidere dersom disse ikke fins i kommunene?

Rolf Reikvam (SV) [11:08:31]: Jeg er helt enig i at det ikke hjelper å gi kommunene mange milliarder kroner for å ansette flere lærere og helsearbeidere hvis de ikke finnes. Men jeg greier ikke helt å se at det er gjort noen kutt i utdanningskapasiteten innenfor høyere utdanning. Nå snakker vi om høyskolene, for det er stort sett de som utdanner profesjonsarbeidere som lærere, sykepleiere osv. Det er ikke gjort noen kutt, tvert imot er det bygd opp og gitt rom for en økning i antall studenter innenfor disse områdene.

Problemet er ikke mangel på kapasitet når det gjelder profesjonsutdanningene innenfor høyskolene. Problemet er vel at for få søker til den type utdanning. Vi har en felles utfordring i å prøve å stimulere unge mennesker til å søke den typen utdanning, og vi har en felles utfordring i å ta i bruk ulike virkemidler for å stimulere flere unge til å søke til profesjonsutdanningene innenfor høyskolene. Der tror jeg at både regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti har et felles ønske og felles mål. Der tror jeg vi kan enes om det aller meste.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Björg Tørresdal (KrF) [11:09:59]: Kommunen er den viktigste leverandøren av grunnleggende velferdstjenester for folk. Vi skal satse på kommunene, og Kristelig Folkeparti gleder seg over hver krone som går til velferd for folket. Vi har også stor tillit til at våre folkevalgte vil forvalte midlene til det beste for sine innbyggere. For at kommunenes handlefrihet og lokaldemokratiet skal være best mulig, bør staten styre gjennom rammer. Det er flott at opptrappingen av kommuneøkonomien som begynte under Bondevik II-regjeringen, blir fulgt opp av den sittende regjering.

I 2007 legger Regjeringen opp til en lavere realvekst for kommunesektoren enn i inneværende år. Den reelle veksten i samlede inntekter blir, som vi vet etter nye an-

slag for skatteinngangen, på ca. 6,6 milliarder kr. Av disse er 3,65 milliarder kr frie inntekter.

Vi er rike i Norge, og økt rikdom skaper økte forventninger. Regjeringspartiene hiver seg på med politiske løfter og øker forventningene ytterligere. Til slutt blir det et altfor stort gap mellom forventningene og mulighetene til å oppfylle dem. Forventningene øker raskere enn kommunenes økonomiske muligheter.

Kristelig Folkeparti er opptatt av at de økonomiske overføringene til kommunene gjenspeiler de faktiske kostnadene i kommunene. Derfor var det absolutt nødvendig med den påplussingen vi fikk i frie inntekter, i forhold til det som opprinnelig ble lagt fram. De frie inntektene skal dekke mye. Vi får stadig flere eldre, utgiftene til NAV-reformen ligger der allerede, økte sosialhjelpssatser og økte utgifter til lønnsoppgjør.

Begynner en å telle kronene her, forsvinner de frie inntektene ganske raskt, og dermed også handlingsrommet til kommunene. Regjeringens forslag til endringer i sykelønnsordningen ville påført kommunene som arbeidsgiver enda høyere utgifter. Nå ble dette som kjent trukket tilbake, og kommunene slapp ekstraregningen i denne omgangen.

I vårt alternative budsjett har Kristelig Folkeparti foreslått å flytte 150 mill. kr av rammeoverføringene til fylkeskommunen, dette for å ta på alvor de behovene og utfordringene som ligger i at antall elever i den videregående skolen øker.

I Soria Moria-erklæringen lover Regjeringen å øke antall årsverk i pleie- og omsorgstjenesten med 10 000 innen utgangen av 2009. Jeg mener det er helt nødvendig med en ekstra satsing på dette området. Men skal kommunene våge å satse, er de avhengig av forutsigbarhet. Derfor etterlyser vi, også i distriktsmeldingen, en forpliktende opptrappingsplan, som Regjeringen varslet i Soria Moria-erklæringen. Det er nemlig slik at dersom de økte inntektene kommer bare én gang, eller at en ikke har noen garanti for at de kommer igjen, bruker en dem til å betale engangsregninger. Vet en i kommunen at det kommer faste økninger, kan en tilsette flere og forplikte seg til økte lønnsutgifter over tid.

Fra Regjeringen la fram forslaget til budsjett og fram til i dag har jeg snakket med mange ordførere og lokalpolitikere i hele landet vårt. Våre lokalpolitikere fra alle partier er glad for økninger i kommunerammen, men de sier også noe mer. Skal jeg summere opp de innspill som har kommet i høst, etter at budsjettet ble lagt fram, blir det følgende: Demp forventningene til hva vi kan klare å få til for økningen i de frie midlene. Og videre: Gjør noe med finansieringsordningen for tunge brukere, og lytt til våre lokalpolitikere!

Jeg er glad for at komiteen i innstillingen har fokusert på betegnelsen «toppfinansieringsordningen for ressurskrevende brukere». Endelig har vi fått en merknad som tar sikte på å forandre benevnelsen for denne ordningen. Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon har flere ganger gjort komiteen oppmerksom på at denne betegnelsen oppfattes negativ og stigmatiserende. Det var på tide at vi fikk gjort noe med det. Det alternative begrepet vi foreslår, er «ressurskrevende tjenester».

Når det er sagt om terminologien i ordningen, er det viktig at selve innholdet i ordningen blir forbedret. Det er uinteressant hvilken regjering som gjorde hva. Det som er interessant, er at kommunene får midler til å lage gode tilbud til dem som har behov for ressurskrevende tjenester.

Kristelig Folkeparti mener at staten må ta en større del av kommunenes utgifter til ressurskrevende tjenester. I vårt alternative budsjett foreslår vi i første omgang å senke kommunenes egenandel fra 30 pst. til 20 pst. for utgifter utover innslagspunktet.

Rentekompensasjonsordningen for kirkebygg er flyttet over til vårt budsjett. Det er et stort behov for å sette i stand kirkebygg. Mange kirker lider under år uten oppussing. Staten har et ansvar i forhold til å ivareta denne kulturarven. Jeg må dessverre konstatere at Regjeringen ikke setter inn nødvendige tiltak til oppussing av kirkebygg. Kristelig Folkeparti foreslår i sitt alternative budsjett å utvide lånerammen for rentekompensasjonsordningen for kirkebygg med 500 mill. kr og å øke bevilgningen til rentekompensasjon med 9,8 mill. kr.

Kristelig Folkeparti mener det er viktig med en sterk og målrettet fokusering på integrering og inkludering. Innvandrere og flyktninger står for halvparten av befolkningsveksten i Norge. Vi mener det er spesielt viktig å støtte opp om de frivillige organisasjonenes arbeid med integrering og inkludering.

De landsdekkende organisasjonene som jobber med inkludering av innvandrere, får i budsjettet 1,5 mill. kr mer enn Regjeringen i utgangspunktet hadde foreslått. Av de organisasjonene som får tildelt støtte gjennom kapittel 651, post 71, har organisasjonen Kristent Interkulturelt Arbeid, KIA, fått klart minst i tidligere budsjetter – dette til tross for at den er Norges største landsdekkende organisasjon som arbeider for innvandrere, flyktninger og asylsøkere. Derfor er det rett og rimelig at flertallet i komiteen har bedt om at det bevilges en betydelig del av økningen på 1,5 mill. kr til KIA.

KIA arbeider for et flerkulturelt samfunn der mennesker møter hverandre med omsorg og vennskap. Organisasjonen driver bl.a. med norskkurs for innvandrerkvinner, leksehjelp, korttidsbarnehage, holdningsskapende arbeid og oppfølging av enkeltpersoner.

Mens alle andre partier her styrker frivillig engasjement og arbeid og støtter denne økningen, kutter Fremskrittspartiet all støtte til alle organisasjoner som driver med arbeid for innvandrere. Fremskrittspartiet er opptatt av å stille krav når det gjelder tilpasning, og når det gjelder det å lære norsk. Det er greit. Men det trengs to for å danse tango! Det blir paradoksalt når de velger å kutte all støtte til de organisasjonene som nettopp driver med slikt arbeid for flyktninger og innvandrere som leksehjelp, norskopplæring osv. Det er trist at Fremskrittspartiet ikke kan være med på å støtte det kristne innvandringsarbeidet.

Fremskrittspartiet sier at det er partiet for folk flest. Leser en merknadene i budsjettinnstillingen, blir det tydelig hvem en ikke regner med i kategorien folk flest. For partiet kutter i forhold til samer og minoriteter, de kutter når det gjelder bostøtte, og de kutter i forhold til innvan-

drere og flyktninger. De kutter i alle poster som berører en rekke folkegrupper i landet vårt.

Til slutt vil jeg bruke litt tid på å snakke om asylbarna. Kristelig Folkeparti mener at alle barn i Norge skal behandles med verdighet. Ingen burde vokse opp i et asylmottak. Vi ser med bekymring på hvordan asylbarn kan bli behandlet i landet vårt. Asylpolitikken må være konsekvent og rettferdig, slik at de som har behov for beskyttelse, får opphold. Det nye regelverket rundt asylbarna er nå sendt på høring, og jeg vil understreke viktigheten av å få disse reglene på plass og i funksjon så raskt som mulig. Det ser bra ut, og vi er veldig glad for den støtten vi har fått i regjeringens partiene når det gjelder vårt forslag til en ny politikk overfor asylbarn.

Årlig kommer det flere barn uten foreldre til landet vårt. Barn er barn, uansett bakgrunn. Enslige mindreårige asylsøkere må ha samme rettssikkerhet og kvalitet på tilbudet fra myndighetene som andre barn i Norge. Måten Norge behandler barn som søker asyl på her i landet, er blitt kraftig kritisert. Kristelig Folkeparti støtter Regjeringen når den vil overføre omsorgsansvaret for asylbarn under 15 år fra UDI til barnevernet. Vi mener dessuten at situasjonen for dem som er mellom 15 og 18 år, må vurderes nøye, med sikte på at omsorgsansvaret også for disse kan bli overført til barnevernet. Vi må ha en verdig politikk overfor nye nordmenn.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Tore Hagebakken (A) [11:19:56]: Jeg deler fullt og helt Bjørg Tørresdals betraktninger rundt Fremskrittspartiet, men det er litt trist å konstatere at Kristelig Folkeparti i Oslo er et støtteparti for nettopp Fremskrittspartiet. Men det var ikke det dette egentlig skulle handle om.

Det ble sagt her av Bjørg Tørresdal at en var glad for hver krone som kom til kommunesektoren. Det er jeg også. Da vil jeg tro at det er mye glede i Kristelig Folkeparti om dagen. Når jeg også ser engasjementet i forhold til å rette opp den ordningen som Kristelig Folkeparti var med på i regjering å bygge ned, altså for ressurskrevende brukere, må jeg få lov til å spørre Bjørg Tørresdal: Var det tøft å sitte i regjering med Høyre og Venstre?

Bjørg Tørresdal (KrF) [11:20:51]: Vi kan vise til mange gode resultater, ikke minst i forhold til et næringsliv som blomstrer, og i forhold til å sørge for økte skatteinntekter til kommunesektoren. Det er engang slik at kommunene får sine inntekter fra flere hold, ikke bare i form av overføringer fra staten, men grunnlaget for alt, både når det gjelder statens og kommunenes inntekter, er at vi har et næringsliv som går i pluss. Og Kristelig Folkeparti var med på å legge et godt grunnlag for at akkurat det skulle skje.

Når det er sagt, vil jeg si at Kristelig Folkeparti er veldig glad for overføringene til kommunene. Vi innførte i vår tid i regjering, i Bondevik II-regjeringen, finansieringsordningen for tunge brukere, eller som nå: ressurskrevende tjenester – den gang 80 pst. Så ble det satt ned til 70 pst. Og verken Bondevik-regjeringen eller Stol-

tenberg-regjeringen kan skryte av at en har klart å rette det opp. Vi har hatt sjansen. Det som nå er viktig, er å fokusere på å få gjort det, slik at kommunene kan få til gode tjenester for denne gruppen.

Åge Starheim (FrP) [11:21:57]: Vi registrerer at representanten Tørresdal meiner at lokalsamfunnet må få meir ansvar og meir makt.

Eg har lyst til å vise til ei fråsegn frå Kristeleg Folkeparti sin ungdomsorganisasjon, KrFU, som har sendt ut ei melding der dei viser til at i Regjeringa si nye regionmelding er det altfor liten vilje til å overføre reell makt til det nye folkevalde forvaltningsnivået som no skal byggjast opp. Det er dramatisk, og ein stor trussel mot heile reforma. Dersom ikkje Regjeringa er villig til å gi fleire oppgaver og meir makt til regionane, får Høyre og Framstegspartiet rett i at det er bortkasta å ha regionar.

Etter at Regjeringa har lagt fram denne meldinga, kjenner Kristeleg Folkeparti det slik at dei framleis er støtteparti til Regjeringa?

Bjørg Tørresdal (KrF) [11:22:55]: Kristelig Folkeparti ønsker tre folkevalgte forvaltningsnivå i Norge. Vi har sett fram til meldingen, og den viser tydelig at det overføres makt fra staten til et folkevalgt regionnivå – vi ser altså ut fra meldingen at det blir et styrket regionnivå. Nå har Kristelig Folkeparti sagt at vi her har en melding som ikke har konkludert når det gjelder omfanget av oppgaver som skal overføres til det nye nivået. Det betyr at det arbeidet som skal foregå her i Stortinget, blir viktig når det gjelder å konkludere på en rekke områder, og viktig i det videre arbeidet med meldingen.

Vi er glad for meldingen, vi ser at viktige oppgaver overføres. Men vi ser også utfordringer på områder hvor Kristelig Folkeparti og KrFU ønsker å gå lenger eller å konkludere med at mer omfattende oppgaver enn det det legges opp til, overføres. Det arbeidet har så vidt begynt, og jeg regner med at det blir et godt samarbeid. Vi håper at alle partier på Stortinget vil samarbeide om meldingen.

Ungdomsorganisasjonene skal alltid bruke litt store ord. Det er bra.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [11:24:04]: Jeg har ett enkelt spørsmål. Representanten Tørresdal er fornøyd med og glad over at det økonomiske opplegget til kommunene er godt. Er da representanten Tørresdal også glad for at hun ikke fikk flertall for sitt standpunkt i fjorårets budsjettdebatt? Hvis Kristelig Folkepartis forslag da hadde blitt vedtatt, ville kommunene ha fått 3 milliarder kr mindre.

Bjørg Tørresdal (KrF) [11:24:33]: Jeg fikk det samme spørsmålet om Kristelig Folkeparti var glad for økte rammer for ett år siden, og jeg kan gjenta det samme som jeg sa da. Kristelig Folkeparti er glad for penger til kommunene. Det er mange prioriteringer som ligger til grunn for et statsbudsjett. Den delen av prioriteringene hos regjeringen Stoltenberg er Kristelig Folkeparti veldig godt fornøyd med, fordi vi vet at penger til kommunene er

penger til velferd. De blir trygt forvaltet av våre lokalpolitikere.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [11:25:11]: Jeg synes det er godt å høre at vi tydeligvis er kommet godt i gang med løpet vårt om å bedre den økonomiske situasjonen for kommunene. Vi favner bredt og får skryt av Kristelig Folkeparti for det første budsjettet de ikke har ansvaret for.

Jeg synes vi startet godt i fjor med 5,7 milliarder kr. Det har gått bedre enn det vi egentlig trodde i debatten i fjor. På grunn av diverse økonomiske grep har kommunesektoren fått ca. 9,5 milliarder kr mer i løpet av 2006. Det er veldig bra. Det er godt at vi da også i det kommende året vil ha en solid oppfølging, som gjør at det er et godt fundament lokalt til å drive en aktiv velferdspolitikkk – fortsatt styrking av skolen, styrking av eldreomsorgen og fortsatt mulighet for å styrke det lokale demokratiet som vi alle er stolte av.

Det som er bra med budsjettinnstillingen i år, er at den viser at det her er et ganske bredt sammensatt flertall, der både Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre støtter opp om de endringene som Regjeringen la til grunn i fjor. De støtter opp om at det i fjor var behov for å få til en massiv satsing på kommunal sektor, og de legger seg nesten på den samme rammen i år. Det er bra at de innrømmer at de tok feil, og at det trengs et løft for kommunal sektor. Jeg synes det er flott.

Jeg ser på kommunalkomiteen som folkestyre-komiteen på Stortinget. For det første har vi ansvaret for finansieringen av de politiske partiene, at den skal være i orden og gi mulighet til å drive et godt politisk arbeid. For det andre har vi ansvaret for kommunal sektor, maktfordeling og flere andre ting. Den viktigste grunnsteinen i vårt folkestyre er lokaldemokratiet.

Dragkampen mellom sentralstyring og lokal frihet er en gammel kamp. Vi har allerede sett litt til den i dag. Vi kan gå tilbake til formannskapssystemet i Norge som ble innført på 1830-tallet. Da var det en fransk utenriksminister som het Tocqueville, han var også politisk filosof, som framhevet lokaldemokratiet som et bolverk mot despoti og som et virkemiddel for å få økt økonomisk vekst og utvikling i et område. Han har hatt ganske rett, både i forhold til økonomisk vekst og når det gjelder å ha et bolverk mot statlig enevelde.

Det som undrer meg litt når jeg leser budsjettinnstillingen, er hvordan Fremskrittspartiet – av alle – har blitt det store statspartiet i Norge, som har tro på at vi her i Stortinget er så opphøyde og så kloke at vi kan detaljstyre hver eneste lille kommune i hele Norge når det gjelder hvordan de skal bruke sine penger. Fremskrittspartiet og Senterpartiet har blitt motpolarer i troen på staten og statens eneveldige makt. Vi har tro på folk lokalt – det lokale vettet, at folk i Harstad kan finne gode løsninger på sine utfordringer – mens Fremskrittspartiet av en eller annen grunn tror det er mye bedre at alt blir styrt av statsbyråkratiet i Oslo by.

Det undrer meg at Fremskrittspartiet har lagt seg på den linjen, og at populismen i Fremskrittspartiet, Anders Langes parti, har kommet så langt at det er staten som nå liksom er det opphøyde og gode virkemiddelet. Dette mantraet er gjennomgående i innstillingen: Stat, stat, stat. Hvorfor la ordførerne styre selv, når Starheim i Fremskrittspartiet kan styre fra Oslo? Det er en dårlig gjennomgangstone i innstillingen fra Fremskrittspartiets side.

Som representant for et parti som har hett «folkestyrepartiet», er jeg fornøyd med at vi er tydelige og har turt å løfte de frie inntektene og har gitt lokal frihet som har gitt resultater, ifølge de tallene vi har fått fra SSB, og de prioriteringene som har blitt gjort lokalt. Vi tenker ganske likt, lokalt og nasjonalt. Vi ser de samme utfordringene, det har vi sett i de tallene vi har fått.

Jeg er fornøyd med at vi har lagt fram en god handlingsplan for integrering og inkludering. Vi har gitt et løft til det samiske arbeidet gjennom komitearbeidet, til det sørsamiske for å ta vare på et av Europas minste språk, til Finnskog-kulturen, til frivillig sektor gjennom mer midler til de kristne organisasjonene og innvandrersorganisasjonene og til Det Kgl. Selskap for Norges Vel med 1,3 mill. kr. Vi har gitt midler til Natur og Ungdom, Norges Bygdeungdomslag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag gjennom «Slipp oss til – Ungdom inn i landbruket». Vi har foreslått en rekke tiltak for å fremme mangfold og ikke enfold i vår innstilling. Fremskrittspartiet har vært imot hver gang der det har handlet om å bidra til mer mangfold i Norge og mindre ensretting.

S i g v a l d O p p e b ø e n H a n s e n hadde her teke over presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ib Thomsen (FrP) [11:30:09]: Representanten fra Senterpartiet tar helt feil i alt det han sa om Fremskrittspartiet.

En av hovedbegrunnelsene fra representanten og Senterpartiet for å styrke regionene i forhold til dagens fylkeskommune er å flytte makten nærmere folket og styrke folkestyret. Det er noe som Fremskrittspartiet er helt, helt enig i. Jeg håper det er siste gang jeg sier det, for retorikken er den samme fra representanten. De fleste lokalpolitikere ser også dette. Lokalpolitikere og kommunepolitikere er de som er nærmest befolkningen.

Da er spørsmålet mitt: Hvorfor er ikke Senterpartiet villig til å styrke primærkommunene? Tvert imot virker det som om man ønsker en overkommune. Hvorfor ønsker ikke Senterpartiet at lokalpolitikere skal få større makt i regionsreformen?

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [11:31:14]: Fremskrittspartiets nestleder, Sandberg, har uttalt i media at han ønsker ca. 150 kommuner. Han tar altså til orde for en massiv kommunesammenslåing. Det er Fremskrittspartiets modell i forhold til lokaldemokratiet.

Fremskrittspartiet har heller ikke sagt at de ikke ønsker tre nivåer, men de ønsker ikke et folkevalgt mellomnivå.

Vi ønsker et folkevalgt mellomnivå. Vi ønsker ikke en massiv kommunesammenslåing, som Fremskrittspartiets Sandberg gjør. Vi tror at det viktigste innen kommunal sektor, er at mange er aktive i det lokalpolitiske arbeidet og har mulighet til å være med og påvirke utviklingen der de bor. Derfor har vi en fullstendig motsatt innretning i forhold til hvordan vi ønsker å organisere Norge. Vi ønsker en finmasket kommunestruktur, i motsetning til 150 kommuner, og vi ønsker at mellomnivået skal være styrt av folkevalgte, ikke av statsbyråkrater.

Kari Lise Holmberg (H) [11:32:12]: Høyre ønsker å ta innbyggerne på alvor, og derfor vil vi styrke kommunenivået. Høyre vil desentralisere og flytte oppgaver til kommunene, og derfor flyttet vi i forrige periode arbeidsplasser ut av Oslo.

Senterpartiet ynder å framstille seg som lokalmiljøets talerør, nå også som folkestyreparti. Derfor er det merkelig at så lite sies om lokalnivået i komiteinnstillingen fra regjeringspartiene, og derfor er det merkelig at Regjeringen ikke engang kan styrke Skien kommune, ved å la byen få videreutvikle sin 20-årige Ibsen-pris.

Representanten brukte uttrykket «viser mistro til det lokale vettet» i sin replikk til Høyre. Er det ikke Senterpartiet som viser mistro til det lokale vettet, når partiet unndrar seg å legge oppgaver ut til Kommune-Norge?

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [11:33:08]: Det ble lagt fram en oppgavemelding nå før helgen som peker i retning av overflytting av makt fra statsbyråkratiet til regionale folkevalgte. Det synes vi er et godt steg i riktig retning. Det som ligger der, er veldig bra, og vi skal nå ha en diskusjon her i Stortinget. Vi som parti er alltid utålmodige etter å styrke lokaldemokratiet. Derfor har vi vært veldig offensive nå, som det viktigste elementet, for å drive godt lokalpolitisk arbeid og styrke det økonomiske fundamentet. Noe av hovedproblemet de siste årene, tror vi, har vært trange økonomiske rammer, slik at det å drive med lokalpolitikk har vært så belastende at mange har trukket seg ut av det. Vi tror at den oppgavemeldingen vi har lagt fram nå, skaper et fundament for en finmasket kommunestruktur og vil føre til mer aktivt politisk arbeid regionalt. Og så har vi lagt et økonomisk fundament som gjør at det blir mer interessant å drive mer utviklingsorientert i den enkelte kommune, også Skien.

Bjørge Tørresdal (KrF) [11:34:16]: Kristelig Folkeparti er glad for den støtten som vi fikk til vårt forslag om å øke overføringene til frivillige organisasjoner som driver med innvandringsarbeid. Vi er glade for at regjeringspartiene og Senterpartiet støtter denne politikken – et lite skritt i riktig retning når det gjelder en opptrapping overfor de frivillige organisasjonene.

Kristelig Folkeparti er også opptatt av våre kirkebygg rundt om i landet, som trenger oppussing og økte rammer til vedlikehold. KS sa i sine kommentarer til forslaget til statsbudsjett at det var lite penger igjen i kommunene. Når de skulle dekke så mye med de frie midlene, var det lite penger igjen til oppussing av kirkebygg. Kristelig Folke-

parti har i sitt alternative budsjett foreslått å utvide lånerammen for rentekompensasjonsordningen i forhold til kirkebygg.

Mitt spørsmål blir: Hva er Regjeringens plan når det gjelder å pusse opp norske kirker?

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [11:35:10]: Vi har tenkt at det viktigste fundamentet vi kan ha i utgangspunktet for å få til et aktivt lokalpolitisk kirkearbeid, er å styrke kommuneøkonomien. Vi vet at kommunene må prioritere de lovpålagte oppgavene først, og det blir fort slik at skole og omsorg kommer høyest i prioriteringsdebatten. Det ser vi også av SSBs tall. Da tror vi, når vi har klart å løfte fundamentet så godt, at kommunene har en helt annen mulighet til å drive aktivt lokalpolitisk kirkearbeid. De har også mulighet til å ta vare på kirkebyggene på en bedre måte enn det de har hatt mulighet for til nå. Senterpartiet er – på linje med Kristelig Folkeparti – utålmodige etter å finne gode ordninger, for at staten kan bidra ekstra for å styrke vedlikeholdet av landets viktige kirkebygg, ikke minst middelalderkirker.

Presidenten: Replikordskiftet et over.

Vera Lysklætt (V) [11:36:16]: Venstre har alltid vært opptatt av lokaldemokratiet, og det er avgjørende for hele folkestyret i landet vårt at det er forankret lokalt. Det bidrar til rekruttering, innsikt og erfaring, deltakelse og engasjement. Uten denne grunnmuren i lokalsamfunnet vil demokratiet forvitte. Vi har sett en utvikling med mindre oppslutning om de siste lokalvalgene. Vi vet det er en utfordring å rekruttere småbarnsforeldre og næringslivsledere til lokalpolitikken, og svært mange oppgaver og makt sentraliseres til statlig virksomhet og de største byene.

På grunn av dette fremmet Venstre forslaget om en lokaldemokratikommisjon. Denne kommisjonen har bl.a. lagt fram to utredninger om situasjonen for lokaldemokratiet, og de har i høst vært ute på høring i kommunene. Kommisjonen peker på at økonomi er viktig for kommunene, men den peker også på at det ikke er uvesentlig hvordan kommunene får pengene sine. En økt frihet for kommunene til å fastsette sine egne inntekter er blant kommisjonens forslag. Et knapt mindretall i kommisjonen ønsker å gi 16-åringer stemmerett ved lokalvalg. Disse to eksemplene er blant et knippe viktige prinsipielle debatter som Lokaldemokratikommisjonen reiser, og som fortjener oppmerksomhet. Stortinget er lovgivende myndighet og kan gjøre noe med hvordan kommunene finansieres, og hvem som får delta i beslutninger. Jeg håper Stortinget vil bli med på en videre dugnad når det gjelder lokaldemokratiets vilkår, og ikke bare bli et bevilgningsorgan.

Når det er sagt, vil jeg si at Venstre alltid har prioritert statens bidrag til kommunene innenfor en politikk som både skal skape og dele. Det gjorde vi både under Bondevik I- og Bondevik II-regjeringen. Under den siste ble det satset mer på kommunene enn noen annen regjering hadde gjort fram til da. De nyeste tallene fra Tek-

nisk beregningsutvalg støtter dette. Resultatene for kommunene bedret seg i 2004 og 2005 og bedrer seg ytterligere nå i 2006. Venstre er glad for at det blir et bedre samsvar mellom oppgaver som kommunene er pålagt, og finansieringen. Venstre støtter i hovedsak også opp om de økte bevilgningene til kommunesektoren for 2007.

Etter Venstres syn vil det måtte bli en utfordring for Regjeringen å balansere hensynet til kommuneøkonomien opp mot hensynet til en generell ansvarlig økonomisk politikk framover. Norsk økonomi er nå på kokepunktet, og Norges Bank har varslet en hyppigere økning av rentenivået enn det som var tilfellet under regjeringen Bondevik II. Bare for kommunesektoren innebærer ett prosentpoeng renteøkning økte kostnader på anslagsvis 800 mill. kr.

I vårt alternative budsjett foreslår derfor Venstre 500 mill. kr mindre i økning av kommunenes inntekter enn det Regjeringen legger opp til. Dette innebærer samtidig at Venstre vil bruke 500 mill. kr mindre oljepenger enn det Regjeringen nå vil tilføre norsk økonomi. Venstre mener at en mer moderat vekst over tid vil være bedre for norske kommuner enn den raske veksten som Regjeringen nå legger opp til. Av erfaring vet vi at sterk og rask økonomisk vekst virker sentraliserende. Venstre frykter at dette vil gå ut over de små og mellomstore bedriftene i distriktene.

En av de største utfordringene i kommunal sektor i dag er det store etterslepet når det gjelder vedlikehold og behovet for ny og tilpasset bygningsmasse. Det er bl.a. et stort behov for opprusting av skoleanlegg og bygging av nye skoler mange steder i landet. Interessen er fortsatt stor når det gjelder rentekompensasjonsordningen. I løpet av neste år vil trolig de avsatte midler på 15 milliarder kr være utlånt. Her må vi sammen se på hvordan vi kan videreføre en tilsvarende ordning.

Innen skolesektoren må vi også merke oss ordningen med gratis læremidler på andre trinn i videregående skole. Mange fylker melder tilbake at pengene ikke strekker til. Venstre mener at en økt stipendandel ville være en bedre løsning.

Kommunal- og forvaltningskomiteens innstilling berører også samiske forhold. Jeg er glad for at Regjeringen øker de samlede bevilgningene til samiske formål. Den viktige satsingen på samisk språk og informasjon om samiske forhold blir dermed videreført. Venstres alternative budsjett styrker Regjeringens satsing med ytterligere 10,6 mill. kr til samiske formål. Dette gjelder bl.a. 2,4 mill. kr mer til utgivelse av samiske dagsaviser på norsk, 4 mill. kr mer til økt saksbehandlingskapasitet i forhold til utdanningsskadelidte samer og kvener, 3 mill. kr mer til styrking av tilbudet ved de samiske videregående skolene i Karasjok og Kautokeino, 3 mill. kr mer til økt produksjon av samiske læremidler og dessuten 0,2 mill. kr mer til Saemien Sijtje i Snåsa.

En sak som jeg er spesielt glad for at vi klarte å få i havn med den forrige regjeringen, er erstatningsordningen til samer og kvener som tapte skolegang som følge av andre verdenskrig og den harde fornorskningstiden. Det

ligger nå godt over 1 000 søknader til behandling, og behandlingen av disse går altfor tregt. Det er tross alt eldre mennesker vi her har med å gjøre, og mange har allerede falt fra. Dette er derfor en sak det haster veldig å få gjort noe med, etter min mening, likedan at vi nå snarest må få utviklet en landsdekkende norskspråklig samisk dagsavis. Svært mange samer har dessverre aldri fått muligheten til å lære å lese og skrive samisk, og disse bor spredt over hele landet. Hvor mange lovnader og forvissninger har det ikke nå vært i veldig mange merknader fra ulike parti gjennom flere år om hvor viktig dette er. Men når det kommer til stykket, blir det bevilget altfor lite til at dette kan realiseres.

En annen svært viktig sak er at det trengs økte bevilgninger til utvikling av læremidler tilpasset den samiske grunnskolen. Vi har nå fått Kunnskapsløftet. Tidligere jobbet vi etter L97 og L97 Samisk. Men når sant skal sies, rakk vi aldri fullt ut å begynne å arbeide etter den forrige reformen på grunn av mangel på læremidler på samisk som var tilpasset den forrige reformen. Det skulle dessuten jobbes mye med prosjekt, og dette var også veldig vanskelig på grunn av stor mangel på datautstyr. Så norsk skole er en stor utfordring, men den samiske skolen er en enda større utfordring for både elever og lærere. Har vi et ønske om å videreføre og videreutvikle den samiske kulturen og det samiske språket, er det helt avgjørende at det blir lagt til rette slik at læremiddelsituasjonen i den samiske skolen blir forbedret betraktelig.

Vi lever i et flerkulturelt samfunn, og mange års innvandring har gitt landet nødvendig ny arbeidskraft og mange positive impulser. Også i tiden framover trenger vi innvandrere, ikke minst for at vi skal ha nok arbeidskraft innen helse- og omsorgssektoren. Høyere levealder og lavere fødselstall fører til at antall eldre øker i forhold til antall personer i yrkesaktiv alder. Det forventes at det vil bli behov for dobbelt så mange arbeidstimer i den kommunale pleie- og omsorgstjenesten i 2060 som i 2000. Vi må derfor skape et samfunnsklimate som er inkluderende og byggende, som legger til rette for at folk skal komme til Norge for å søke det gode liv, og der man setter pris på mangfold og innsats.

Venstre er glad for de mange positive skritt som Bondevik II-regjeringen tok på dette feltet, ikke minst St.meld. nr. 49 for 2003-2004, Mangfold gjennom inkludering og deltakelse. Dette var i sum en sterk og viktig verdimelding, som et stort flertall i Stortinget kunne stille seg bak. Venstre er glad for at Regjeringen følger opp dette med å fremme en egen handlingsplan for integrering og inkludering av innvandrerbefolkningen.

Venstre vil at Norge oppfyller sine formelle og moralske forpliktelser overfor mennesker på flukt. Vi er glad for at Regjeringen i sitt budsjettforslag vil øke kvoten for overføringsflyktninger fra FN's høykommissær for flyktninger til 1 200, men Venstre vil øke kvoten med ytterligere 500 i året utover Regjeringens forslag. Venstre bevilger derfor 32 mill. kr mer til kvoteflyktninger enn det som følger av Regjeringens forslag.

Det er også viktig å støtte opp om de frivillige organisasjonenes arbeid med integrering og inkludering. For å få

mest mulig igjen for hver krone som investeres, må staten satse på de frivillige organisasjonene.

Venstre vil ha en verdiskapingspolitikk for hele landet. By og land er gjensidig avhengige av hverandre. Store deler av verdiskapingen skjer i distriktene. En moderne distriktspolitikk vil være å legge til rette for at næringslivet kan utvikle seg samtidig som det offentlige tilbyr tjenester som gjør det mulig å skape mangfoldige og attraktive lokalsamfunn. Venstre vil satse spesielt på viktige distriktsnæringer som reiseliv, kulturbasert næringsvirksomhet, landbruk og fiskeri og vil fortsette arbeidet med å flytte ut statlige arbeidsplasser.

Fylkeskommunene er i dag tildelt et særlig ansvar for regional utvikling. Venstre ønsker at dette ansvaret skal styrkes. For at en skal lykkes med dette, trenger fylkeskommunene en ny organisering og økte ressurser. Venstre vil derfor legge til rette for det nye fylket, en enhetsfylkemodell som samler fylkeskommunen og Fylkesmannens forvaltningsoppgaver i ett organ, og som får overført en rekke oppgaver fra staten, deriblant sykehusene. Helsesektoren sysselsetter et stort antall mennesker over hele landet. Det foreligger mange planer for sentralisering innen denne sektoren. Venstre mener at en fylkesvis forvaltning av helsetilbudet vil sørge for gode tilbud der hvor folk bor.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [11:46:58]: I innstillingen til distriktsmeldingen var Venstre med og fremmet et forslag om at vi skal ha en forpliktende opptrappingsplan i forhold til kommuneøkonomien, i den ånd at det trengtes mer opptrapping i forhold til kommuneøkonomien.

Ved behandlingen av statsbudsjettet kutter Venstre 500 mill. kr i nettopp kommuneøkonomien, og i budsjettinnstillingen argumenterer de for det.

Er det sånn å forstå at Venstre synes det er viktigere med planer enn handling? Og er det ikke en inkonsekvens når Venstre i det ene øyeblikk spør etter en opptrappingsplan og i neste øyeblikk reduserer bevilgningene med 500 mill. kr?

Vera Lysklætt (V) [11:47:45]: Vi synes det er veldig flott med denne økningen til kommunene, men vi mener også at det er viktig at vi får en forpliktende opptrappingsplan. Det er en kjent sak at kommunene på 1990-tallet ble pålagt en rekke oppgaver uten at det fulgte penger med. Venstre mener derfor det er ryddig å opptre med en plan for hvilke oppgaver og forventninger som er pålagt kommunene, og hvilken finansiering som følger med påleggene.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til replikk.

Statsråd Åslaug Haga [11:48:42]: Jeg er glad for at Stortinget i dag vedtar offensive budsjett for kommuner, for distrikt og for boliger. Det blir snakket mye om at

kommunene er en viktig tjenesteproducent, og det er sannelig min hatt rett. De har ansvaret for de viktigste tjenestene som vi har rundt oss i hverdagen, enten vi snakker om barnehage, skole, omsorg, kultur eller hva det måtte være. Men det er også viktig å huske på at kommunene er en viktig demokratisk arena, og kommunene bør også være en viktig samfunnsutvikler. Når vi styrker kommuneøkonomien betraktelig, gjør vi det for at vi skal ivareta alle disse tre funksjonene til kommunene.

I tida framover kommer vi fra departementets side ikke minst til å bruke energien på å motivere for at kommunene tar samfunnsutviklerrollen mer alvorlig. Det er det mulig å gjøre nå, fordi sulteføringa er over og det blir et større handlingsrom. Vi skal bidra til at kommunene blir den førstelinjetjenesten i næringsutvikling som de bør være, og at de i større grad bruker de mulighetene som ligger i å involvere frivillig sektor i et kvalitativt godt tjenestetilbud.

Vi skal også bruke handlingsrommet til å jobbe med fornying og kvalitet. Samarbeidsavtalen mellom de ansattes organisasjoner, KS og staten er på plass som grunnlag for å sikre fornyingsarbeidet som et naturlig og kontinuerlig arbeid i kommunene. Målet er styrket kvalitet, metoden er samarbeid lokalt mellom de ansatte, lederne og de folkevalgte. I løpet av 2007 skal vi ha 100 kommuner med oss i kvalitetssamarbeidet. Flere kommuner kan sluses inn etter hvert.

I løpet av det siste døgnet er vi igjen blitt minnet om hvor avgjørende det er at vi fortsetter arbeidet med etikk i kommunesektoren. Jeg blir svært oppbrakt over nye meldinger om mulig korrupsjon i sektoren, denne gang i Bærum. Vi vet at de aller, aller fleste i kommunal sektor opptrer etter boka og har høy etisk standard. Vi vet at vi aldri helt og fullt kan gardere oss mot kjeltringer. Men det er ingen tvil om at det skorter på etiske holdninger og kontrollrutiner i en del kommuner når vi får opp de eksemplene som vi nå gjør.

Regjeringa har etablert et eget forum for etikk i kommunesektoren hvor vi har med oss Norges fremste eksperter på dette feltet. Vi har med oss organisasjonene som er involvert i dette arbeidet. De gir oss råd og veiledning i arbeidet totalt sett. De gir oss også råd og veiledning i det arbeidet som er på gang, nemlig en full gjennomgang av lovverket. Fra Regjeringas side skal vi sørge for at vi har et så patent lovverk som overhodet mulig. Vi skal gjøre de endringer som er kloke, for å sikre høy etisk standard, men man kommer ikke utenom at til sjuende og sist må dette arbeidet gjøres i kommunene. Derfor kommer vi til å fortsette med å ha den tette kontakten med Kommunenes Sentralforbund, og sørge for at dette arbeidet holdes høyt oppe på den politiske dagsordenen i de enkelte kommuner.

Jeg vil også si at de politiske partiene må ta et større ansvar for å jobbe med etikk overfor sine lokalt folkevalgte. Det er også en utfordring for dem som sitter i denne sal.

Helt til slutt – og det blir litt kort, for jeg måtte innom dette med etikken: Budsjettinnstillinga viser med all mulig tydelighet at distrikts- og regionalpolitikken ville fått

meget trange kår om Høyre og Fremskrittspartiet skulle få slippe til i regjeringskontorene. Folk i Distrikts-Norge bør merke seg at Fremskrittspartiet kutter med 1,1 milliarder kr og Høyre kutter med 140 mill. kr. Ved å gjøre dette vil man bidra til å knekke den gnisten som vi nå har skapt i Distrikts-Norge. Optimismen er på vei opp. De tiltakene som Høyre og Fremskrittspartiet her beskriver, vil drepe optimismen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ib Thomsen (FrP) [11:54:15]: Statsråden kom ikke inn på dette med ressurskrevende brukere. I kommune-proposisjonen for 2007 og i Soria Moria-erklæringen varslet Regjeringen at man skulle se på finansieringsordningen og politikken når det gjaldt brukere med spesielt behov. Dagens ordning virker stimulerende på kommunene til å ta i bruk sykehjemsplasser for behandling av brukere med spesielt behov.

Så spørsmålene mine er: Hvorfor har ikke statsråden fått gjennomslag for de klare føringer som ligger i kommune-proposisjonen og Soria Moria-erklæringen? Hvorfor har ikke helse- og omsorgsministeren den samme forståelsen for denne viktige og krevende utfordringen som kommunene og brukerne har? Dette kan knekke kommunene.

Statsråd Åslaug Haga [11:55:10]: Det er en svært viktig problemstilling som blir tatt opp, og jeg er helt enig med representanten i at her må noe gjøres. Vi har lagt fram et solid opplegg for Kommune-Norge, men vi har heller ikke denne gangen greid å gjøre alt vi burde gjøre.

Jeg har sagt det i denne sal før, og jeg gjentar gjerne, at min kanskje dårligste samvittighet i forhold til dette kommuneopplegget er knyttet nettopp til dem som har behov for mange tjenester fra en kommune. Helseministeren og jeg er enige om at her er det behov for å gjøre noe – la det ikke være noen tvil om det – og vi lover å komme tilbake til dette spørsmålet så raskt det lar seg gjøre.

Bent Høie (H) [11:56:03]: Fredag la Regjeringen fram regionsreformen, og reaksjonene lot ikke vente på seg.

«Det er ikke alt som er spikret sammen i noen sene nat-tetimer som kan gjennomføres», var kommentaren fra fylkesordføreren i Møre og Romsdal, Jon Aasen fra Arbeiderpartiet.

«Det eneste som er sikkert, er at det meste er usikkert», sa ordføreren i Naustdal, Jan Herstad fra Senterpartiet.

«Puslete regionmelding», sa fylkesvaraordføreren i Akershus, Siv Hov Eggen til Østlandets Blad.

«Hvis dette gjennomføres, blir det jo en forsterkning i forhold til i dag, men noen egentlig reform er det vel ikke», sa fylkesordføreren i Østfold, Arne Øren fra Arbeiderpartiet.

«Dette er ikke grunnlag for å danne robuste og potente regioner med de oppgavene Regjeringen nå har foreslått å overføre», sa Tor Ottar Karlsen, fylkesordfører i Buske-

rud fra Arbeiderpartiet og leder av fylkesordførerkollegiet.

«Nei, dette er på ingen måte noe reformforslag», sa fylkesordføreren i Hedmark, Siri Austeng fra Arbeiderpartiet, til Aftenposten.

«Det er ikke noen skikkelig reform enda», sa fylkesordføreren i Akershus, Hildur Horn Øien fra Kristelig Folkeparti, til Aftenposten.

«For puslete», sa fylkesordføreren i Vestfold, Tove Lisbeth Vasvik fra Arbeiderpartiet.

Tar disse feil?

Statsråd Åslaug Haga [11:57:14]: Det er viktig at vi har ambisiøse fylkespolitikere fra de tre rød-grønne partiene rundt om i landet. Våre fylkespolitikere, våre regionpolitikere, vil få tilført store og nye, viktige oppgaver. Det gleder de seg over. At noen ville gå lenger, det får så være.

Hovedskillet i norsk politikk når det gjelder disse spørsmålene, går mellom Høyre og Fremskrittspartiet på den ene sida og de andre partiene på den andre – altså de som vil ha to nivåer i Norge, og de som vil ha tre nivåer.

Høyre vil ha to nivåer. Konsekvensen av dette vil være en massiv kommunesammenslåing. Det vil være et solid skudd for baugen for lokaldemokratiet, og det er ingenting å hente på dette økonomisk. Det viser all mulig erfaring fra Finland. Vi ønsker ikke at lokalt folkevalgte skal miste funksjoner for at de skal bli ivaretatt av byråkrater. Med Høyres opplegg vil vi miste 3 500 lokalpolitikere i Norge – 3 300 for å være presis. Det beklager vi.

Björg Tørresdal (KrF) [11:58:36]: Kristelig Folkeparti har snakket mye om ressurskrevende tjenester. Det har også resten av Stortinget gjort i dag, og det er godt at det er samsvar mellom statsrådens dårlige samvittighet og et unisont krav fra Kommune-Norge om å forbedre finansieringsordningen for ressurskrevende tjenester.

Statsråden har i Kommunal Rapport i november sagt:

«– Vi må finne løsninger for disse brukerne. Det er krevende for en helseminister å la dette spørsmålet nå opp i prioriteringene, og derfor kan det hende at vi skal føre dette tilbake til Kommunaldepartementet» – dette i tillegg til at det er varslet her at det skal komme noe mer når det gjelder ressurskrevende tjenester til neste år. Kan vi regne med at det også blir overført en forbedret modell for ressurskrevende tjenester til kommunalområdet?

Statsråd Åslaug Haga [11:59:28]: For det første er jeg veldig glad for at Kristelig Folkeparti, som var med på å svekke denne ordninga da de satt i regjering, nå er opp-tatt av å forbedre den. Jo breiere flertall vi kan ha på dette området i Stortinget, jo bedre er det sjølsagt.

Vi har samtaler innad i Regjeringa, spesielt mellom helseministeren og undertegnede, om hvordan vi skal organisere oss på dette feltet framover. Det skal vi komme tilbake til når vi er ferdigsnakket. Her handler det ikke om konflikter, her handler det om praktiske måter å gjøre ting på.

Vi står ved det vi har sagt: Vi skal se på ordningen for ressurskrevende tjenester, og vi skal komme tilbake til både måten vi skal organisere dette på, metodene vi skal bruke for å gjøre systemet rettferdig, og pengene knyttet til dette, på et seinere tidspunkt. Problemstillingen er vi meget opptatt av.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til replikk.

Ib Thomsen (FrP) [12:01:01]: Igjen hører jeg de rød-grønne klamrer seg til full barnehagedekning, noe som Fremskrittpartiet har støttet hele tiden, med en god start i barnehageforliket, som vi fikk til sammen med SV, og med meget god hjelp fra alle de private barnehagene. Men det virker som om alt annet er betydningsløst. Full barnehagedekning er fint, men det bør ikke gå på bekostning av alle dem som virkelig trenger hjelp. Hva med alle de fattige, hva med alle de som sulter, hva med minstepensjonister som fryser og lider? Nå har Regjeringen fjernet skattefordelen ved livrente. De som har spart i dette, har ifølge finansministeren råd til å miste skattefordeler her – fordi de er så rike og har råd til det. Mange av disse «rike» har skaffet seg denne ekstra kapitalen ved lang tids sparing, eller de har solgt sine eneboliger og flyttet inn i små leiligheter for å få frigjort penger og få litt mer å rutte med i sin alderdom. Dette mener jeg er grovt. Det er ikke så mange i dette landet som kan kalle seg rike, og de virkelig rike er såpass ressurssterke at de kan sikre seg på andre måter. Det virker som om Regjeringen ser bort fra at etterkrigsbarna i mange år har vært hjemme med egne barn.

Årets etter hvert så tradisjonsrike demonstrasjonstog med fakler og hjemmelagde bannere, er nok avlyst i mange kommuner. Mange kommuner har nok økt rammen til skolene, og mange ser at barnehagekøene kan bli historie. Mange kommuner har valgt at omsorgssektoren får, om ikke nok penger, så i hvert fall mer penger å rutte med. Men kommunale midler til nye skolebygninger, til nye sykehjem og til nye omsorgsboliger, er det ikke funnet plass til i kommunene. Det er et etterslep i milliardklassen på vedlikehold av alle kommunale bygninger. Det er også et stort etterslep på vedlikehold av kommunale veier. Ingenting av dette har Regjeringen funnet plass til. Her står store verdier og forfaller og råtner på rot.

Mange av kommunene har ikke kommet utenom, noe Fremskrittpartiet beklager på det sterkeste, å måtte innføre eiendomsskatt, en tilleggsskatt som treffer urettferdig i kommunene, for dem som bor i kommunene – dette for å kunne finansiere alle lovnadene fra Regjeringen. Ordføreren fra Sørum, Hans Marius Johnsen fra Arbeiderpartiet, sier til avisen i dag at det ville vært vanskelig å få budsjettet i havn uten denne urettferdige skatten, altså eiendomsskatten. Varaordføreren i samme kommune, Ivar Egeberg fra Senterpartiet, understreker at eiendomsskatten reddet to av skolene i bygda. De rød-grønne hevder også at kommunene får betydelig økning i overføringene fra staten. Men i budsjettet anskueliggjør kommunene at når de øremerkede midlene og lovnadene fra Regjeringen er fordelt, ja da er det i realiteten lite ekstra friske/frie pen-

ger igjen. For eksempel i Nittedal, den kommunen jeg kommer fra, sitter kommunen igjen med en vekst i frie inntekter fra 2006 til 2007 som tilsvarer 2,84 pst. Det høres bra ut, men kommunen må ta høyde for en pris- og lønnsvekst neste år på 3,5 pst., pluss den siste renteøkningen som vi fikk i går, som utgjør minst 800 mill. kr for kommunene – og der forsvant hele den frie inntektsveksten! Ingen grunn til å juble for senterpartiordføreren fra Nittedal eller arbeiderpartiordføreren fra Sørum.

Folk står i helsekø, kronisk syke og mennesker med psykiske lidelser opplever å få minimal hjelp. Mange gamle opplever fortsatt at det er ventetid på å få hjemmehjelp eller sykehjemsplass.

Jeg vil vise til Fremskrittpartiets alternative budsjett. Fremskrittpartiet har en totalt alternativ økonomisk politikk, en politikk som vil øke den økonomiske veksten og bidra til økt verdiskaping.

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [12:06:01]: I dag er det i media flere oppslag om situasjonen i arbeidsmarkedet, der det beskrives et arbeidsmarked som er preget av mangel på arbeidskraft. Norsk næringsliv hemmes nå i sin utvikling på grunn av mangel på arbeidskraft. Noen har en tendens til hele tiden å beskrive innvandring til Norge som et problem. Men det er nesten ikke mulig å tenke seg hvordan situasjonen hadde vært på arbeidsmarkedet i dag uten den store innsatsen som innvandrerbefolkningen hver eneste dag gjør i norsk arbeidsliv: i transportsektoren, i kommunenes pleie- og omsorgssektor, på sykehuserne, i Posten, i Veritas osv. Norsk arbeidsliv er avhengig av innvandrerbefolkningen, som gjør en stor jobb. Mye av grunnen til at norsk arbeidsliv i dag går rundt, er nettopp at vi har hatt en innvandring. Vi må slutte med å definere innvandring som et stort problem. Faktisk ville det ha vært slik at hadde vi ikke hatt innvandring, ville vi hatt et kjempeproblem. Men innvandrerbefolkningen utgjør også en stor ikke utnyttet arbeidskraftsressurs. Den generelle ledigheten i Norge nå er på om lag 2 pst., mens ledigheten blant innvandrere er på om lag 7 pst. Og så er det slik at når det gjelder sysselsettingsgraden, er den vesentlig lavere i innvandrerbefolkningen enn i den etnisk norske del av befolkningen.

Det vil altså bli en til de grader vinn-vinn-situasjon hvis vi greier å utnytte den situasjonen vi har i arbeidsmarkedet i dag, slik at vi får flere i jobb. Det vil være bra for landet. Da får vi dekket behovet for arbeidskraft. Det vil være bra for den enkelte, som da vil greie økonomisk å ta vare på seg selv. Det vil være bra for bedriftene, som i dag hemmes i sin utvikling på grunn av mangel på arbeidskraft.

Derfor er arbeid hovedsatsingen i Regjeringens Handlingsplan for integrering og inkludering. Innfallsvinkelen til den planen er jo ikke, som det til stadighet sies av noen fra denne talerstolen, at vi syr puter under armene på folk, spesielt på innvandrerbefolkningen, og at vi ikke stiller krav. Selvfølgelig gjør vi det – selvfølgelig stiller vi krav. Men hovedutfordringen for dem som i dag mangler jobb i det arbeidsmarkedet vi har, er jo ikke mangel på krav, men mangel på kompetanse i forhold til det som etter-

spørres i de ledige jobbene. Derfor er svaret på en økt sat-sing på arbeid til innvandrebefolkningen påfyll av kompetanse, slik at man får den kompetansen som de ledige jobbene etterspør. Det er også vår strategi.

De som søker om tillatelse i Norge, enten det gjelder asyl, visum, arbeid eller norsk statsborgerskap, har alle krav på at søknadene behandles så raskt som mulig, og vi har en utfordring i dag ved at vi har for lang ventetid. Derfor har vi vært veldig opptatt av budsjettet til UDI og Utlendingsnemnda for å få behandlet flere saker enn i år. Men jeg har behov for å si at Utlendingsdirektoratets budsjett tar høyde for en økning i antall saker. Utviklingen de siste månedene kan likevel tilsi at antallet oppholdssaker øker mer en forutsatt. I forbindelse med den pågående oppfølgingen av UDI-granskingen går vi nå også grundig gjennom de budsjettforutsetningene som legges til grunn for UDIs produksjonsmål. Vi må finne riktig balanse mellom kvalitative og kvantitative mål for produksjonen. Usikkerheten i forhold til antall saker og gjennomgangen av budsjettforutsetningene for UDIs produksjonsmål kan bety at det vil være behov for å komme nærmere tilbake til denne saken i Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Per-Willy Amundsen (FrP) [12:11:21]: Statsråden har for så vidt rett når han hevder at Norge innenfor visse områder i dag opplever knapphet på arbeidskraft. Det er en korrekt analyse, men det er ikke noe som nødvendigvis trenger å vedvare i fremtiden.

Det som er problematisk med det statsråden sier, er at man ønsker å fylle opp etterspørselen etter arbeidskraft ved hjelp av innvandrere, ikke minst fra ikke-vestlige land – det altså i en situasjon hvor vi vet at arbeidsledigheten særlig blant ikke-vestlige innvandrere er langt høyere enn den er i andre grupper, for så vidt også i andre innvandrergrupper.

Statsråden har tidligere tatt til orde for arbeidsinnvandring fra Pakistan. Da snakker vi om et land hvor 50 pst. av befolkningen er analfabeter og under 4 pst. av befolkningen har høyere utdanning – altså overhodet ikke det vi etterspør av høykompetanse i norsk arbeidsliv.

Spørsmålet til statsråden er: Hvordan kan ikke-vestlig innvandring være en løsning på den etterspørselen vi har i arbeidsmarkedet i dag etter høykompetansearbeidskraft?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [12:12:36]: For det første kommer jo spørsmålet galt ut helt fra starten av. At den situasjonen vi nå har i arbeidsmarkedet, er konjunkturavhengig, og at sjansen er stor for at vi igjen i framtiden vil komme i en situasjon med overskudd på arbeidskraft, er en analyse basert på at man ikke tar hensyn til befolkningsutviklingen.

Analysene går nå klart i retning av at Norge vil mangle arbeidskraft også i en situasjon med lavkonjunktur. Derfor må vi legge nasjonale strategier. Da må vi tenke etter to spor. Det ene er å få flere av dem som allerede er i Norge – som i dag lever av ulike stønader, som først og

fremst er etniske nordmenn – i jobb. Men vi må også tenke offensivt: arbeidsinnvandring. For situasjonen med mangel på arbeidskraft er ikke bare et norsk fenomen, det er et europeisk fenomen. Greier ikke vi å være attraktive i et arbeidsinnvandringsmarked, vil folk reise andre steder, og Norge vil bli taperen.

Det er dette Fremskrittspartiet ikke har forstått. Norge vil tape på det.

Kari Lise Holmberg (H) [12:13:55]: I Politisk kvarter i går hørte vi opptak av Karl Eirik Schjøtt-Pedersens kommentar til ansettelse av Hadia Tajik som politisk rådgiver i Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Schjøtt-Pedersen la spesielt vekt på hvor viktig det er å ha ansatte med minoritetsbakgrunn som jobber med innvandring og inkluderingspolitikk.

I samme program fikk vi høre et intervju med statsråd Bjarne Håkon Hanssen fra høsten 2005. Her er statsråden klar på at han mener det er viktig med mangfold, men at det blir symbolpolitikk å ansette noen med minoritetsbakgrunn akkurat i hans departement, fordi de jobber med innvandrings- og inkluderingspolitikk.

Nå har statsråden ansatt, stikk i strid med sitt eget råd. Er statsråden enig i at denne ansettelsen er negativ symbolpolitikk?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [12:14:47]: Det som er fint med dette spørsmålet, er at jeg får anledning til å si litt om hvordan vi nå organiserer oss i Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Det er et departement som også mange i denne salen har vært oppmerksom på har mange oppgaver. Den er en stor og omfattende portefølje i departementet. Det at vi nå styrker Arbeids- og inkluderingsdepartementet med en politisk rådgiver i tillegg til dem vi har, handler om at vi skal styrke vår generelle politiske kompetanse og kraft. Hadia Tajik skal ikke spesielt jobbe med integrerings- og innvandringsspørsmål, hun skal være en generell politisk rådgiver i vårt departement. Hun er valgt av meg ut fra sin brede kompetanse og politiske erfaringsbakgrunn. Hun er altså ikke valgt fordi hun også er barn av innvandrerforeldre. Det er hennes kunnskap og kompetanse som er utgangspunktet for det valget.

Björg Tørresdal (KrF) [12:15:48]: Kristelig Folkeparti er enig med statsråden når han i sitt innlegg sier at innvandrerne i Norge er en ressurs som vi er avhengig av i dette landet. Men det er også mange utfordringer knyttet til innvandring. Kristelig Folkeparti har forventninger til at vi skal få lovgivningen på plass i 2007 når det gjelder asylbarn, ureturnerbare flyktninger osv.

Kristelig Folkeparti er også opptatt av noen grupper som kanskje ikke blir omfattet av en ny lov eller endringer i loven, og det er de som har fått oppholdstillatelse, men ikke bosetting. Det er altså innvandrere som sitter i asylmottak etter at de har fått bosetting, men de har funksjonshemninger eller noen problemer som gjør at de er – som Rogalands Avis sa – flyktninger ingen vil ha.

Har statsråden nå noen plan for denne gruppen, som ser ut til å falle utenom alle ordninger?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [12:16:56]: Det er et veldig viktig spørsmål som tas opp, for det vi nå ser, er at særlig funksjonshemmede blir sittende veldig lenge i mottak. Det skyldes jo – og det tror jeg vi må være veldig ærlige på – at det samlede økonomiske opplegget fra staten ikke er godt nok. Det fører til at kommunene sier: Vi har hjerterom, vi har varme, men vi har ikke så mye penger at vi kan ta en så stor kommunal egenandel som mange av disse menneskene vil representere. Derfor har jeg nå koblet et arbeid opp mot det som det for øvrig har vært interesse for i debatten, altså det nye systemet for dem som trenger ressurskrevende tjenester. Vi kobler nå vårt arbeid med integreringstilskuddet og de ekstra tilskuddene vi gir, opp mot dette arbeidet, slik at vi får en helhet som fungerer.

Vera Lysklætt (V) [12:18:11]: Som representant for Finnmark, og spesielt Karasjok, føler jeg et stort ansvar for å ta opp en sak som jeg belyste i innlegget mitt i sted. Det gjelder de utdanningsskadelidte samene og kvenene som har tapt skolegang på grunn av krig og en sterk for-norskningstid. Det er folk som har hatt veldig vanskelige og tøffe liv. Derfor synes jeg det er svært viktig at vi nå får en fortløpende saksbehandling av disse søknadene. Mange har ventet i over 20 år på å få svar, og de burde kunne oppleve å få svar mens de ennå lever.

Hvordan vil Regjeringen jobbe med disse søknadene i framtiden?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [12:18:58]: Det vi har gjort, er at vi, etter at vi tok over, i vesentlig grad har styrket saksbehandlingskapasiteten hos dem som jobber med dette. Det som er viktig å si, er at det ikke bare handler om å styrke saksbehandlingskapasiteten i justissekretariatet, men det er også veldig viktig å styrke kapasiteten ute i direktoratene.

Når det gjelder de utdanningsskadelidte, er det særlig Utdanningsdirektoratet som vi har måttet styrke. Der har vi nå gått fra to–tre årsverk og opp til 15–16 årsverk for å få fart i det. Derfor er det også slik at de første nå har fått svar. Det viser at det nå skjer ting. Jeg er helt enig med spørteren i at det er svært viktig at vi nå får svart så fort som mulig. Derfor har vi altså satset så tungt på å få opp behandlingsskapasiteten, og er nå i gang med å svare.

Per-Willy Amundsen (FrP) [12:20:03]: I går kunne vi lese i Adresseavisen om en 28 år gammel afrikaner, hiv-positiv sådan, som ble dømt for en grov voldtekt, og som på tross av det, og på tross av at det var på det tidspunktet saken hans ble behandlet i UDI, ble innvilget familiejenforening. Det er jo litt spesielt at en person som sitter i varetekt, tiltalt for en alvorlig forbrytelse, allikevel innvilges familiejenforening. I dag kan vi lese i Adresseavisen at UDI i all hast har omgjort vedtaket slik at personen ikke vil få familiejenforening allikevel. Det skulle være grunn til å tro at personen også bør utvises fra Norge etter tremånedersregelen når han er ferdig med soning.

Mener statsråden at UDIs behandling av denne saken representerer god forvaltning av norsk utlendingspolitikk? Hva vil statsråden i tilfelle gjøre for å rydde opp?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [12:21:16]: Det er litt krevende å knytte denne replikken til budsjettbehandlingen, men jeg kan gjerne svare. Regelverket for den type familiejenforening er helt klart knyttet til det faktum at når familien gjenforenes i Norge, må den også kunne bo sammen. Da er det åpenbart at når den som søker om familiejenforening, sitter fengslet og er dømt i første instans, og dermed ligger an til å måtte sone en lang fengselsstraff, har vedkommende overhodet ikke noen mulighet til å kunne bo sammen med den familien han blir gjenforent med. Derfor er det også rett av UDI når de blir oppmerksom på et slikt forhold, å trekke tillatelsen tilbake. Det har jo skjedd. Regelverket er altså rett, og familien vil ikke komme.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Kari Lise Holmberg (H) [12:22:38]: Siden 1980 har andelen av innvandrere i Norge økt fra om lag 2 pst. til over 8 pst. Det bor i dag i underkant av 400 000 innvandrere i landet, og den største gruppen kommer fra ikke-vestlige land. Naturlig nok står vi overfor mange utfordringer i vårt flerkulturelle og mangfoldige samfunn. Gårsdagens løsninger er ikke alltid tilpasset dagens virkelighet, noe som av og til både bekymrer og skaper usikkerhet. På integreringsfeltet er det heller ikke gladnyhetene som oftest preger mediebildet. Snarere er det problemene som setter dagsordenen.

Det er barna og de unge som skal sikre velferden framover. Det er de som er Norges framtid. Integreringsdebattene har fokusert mye på voksgenerasjonen og første-generasjonsinnvandrerne. Barna har ikke fått samme politiske oppmerksomhet.

Det er uakseptabelt at innvandrerbarn ikke kan norsk når de begynner på skolen. Da kommer de skjævt ut allerede fra starten av. Kan elevene ikke språket, blir andre fag uoverkommelige, og faren for å droppe ut av skolen blir stor. God norskopplæring er godt forebyggende arbeid. Både helsestasjoner og barnehager er viktige arenaer for å fange opp de barna som ikke kan språket godt nok. Vi mener imidlertid det er lite effektiv ressursutnyttelse når regjeringspartiene vil gi gratis kjernetid i barnehagene til alle 4- og 5-åringer i bestemte områder. Vi ønsker å bruke de samme pengene på språktiltak for de 4- og 5-åringene som trenger det. Da er det mer målrettet, og flere barn vil få nytte godt av midlene og bli bedre i norsk. Flere barn vil få en god skolestart.

Nylig kom meldingene om at det i skolen er store utfordringer i forhold til norskopplæringen. Norsk som andrespråk blir ikke drevet godt nok, og innvandrerbarna blir taperne. «Skolesystemet må tilpasse seg dagens virkelighet, slik at innvandrerungdom lærer seg norsk skikkelig», var budskapet til Ziba Amini ved Østfold Ressurs-senter på en nylig avholdt konferanse. Det er udiskutabelt at skolen har en særdeles viktig jobb å gjøre, men vi må

ikke glemme at foreldrene har et stor ansvar for å påse at barna blir gode i norsk. Samfunnet må legge forholdene til rette på best mulig måte. Elevene selv må gidde å lære, som en elev sa.

Det var et samlet storting som i forrige periode sørget for at norskopplæringen for flyktninger og innvandrere ble bedre. Norsk kunnskaper er nøkkelen til vellykket integrering, og det obligatoriske introduksjonsprogrammet, som går over to år og inneholder både arbeidspraksis og norskopplæring, er en treffsikker og målrettet ordning. Kombinert med en raskere saksbehandling og kortere tid i asylmottak er jeg sikker på at introduksjonsprogrammet vil gi innvandrere bedre muligheter i det norske samfunnet. Erfaringene med introduksjonsprogrammet er så langt bra. Nesten tre av fire deltakere var fortsatt i programmet ved utgangen av 2005. Alt tyder på at den gode utviklingen fortsetter, for mange kommuner gjør et solid arbeid på dette feltet. Kommune-Norge legger her faktisk et godt grunnlag for en framtidig bedre sysselsettingsstatistikk.

Til tross for mangelen på arbeidskraft er det et faktum at ledigheten blant innvandrere er langt høyere enn blant befolkningen for øvrig. Arbeidsmarkedet etterspør arbeidskraft, og mulighetene for jobb er til stede. Men også næringslivet må etterspørre og være villig til å åpne dørene for dem med fremmed navn. Det er vanskelig å vite om omfanget av diskriminering er stort eller lite, men det er helt åpenbart at mange hundre avslag på jobbsøknader gjør at arbeidsmarkedet framstår som lukket. En aktiv integrerings- og sysselsettingspolitikk må styrke integreringen av innvandrere i arbeidslivet, slik at de får en yrkesdeltakelse på nivå med resten av befolkningen. Også når det gjelder arbeidsmarkedet, må vi sørge for at innvandrerne får de samme mulighetene, de samme rettighetene, men også de samme pliktene som befolkningen for øvrig. Dersom grupper i samfunnet opplever å bli stengt ute fra samfunnsdeltakelse, kan det – vet vi – bidra til både uro og konflikt, eller til dannelsen av uønskede parallellsamfunn.

Det er hyggelig når mediene formidler gladnyheter på integreringsfeltet. I tankene har jeg nå en frittalende og optimistisk kommunalsjef i Bamble kommune i Telemark. Formannskapet skulle ta stilling til antall flyktninger de skulle ønske velkommen til Bamble neste år. Det var da kommunalsjefen sa:

«Vi har ledige boliger, vi har et apparat til å ta imot dem og vi har et arbeidsmarked som tar imot folk så lenge de lærer seg norsk. Ja, vi har bedrifter som henter våre folk selv før de er ferdige med norskopplæringen.»

Silvia K. Kosmo (A) [12:28:15]: Jeg kjenner det er godt å kunne stå her i dag og behandle neste års kommunebudsjett, som stadig får bedre kår med denne regjeringens satsing på offentlige velferdstjenester.

Det er viktig for Arbeiderpartiet at vi beholder en del av vår historie. Vi er kjent for å skape fellesskapsløsnings. Vi har alltid ment, og mener fremdeles, at flere hoder sammen tenker bedre og løser større oppgaver. Det er

samtidig gledelig å se at de partiene som sørget for det stramme beltet rundt kommuneøkonomien den siste fireårsperioden, nå faktisk erkjenner at dette har vært hard kost for kommunene. De øker sine overføringer, de også – faktisk slik at de ønsker å toppe flertallspartiene. Med budsjettene for 2006 og 2007 har Regjeringen nå økt overføringene til kommunene med om lag 13 milliarder kr. Dette var et være eller ikke være for mange kommuner, og vi er stolte over å ha valgt å prioritere så tydelig. Det tror jeg folk setter pris på.

Jeg tenkte å trekke fram noe av den litt unge profilen som jeg mener statsbudsjettet har på vårt felt, og det er jeg glad for er mulig å gjøre. Vi sender med en liten ønskeliste med de frie inntektene.

Barnehagesatsingen flertallet legger opp til i 2007, er absolutt en nødvendighet for å få på plass en av de mest ønskede velferdstjenester som har vært etterspurt i lang tid – nemlig barnehager. Det er Arbeiderpartiets klare visjon å sørge for at vi når full barnehagedekning innen utgangen av 2007. Det er ingen ting som tyder på at vi kan senke tempoet fra 2006, tvert imot. Det viser seg også at det kommer an på de største byene om vi klarer å nå målet, men vi har en klar oppfordring til dem om at de bør klare det. Det er forventet. Det er et sterkt behov der ute for mange småbarnsforeldre som ønsker å bidra på et allerede trengende arbeidsmarked. Dessuten er den økonomiske utviklingen i dette landet tøff for dem med én inntekt å leve av. Barnehagen vil også endelig bli anerkjent som den første læringsarenaen, slik den faktisk er – nå godt plassert under Kunnskapsdepartementet.

Så til læremidler i videregående skole. Endelig er vi i gang igjen. Første steg til gratis skolebøker på videregående skole blir igangsatt. Dette blir tilskudd som fylkeskommunene disponerer, og det blir mulig med lokale tilpassinger i ordningen. Vi lovet gratis skolebøker til alle innenfor denne perioden, og intensjonen vår er helt klart å holde det løftet. For ungdommen betyr dette mye, men samtidig sender det signaler om at kunnskap og utdanning er noe vi setter pris på i vårt samfunn. Det skal ikke være privatøkonomien som holder folk fra å ta en utdanning. Det er god samfunnsøkonomisk politikk, men for Arbeiderpartiet er det også en god velferdspolitikk.

Psykisk helse er nok den største og kanskje den mest krevende helseutfordringen Kommune-Norge skal arbeide med framover. Antall henvendelser stiger, og dramatisk nok er henvendelser fra barn og ungdom skremmende høye. Køene blir lengre, og det er helt klart behov for en innsats på dette feltet. Gjennom å øke aktiviteten på forebygging, som helsestasjon for ungdom, opplysninger og oppsøkende virksomhet i unge miljøer, håper vi å kunne gjøre en del her. Det er en vanskelig gruppe å nå, men vi ønsker at helsevesenet tar initiativ til å senke terskler mellom fagavdelinger, spesielt for at skole og barnehager skal bli bedre skolert på dette feltet. Antall henvisninger derfra bekrefter beklageligvis ikke det vi ønsker i forhold til å nå barn og unge så tidlig som mulig. Denne debatten er også en viktig verdidebatt om hva slags samfunn vi er i ferd med å få, der stadig flere unge mennesker faller ut på et vis.

Dette statsbudsjettet setter faktisk en dagsorden for mange slike sentrale debatter gjennom Handlingsplanen mot fattigdom og Handlingsplan for integrering og inkludering.

Vi, Arbeiderpartiets medlemmer i komiteen, er stolte av å kunne presentere vårt første selvlagde budsjett for kommunalfeltet. Vi ser at det har en god profil, og vi bruker Soria Moria-erklæringen som hovedverktøy for å utforme politikken vår. Det gjør oss ansvarlige, og jeg tror folk vil kjenne igjen den gode venstrepolitikken som seiret i valgkampen. Men vi er ikke ferdige. Vi har mye igjen. Samfunnsdebatten går, og vi henger på.

G u n n O l s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Åge Starheim (FrP) [12:33:18]: Framstegspartiet meiner at effektiviseringa av offentlig forvaltning ikkje har den ønskede framdrifta. Vi vil peike på at måla med fornying av offentlig sektor er å oppnå meir velferd og mindre administrasjon, meir lokal fridom og mindre detaljstyring. Vi meiner det er viktig at det vert arbeidd med kvalitetsmål som både tek omsyn til fagleg kvalitet, helsefremjande arbeidsmiljø, kostnadskontroll og kontinuerleg kompetanseoppbygging. Det må utviklast gode system for tilbakemelding og endring av reglar og rutinar som ikkje fungerer etter planen.

Framstegspartiet meiner det er Fornyings- og administrasjonsdepartementet som må vere hovudmotoren i dette arbeidet. Vi meiner at framdrifta på ingen måte er tilfredsstillande.

For offentlig sektor er det spesielt viktig å ta i bruk ny teknologi og nye arbeidsformer, med dei moglegheitene dette gjev. Offentleg sektor brukar kvart år store delar av den samla verdiskapinga i Noreg. Når offentlig sektor brukar fellesskapets midlar, må det kvile eit spesielt ansvar på alle offentlege verksemdar, og spesielt på Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Framstegspartiet meiner at offentlig sektor i langt større grad burde vere meir open i si sakshandsaming, slik at dei det gjeld, andre sakspartar og det offentlege, får tilfredsstillande innsyn. Etter Framstegspartiets syn kan dette gjerast utan at det går ut over personvern eller teieplikt. Ei meir open sakshandsaming vil etter vårt syn kunne vere gjenstand for ei kontinuerleg vurdering og effektivisering av offentlig sektor, til innbyggjaranes beste.

Framstegspartiet er framleis av den oppfatninga at offentlig verksemd i større grad bør ta i bruk verkemiddel som anbud, privatisering og konkurransestimulering. Framstegspartiet meiner at det må liggje føre særskild grunngeving dersom desse prinsippa ikkje skal nyttast av det offentlege.

Regjeringa har skrytt mykje av satsinga på breiband. Dei viser til at denne satsinga vil resultere i at breibanddekninga vil kome opp på rundt 95 pst. No er vel sanninga det som regjeringspartia liker svært dårleg, nemleg at det er marknadskreftene som har sytt for det meste av denne utbygginga. Likevel vil det framleis vere ca. 100 000 husstandar som må klare seg utan breiband. Berekningar vi-

ser at sluttrekninga vil kome opp mot 1,5 milliardar kr før det er full utbygging til alle. Årsaka til dette er dårlege telefonlinjer og lange avstandar. Med dagens løyvingar vil det ta mange år før ein har nådd alle.

Regjeringa har lova breiband til alle i løpet av 2007. Dei ventar at private aktørar, fylke og kommunar tek sin del av rekninga. Når staten har teke ut over 1,7 milliardar kr i utbyte frå Telenor berre i 2005, er det eit paradoks at Regjeringa ikkje er villig til å løyve meir pengar til breibandutbygging. Eg trur ikkje eg tek munnen for full når eg hevdar at Regjeringa på nytt har lova noko dei ikkje er i stand til å halde.

Til slutt vil eg igjen peike på at det er særskilt viktig at offentlig administrasjon vert gjort så enkel og kostnadseffektiv som mogleg. Framstegspartiet vil peike på at det er nokon som må betale rekninga i form av stadig høgare skattar og avgifter. Hadde stat, fylke og kommunar teke dei rette grepa, kunne store beløp vore sparde.

Arild Stokkan-Grande (A) [12:37:35]: Arbeiderpartiet arbeider for et tolerant og mangfoldig samfunn. Alle skal ha de samme rettighetene, pliktene og mulighetene uavhengig av etnisk bakgrunn, kjønn, religion, seksuell orientering eller funksjonsdyktighet. Likeverd, solidaritet, rettferdighet og en god fordelingspolitikk er grunnverdiene for å skape et slikt samfunn.

Et flerkulturelt, inkluderende samfunn forutsetter likestilling mellom kjønnene og et samfunn fritt for rasisme og diskriminering. Det må være en tilpasning begge veier – innvandrere må tilpasse seg det norske samfunnet samtidig som samfunnet må tilpasse seg og ta opp i seg verdien ved å ha flere kulturer representert.

Vi er glad for innvandring. Samfunnet vil i framtiden være avhengig av innvandring, både når det gjelder arbeidsliv, som flere har vært inne på, og for å løse viktige velferdsoppgaver.

Vi har behov for å ta en større debatt om hva et flerkulturelt samfunn betyr. I den debatten er det viktig at vi slår fast noen grunnleggende verdier, som frihet for hvert enkelt menneske, like muligheter for alle og toleranse. Dette må være verdier vi aldri kan gå på akkord med.

Så har vi også noen utfordringer. Omtrent alle sektorer i samfunnet er påvirket av migrasjon. Det presser ressursene innenfor f.eks. områdene helse, sosial og justis. Det er viktig å fokusere på dette for å kunne håndtere disse utfordringene på rett måte.

Jeg vil tilbakevise påstandene representanten Per-Willy Amundsen fra Fremskrittspartiet kom med i sitt innlegg. For det første: Integreringen i Norge er på mange måter en suksess når man sammenligner med andre land. Det må ikke, med bakgrunn i at man har noen utfordringer, skapes et inntrykk av at integreringen i Norge totalt sett er mislykket. Frankrike og andre land som har store problemer med integrering, har etter min mening fått disse problemene fordi de har ført den politikken som Fremskrittspartiet nå ønsker å innføre i Norge. Ungdommer er i stor grad overlatt til seg selv. De har falt utenfor når det gjelder utdanning. Det har ikke vært boligsatsing. De har falt utenfor arbeidslivet. Frankrike har skjønt at dette var

en tabbe, og det er en gåte for meg at Fremskrittspartiet ønsker å gjenta de tabbene. Det handler tross alt om å bruke det man har fått oppi «nepa».

Men Fremskrittspartiet har god tradisjon for å trampe på folk som allerede ligger nede, stigmatisere og sette folk opp mot hverandre. Ledende politikere fra Fremskrittspartiet har harselert over og stigmatisert alenemødre. Fremskrittspartiet vil ta fra folk deres rettigheter i arbeidslivet. Per-Willy Amundsen skal som nordlending være glad for at Norge har blitt en innvandringsnasjon, for nå er det ikke lenger nordlendinger Fremskrittspartiet ønsker å trampe på og stigmatisere, nå er det innvandrere.

Handlingsplan for integrering og inkludering av innvandrerbefolkningen, som er lagt fram sammen med statsbudsjettet, innebærer en helhetlig satsing på dette feltet. Handlingsplanen er delt i fire områder: arbeid, oppvekst, utdanning og språk, likestilling og deltakelse. Statsråden har gått gjennom disse satsingsområdene.

Jeg skal spesielt nevne arbeid. Tilknytning til arbeidsmarkedet er av stor betydning for den enkeltes muligheter for deltakelse, selvrealisering og forsørgelse. Arbeid er derfor et sentralt virkemiddel for inkludering av innvandrere. Det er også grunnleggende for frihet for den enkelte.

Når det gjelder kvinner, ser vi at de har særlige utfordringer i forhold til yrkesdeltakelse. Vi bør derfor i tillegg se på om flere enn i dag i framtiden kan omfattes av introduksjonsordningen. Det store flertallet av dem som flytter til Norge gjennom familieegjenforening, og som dermed ikke får tilbud om introduksjonsprogram, er nettopp kvinner.

Arbeiderpartiets nøkkel for å lykkes bedre med integrering i samfunnet er fortsatt å satse på en god offentlig skole hvor alle kan gå sammen, og fortsatt satse på arbeid til alle. Det er også viktig med en sosial boligpolitikk i framtiden.

Per-Willy Amundsen (FrP) [12:42:33]: Det er vanskelig å oppfatte innlegget fra statsråd Bjarne Håkon Hansen tidligere i dag som noe annet enn argumentasjon for økt innvandring til Norge. Det er for så vidt en argumentasjon som også henger sammen med den politikken den sittende regjering fører, hvor man øker antallet kvoteflyktninger, legger opp til en mer liberal og snillistisk asylpolitikk, og ikke – i hvert fall så langt – setter bremsen på eller gjør de grepene som er helt nødvendige i forhold til familieegjenforening, hvor den massive innvandringen kommer.

Når man da argumenterer for arbeidsinnvandring ut fra at vi trenger arbeidskraft i Norge, er det, med respekt å melde, en konstruert fremstilling av situasjonen. Det er riktignok korrekt at Norge pr. i dag har underskudd på arbeidskraft innenfor visse områder, særlig når det gjelder høykompetanse, men dette er forhold som er helt grunnleggende styrt av endringer i økonomien og av endrede forhold. Vi vet ikke hvordan Norge ser ut på den siden om fem år, ti år – eller to år.

Men hvis man skal legge til grunn at man av økonomiske årsaker trenger innvandring til Norge, må man også

være villig til å gjøre regnestykket. Og det er da jeg tror at statsråden kommer til kort, for det finnes, som det har vært nevnt før i dag, en utgiftsside ved særlig den massive ikke-vestlige innvandringen til Norge: store sosiale utbetalinger, bl.a. trygd, og kostnader i forbindelse med kriminalitet – dessverre. Og arbeidsledigheten blant ikke-vestlige innvandrere er høy. Hvis man gjør det regnestykket, tror jeg man vil komme ut med omtrent samme svar som danskene. Man har funnet ut at innvandringen til Danmark koster det danske samfunnet et sted mellom 30 og 50 milliarder danske kroner hvert år. Så det økonomiske argumentet for innvandring til Norge, særlig fra ikke-vestlige land, er vanskelig å se i det hele tatt. Faktisk vil jeg hevde at det er ikke tilstedeværende. Det er noe som er konstruert. Tvert om – hvis vi vil løse utfordringene når det gjelder arbeidskraft, har vi noe som heter EU/EØS-området. Her kan vi hente ny arbeidskraft, det er et stort indre marked som gjør at vi kan møte mange av utfordringene. Vi har ekspertkvoter innenfor norsk utlendingsforvaltning, og vi kan, ikke minst, gjøre ting dersom vi rasjonaliserer og frigjør arbeidskraft fra offentlig sektor til privat sektor. Det er altså mange ting vi kan gjøre for å møte utfordringene med knapphet på arbeidskraft for øyeblikket.

Det er flott å registrere at representanten Arild Stokkan-Grande slår fast at det skal eksistere noen grunnleggende verdier som skal være felles, og som skal gjelde alle mennesker som velger å bo i Norge. Det er likhet, det er demokrati, det er menneskerettigheter, likeverd og toleranse. Det er vi skjønt enige om. Men spørsmålet er: Hvordan skal vi skape fundamentet for de felles verdiene? Hver gang Fremskrittspartiet foreslår konkrete tiltak for å møte de utfordringene – at det dessverre er deler av innvandrerbefolkningen som ikke deler disse verdiene – blir det blankt avvist.

Vi står på mange måter overfor en verdikamp, en verdiutfordring, i forhold til de verdiene mange innvandrere tar med seg fra ikke-vestlige land når de velger å bosette seg i Norge – helt andre verdier, som er totalt på kollisjonskurs med det norske samfunnets. Det skal vi ikke akseptere. I Norge finnes det noen grunnleggende verdier som skal være til stede, men da må man også være villig til å sette inn de tiltakene som sørger for at så skjer, f.eks. tiltak mot kjønnslemlestelse – en totalt avskyelig, forkastelig handling som vi vet skjer i innvandrer miljøene. Dette kunne vært veldig enkelt løst ved å innføre obligatorisk helsekontroll ved helsestasjonene, men det ønsker altså ikke Arbeiderpartiet og Regjeringen å gå inn for. Det samme gjelder problematikken innenfor tvangsekteskap, som også er totalt uakseptabelt i det norske samfunnet. Der er man ikke villig til å sette inn de virkemidlene som skal til: 24-årsgrense, tilknytningskrav, høyere krav til forsørgelsessevne, osv. Arbeiderpartiet snakker, men de har ikke løsningene.

Inger Løite (A) [12:47:47]: Arbeiderpartiet er stolt av det vi har fått til på kommunesektoren på den korte tiden vi har vært i regjering. Vi har innfridd det vi lovet i valgkampen. Vi satser på fellesskap og velferd som kom-

(Løite)

mer alle til gode. Dette snakker vi om i mange sammenhenger. I store overskrifter snakker vi om rammer, om frie inntekter, om skattøre, om distriktspolitiske virkemidler og om millioner og milliarder.

Men folk flest er ikke så opptatt av denne politikerretorikken. Det folk er opptatt av, er at de kan ha en jobb å leve av, de er opptatt av at ungene har en god skole, at det er plass i barnehagen når de trenger det, at de eldre har et tilbud om bolig og pleie som er trygt og godt. De er opptatt av å ha et trivelig lokalsamfunn, med et fritidstilbud til alle. Og folk har forventninger til at lokalpolitikkerne skal klare å innfri disse behovene.

Etter mange år med Bondevik-regjering og med hjelp av Fremskrittspartiet ble kommunene utarmet, og lokalpolitikernes hverdag bestod mest i å kutte mer og mer for å få budsjettet til å gå opp. Dette har nå snudd. Kommunene har fått en styrket og forutsigbar økonomi, noe som igjen har gitt et større handlingsrom for lokalpolitikkerne. Men det tar tid å synliggjøre at det har snudd, og det er vanskelig å få fram solskinnshistoriene i dagens medie-verden. Likevel konstaterer vi med glede mange tilbakemeldinger om at vi er på rett vei, og jeg vil nevne noen eksempler som beviser at det nytter å satse på kommunene.

Arendal kommune vil i løpet av 2006 og 2007 ha styrket pleie- og omsorgstjenesten med hele 40 årsverk. Dette er et steg i riktig retning mot 10 000 flere årsverk i omsorgssektoren. Det betyr ikke bare bedre kvalitet på tjenesten, men det betyr også en betydelig bedre hverdag for dem som er ansatt i denne sektoren, noe de har etterlyst lenge. Arendal har også satt skikkelig trykk på barnehageutbyggingen, og målet om full barnehagedekning er ikke lenger langt unna. De har styrket skolen med flere stillinger og har spesielt prioritert rådgivertjenesten, noe som har vært et forsømt område, og som er utrolig viktig i forhold til den drop-out vi ser i videregående skole i dag.

I tillegg til Arendal må jeg dra fram Trondheim kommune som et eksempel. De har gjennomført en formidabel styrking av eldreomsorgen, og det neste løftet tas på sykehjemssiden. De har også gjennomført en rekke tiltak for barn og unge – bl.a. har de fjernet hall- og baneavgift for å styrke idretten, de gir gratis leirskole til alle, og de har fått 800 flere plasser i musikk- og kulturskolen, for å nevne noe.

Landet vårt er langstrakt og kommunene forskjellige. Bykommuner og distriktkommuner har ulike utfordringer. Det er viktig for Arbeiderpartiet og for denne regjeringen at vi setter inn virkemidler og legger til rette for at vi kan ta hele landet i bruk. I løpet av våren legger derfor Regjeringen fram en hovedstadsmelding, og vi har nettopp behandlet distriktmeldingen der vi etablerer et bredt spekter av distrikt- og regionalpolitiske tiltak.

Det er en klar kursendring i norsk politikk, og skillelinjene mellom vår fellesskapsideologi og høyresidens individkonsentrerte ideologi er tydeligere enn noen gang. Vi innfrir. Med oss blir det mer av det folk flest vil ha.

Khalid Mahmood (A) [12:52:14]: Bolig er sammen med arbeid, utdanning, helse og omsorg en hjørnestein i velferdssamfunnet. Sosial boligbygging og bolig til alle

har vært fremste mål for sosialdemokratisk tenkning i Norge. En god bolig i et godt miljø er en nødvendig forutsetning for et godt liv for den enkelte. Boligpolitikken er derfor et av de viktigste redskapene for å nå sentrale samfunnsmessige mål om menneskelig frihet, likeverd og rettferdig fordeling.

Husbanken er statens viktigste redskap for å sikre en jevn bygging av nøkterne, rimelige og miljøriktige boliger. Jeg er glad for at flertallet i komiteen mener det er viktig at Husbanken skal spille en sentral rolle som en allmenn bank for boligbygging, utbedring og etablering.

For å oppnå de boligpolitiske kvalitets- og stabiliseringsmålene er det behov for at Husbanken også for framtiden finansierer en stor andel av nybygde boliger. Etter Arbeiderpartiets syn skal Husbanken finansiere om lag halvparten av nybyggingen i Norge. Husbanken bør også i framtiden ha en motkonjunkturrell rolle ved å finansiere en større andel av nybygde boliger når det er fare for nedgang i boligbyggingen, og en mindre andel i tider med svært høy byggeaktivitet. En slik politikk bør styres gjennom fastsettelse av lånerammen, slik at andre forhold som låneutmåling og øvrige kriterier for kvalitet er forutsigbare.

Det er svært viktig at boligpolitikken har et bredt perspektiv, og at Husbankens virkemidler understøtter dette. Husbanken har en viktig rolle for å fremme konkurranse i kredittmarkedet.

Et annet svært viktig virkemiddel i boligpolitikken er bostøtteordningen. Bostøtten bidrar i gjennomsnitt til en reduksjon av bostøttegifter som andel av inntekt med 20 prosentpoeng, og slik er bostøtten et sentralt virkemiddel for å bekjempe fattigdom. Bostøtten er målrettet og strengt behovsprøvd.

Jeg er glad for Regjeringens forslag om at søknader om bostøtte skal behandles fortløpende, og viser til at dette er en forbedring i forhold til dagens system, der lang behandlingstid ofte skaper store problemer for dem som virkelig trenger det. Med dagens regelverk må bostøtteberettigede vente i opptil åtte måneder før de får støtten de har krav på etter regelverket. Når vi vet at de som har krav på bostøtte, er i en vanskelig økonomisk situasjon, er en slik praksis selvsagt uholdbar, og det er således bra at det blir ryddet opp i dette.

Jeg viser for øvrig til at Regjeringen har satt i gang en omfattende gjennomgang av bostøtten, der siktemålet er å forbedre og forenkle bostøtteordningen, og at Regjeringen tar sikte på å legge fram en proposisjon om saken høsten 2007.

Bortimot alle boliger bygd med universell utforming er finansiert av Husbanken. Med en stadig større andel eldre i befolkningen og et klart ønske om et integrert boligtilbud til de fysisk handikappede vil kravet til universell utforming av boliger øke kraftig. Universelt utformede boliger er etter mitt syn også god samfunnsøkonomi. Boliger som er utformet slik at personer med nedsatt funksjonsevne kan mestre hverdagen på egen hånd, gir mindre press på sykehjem og omsorgsboliger. Det er derfor bra at Regjeringen vil arbeide for å øke antall boliger og boområder som er tilgjengelige for personer med nedsatt funk-

sjonsevne. Men det er ikke nok at bare nye boliger er universelt utformet. Det må legges til rette for at også eksisterende boliger og bygg kan fornyes og bygges om for å oppfylle krav til tilgjengelighet og universell utforming.

Det som gleder oss i Arbeiderpartiet aller mest i denne sammenhengen, er flertallets merknad om at vi vil se positivt på prosjekter som kan bidra til å øke kompetansen i forhold til etterinstallering av heis i eksisterende bygg.

Det mest gledelige og positive fra Regjeringens side er de avsatte statlige midler til en egen Groruddalsatsing. Groruddalen, som er et av de viktigste områdene i Norge, har behov for særskilte tiltak for å bedre boforholdene. Ingen andre boområder og nærmiljøer i landet er så belastet med støy og luftforurensing som Groruddalen. Derfor må Regjeringen få honnør for at den har satt det blant sine prioriteringer. Jeg mener det er viktig at disse midlene inngår i en «fellespott» der stat og kommune deltar. Det er viktig at staten og Oslo kommune samarbeider om et felles løft for å bedre miljø- og levekårene i Groruddalen.

Til slutt noen få ord om integrering og Fremskrittspartiet. Selvfølgelig er Arbeiderpartiet ansvarlig for integrerings- og innvandringspolitikken de siste årene. For vi har en politikk på området, i motsetning til Fremskrittspartiet, som aldri har hatt noe annet å si enn: Steng grensene! Stopp innvandringen! – stikk i strid med behovet i arbeidslivet og det globaliserte næringslivet. Arbeiderpartiet er stolt over den positive integreringen som har funnet sted, og tar ansvar for det som er ugjørt, og går med glede til oppgaven med å ta fatt på de framtidige utfordringene innen denne sektoren.

I Aftenposten i dag har Fremskrittspartiet en julehilsen til minoritetene. De ønsker å statskontrollere religiøse menigheter. Jeg trodde at denne stalinistiske tankegangen, å kontrollere folks tanker og mistenkeliggjøring, var det KGB som stod for i det kommunistisk styrte Øst-Europa, og at dette var henvist til skraphaugen i Øst-Europa etter Berlinmurens fall. Men det ser ut som om det er Vest-Europas liberalister, som med Fremskrittspartiet i spissen har utnevnt seg selv til individets og frihetens forsvarere – partier som vil ha minst mulig innblanding i folks hverdag – som er interessert i å gå videre.

Avslutningsvis vil jeg bare si: Ikke vær redd for det som sies, frykt heller det som ikke sies!

Marianne Aasen Agdestein (A) [12:58:07]: Det er ikke bare budsjettdebatt i Stortinget og julegavekjøp som kjennetegner desember måned. Denne måneden preges øg av sosiale sammenkomster i de fleste fora. Ikke bare her på huset har politikerne avslutningsfester, det gjelder også de fleste kommunestyrene rundt om i landet. I min egen hjemkommune, Asker, hadde de nylig sin tradisjonelle torskemiddag. Andre kommuner har sikkert andre tradisjoner.

Landets kommunestyrerepresentanter har god grunn til å være i godt humør nettopp i år. For etter mange magre år har de nå fått muligheten til å gjøre det de er valgt inn for, nemlig å prioritere mellom gode formål som skal komme innbyggerne til gode – dette takket være gode kommunebudsjett fra den rød-grønne regjeringen de siste

to årene, samt at kommunene har fått beholde mer av den solide skatteinngangen enn det som er vanlig.

Det er økonomisk velstand i Norge. Vi er nå midt inne i en kraftig økonomisk høykonjunktur. En fornuftig og sunn budsjettpolitikk hvor både den forrige og den nåværende regjeringen har fulgt handlingsregelen, sikrer en stø kurs videre.

Samtidig må vi unngå en situasjon med privat rikdom og offentlig fattigdom. Skal vi også i framtiden ha et godt næringsliv som skaper verdier, må vi investere i en god skole, et velfungerende helsevesen og barnehageplasser til alle. Og det koster penger. Derfor er dette budsjettet så bra for kommunene.

Samlet vil oppjusteringen av inntektsanslagene for 2006 og 2007 innebære at inntektsveksten for kommunesektoren i disse årene kan anslås til knapt 18 milliarder kr. Så stor inntektsvekst har ikke kommunene hatt på 15 år.

I mitt hjemfylke er dette kjærkomne penger, som i resten av landet. Akershus har mange vekstkommuner. De opplever en befolkningsvekst som legger et stort press på det kommunale tilbudet. Skolene er fulle. Nye må bygges. Til tross for massiv utbygging av barnehageplasser forsvinner ikke køen helt, selv om den blir kortere. For stadig flere barn flytter til. Samtidig er eldrebølgen i ferd med å slå innover kommuner som Asker og Bærum, Skedsmo og Lørenskog. Behovet for pleie og omsorg for eldre vil eksplodere i disse kommunene. Dette er kommuner som også får en stadig større innvandrerbefolkning, samtidig som problemer knyttet til barnevern, rus og psykiatri gir disse kommunene stadig større utfordringer. Alt dette setter det kommunale hjelpetilbudet på prøve.

Før var disse problemene ofte knyttet til storbyen. Men kommunene som omkranser Oslo, opplever at kommunegrensene ikke stopper denne utviklingen. Derfor har kommunene som omkranser Oslo, forventninger til at hovedstadsmeldingen ikke stopper øverst i Groruddalen, ved Mastemyr og ved Lysakerelva, men i stedet ser på Oslo og nabokommunene som én region, hvor innbyggerne flytter, pendler og lever på kryss og tvers av de formelle kommunegrensene. Også det nye utvalget som er satt ned for å se på inntektssystemet, må ha denne problematikken med seg i arbeidet sitt.

Om kommunalbudsjettet som i dag skal vedtas, er hyggelig lesning, framstår kuttene som foreslå av Fremskrittspartiet, som underlige – ikke fordi de systematisk kutter i tiltak som fremmer integrering. Det får så være og er ikke overraskende ut fra den politikken de står for. Men det er nå engang slik at det vi som politikere går inn for i budsjettet, bør ha sammenheng med virkeligheten. Et budsjettforslag, selv fra et opposisjonsparti, må ta høyde for de konsekvensene det vil få. Det foreslås en rekke kutt på integrerings- og innvandringsområdet, uten at det er begrunnet hvordan dette skal realiseres. Riktignok viser de til at deres innstramming i innvandringspolitikken ville ført til et annet antall innvandrere enn de som faktisk befinner seg i Norge. Men man kan ikke reversere dette. De som er i Norge allerede, er her, og da må det gjenspeiles i budsjettene, om man vil bli tatt seriøst.

For eksempel: Kuttene på integrering kan ikke gjennomføres uten at Fremskrittspartiet samtidig får endret reglene i forhold til rett til introduksjonsprogram og norsk-kurs. Så har ikke skjedd. Fra søknad om asyl leveres, til bosetting er på plass, kan det ta fra ett til flere år. Ved å redusere innvandringen vil dermed ikke denne posten kunne kuttes før om et år eller flere, eller enda lenger fram i tid, og da betinger det at Fremskrittspartiet har makt alene. Altså henger ikke politikken sammen. Det er ikke lagt fram forslag om dette i siste periode. Dessuten vil kostnadene med hensyn til drift av mottak økes om kuttene på UDI som er foreslått av Fremskrittspartiet, ble en realitet. Saksbehandlingstiden vil øke som en konsekvens av UDI-kuttene. Kutt i språk- og samfunnsopplæring gjør det enda vanskeligere å kvalifisere innvandrere for å delta i arbeidslivet. Det vil i sin tur føre til flere sosialhjelpsmottakere. Dette gjenspeiles heller ikke i budsjettet. Derfor etterlyser jeg en mer realistisk tilnærming i budsjettforslaget fra Stortingets nest største parti.

Statsråd Heidi Grande Røys [13:03:23]: Regjeringa ynskjer ein sterk og effektiv offentlig sektor som gir innbyggjarane gode tenester, valfridom og medråderett. Difor vil vi utvikle velferdssamfunnet vidare. Vi vil satse på fellesskapsløysingane og redusere forskjellane i samfunnet. Gjennom aktivt samspel skal vi skape verdas beste offentlege sektor.

Vi arbeider difor systematisk med å sikre at offentlege tenester har høg kvalitet. Samstundes vil Regjeringa arbeide for å effektivisere og frigjere ressursar til viktige område, slik at dei høge ambisjonane som vi har for offentlig sektor, kan verte realiserte innanfor forsvarlege økonomiske og miljømessige rammer. Fornyingsarbeidet skal skje ut frå det brukarane har trong for, og på lag med dei som skal setje fornyinga ut i livet.

Då må vi ta vare på våre tilsette. Ikkje minst treng vi det i ei tid då det er kamp om rekruttering, kamp om arbeidskrafta, òg i offentlig sektor. Vi treng fleire hender i arbeid. Spørjeundersøkingar frå Statistisk sentralbyrå og Senter for Seniorpolitikk viser at så mange som seks av ti seniorar ynskjer å utsetje pensjonstidspunktet dersom dei får redusert og fleksibel arbeidstid. Eg er difor glad for at fleirtalet i komiteen støttar Regjeringa sitt forsøk med redusert arbeidstid for denne gruppa. Det er ei direkte oppfølging av Soria Moria-plattformen. Det er på tide at staten organiserer eit godt forsøk med redusert arbeidstid. Vi skal prøve dette ut og få kunnskap på grunnlag av erfaring om korleis seniorane i praksis innrettar seg når dei får eit tilbod om redusert arbeidstid. I tillegg til seniorforsøket skal vi få utført utgreiingar og forskning om andre viktige problemstillingar knytte til arbeidstid, som t.d. tidsklemme, sjukefråvær, turnusarbeid.

Eg noterer meg at Regjeringa sitt forslag om seniorforsøk ikkje får støtte frå mindretallet. Det overraskar meg. I NRK i vår stod Høgre fram – Martin Engeset, som er stortingsrepresentant frå Høgre: Vi vil ha 6-timarsdag for eldre, Høgre vil ha 6-timars arbeidsdag for arbeidstakarar over 62 år. Partiet meiner dette vil få fleire til å fortsetje i jobben. Regjeringas eige forsøk kjem til hausten.

Ja, Høgre, no er forsøket her. I innstillinga støttar ikkje Høgre det Høgre sjølv etterlyste i vår. Vi kan berre undre oss over det. Det er eit godt forslag, Martin Engeset var tidleg ute og gav støtte. Høgre har valt å gå av det toget.

Eg skal gå over på eit nytt tema, som for så vidt ingen har vore innom enno, men som eg meiner det er viktig at vi er opptekne av òg i Stortinget. Det handlar om personvern, og det handlar om den teknologiske utviklinga og dei ulike krava som vi har til kontroll og sikkerheit, og måten det påverkar personvernet på. Representantane Lars Sponheim og Odd Einar Dørum tok opp spørsmålet om å opprette ein personvernkomisjon i eit Dokument nr. 8-forslag handsama rett før sommaren, som òg dei borgerlege partia slutta seg til. Regjeringa svarte at vi skulle kome med tilbakemelding til Stortinget etter at vi hadde vurdert forslaget. Det har vi gjort. Vi legg fram ei stortingsmelding om IT rett før jul. Personvern vert vigd omfattande merksemd i den stortingsmeldinga, og vi kjem der til å foreslå nettopp å opprette ein slik personvernkomisjon som Venstre tok til orde for, for å sjå på dei utfordringane som personvernet står overfor i dag, og i tida som kjem. Eg er i gang med å sjå på både mandat og utveljing av personar og kjem til å søkje breidd i det, slik at vi får ein brei og god samfunnsdebatt. Eg vil gjerne nytte anledninga til å rose partiet Venstre for deira initiativ og engasjement på dette området.

Departementet og Datatilsynet fekk sist vinter gjennomført ei undersøking om kunnskapane til enkeltpersonar og verksemdar og om haldningane til personvern. Undersøkinga viste gjennomgåande positive haldningar til betydninga av personvernet, men ho viste òg at innbyggjarane har for liten kunnskap om rettane sine etter lova, og at bedriftene har for liten kunnskap om pliktene sine. Den låge kunnskapen om rettar og plikter gjorde det nødvendig med tiltak frå departementet si side. Vi følgde opp undersøkinga med ei ekstra løyving til Datatilsynet, slik at tilsynet kunne drive målretta informasjon mot verksemdar og mot unge vaksne i ungdomsskule og vidaregåande skule. Utarbeidinga av informasjonsmaterialet nærmar seg slutten, og det kjem nokre kampanjar på nyåret. Eg har så vidt fått sett på materialet. For at dei skulle kunne gjere det arbeidet, valde vi å vidareføre styrkinga som dei fekk i samband med revidert nasjonalbudsjett i år, på 2 mill. kr, som eg er glad for at komiteen òg har slutta seg til. Med ein god merknad frå ein samla komite på dette området vil eg ynskje Datatilsynet lykke til med arbeidet dei skal gjere.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Åge Starheim (FrP) [13:08:58]: Statsråden gjev uttrykk for at ho er oppteken av at ein skal ha ein god offentlig sektor, som skal yte best moglege tenester til innbyggjarane. Gode tenester er avhengig av tilgjenge, og vi får stadig inn meldingar frå våre ute i distrikta om at dei har vanskar med å nå dei statlege kontora på grunn av at dei ikkje er opne i den tida då folk har anledning til å nytte dei.

Mitt spørsmål til statsråden er då: Kvifor er ikkje statsråden oppteken av å utvide opningstidene i statleg sektor?

Statsråd Heidi Grande Røys [13:09:42]: Det er heilt feil at statsråden ikkje er oppteken av å utvide opningstidene i statleg sektor. Om representanten Starheim viser til Dokument nr. 8-forslaget som vi debatterte måndag 4. desember, der Høgre hadde eit veldig fastlagt forslag om at alle statlege bedrifter med tilgjenge for publikum skulle ha ope til kl. 18.00 og bestemte telefontider og slikt, var det eit meiningslaust forslag i den forstand at det ikkje i det heile tok høgd for dei ulike behova i dei ulike etatane.

Vi ser at det ikkje nødvendigvis er mellom kl. 16.00 og 18.00 at behovet oppstår. Det er tvert om slik at moderne folk og småbarnsfamiliar går heim, lagar middag og legg ungene, og difor er det etter kl. 20.00 at behovet for å ta kontakt med statlege verksemder igjen oppstår. Så det viktigaste vi må gjere, er for det fyrste å undersøkje kvar behovet er størst, og så sjå om vi kan få gjort noko med det, og for det andre å gå over til elektroniske løysingar, som inneber at representanten Starheim kan logge seg inn på Internett og få gjort det han skal, når det passar han, og ikkje når det passar den statlege etaten.

Björg Tørresdal (KrF) [13:11:04]: Kristelig Folkeparti er positiv til Regjeringens forsøk med redusert arbeidstid for seniorer, og vi registrerer at det ikke er et forsøk med en generell 6-timersdag, men et målrettet forsøksarbeid for å få til en verdig seniorpolitikk og for å få folk til å stå lenger i jobb – noe vi trenger i samfunnet vårt.

Vi vet at det er mange andre grupper som har en restarbeidsevne, og som bør få fleksible ordninger. Da er mitt spørsmål til statsråden: Vil også andre grupper få en slik forsøksordning, slik at forsøk med 6-timersdag ikke handler om at man skal redusere arbeidstiden, men at man skal få tilført samfunnet noe av denne restarbeidsevnen?

Statsråd Heidi Grande Røys [13:11:46]: Eg er veldig glad for den innfallsvinkelen frå representanten Tørresdal, for det er nettopp det som har vore vårt poeng. Når folk snakkar om arbeidstidsordningar og 6-timarsdag, tenkjer dei meir fritid. Det vi tvert om har hatt som utgangspunkt, er at vi har behov for arbeidskraft. Vi har behov for å sjå om andre arbeidstidsordningar kan gjere at folk står lenger i arbeid, og at deltidstilsette kanskje går opp i full stilling, noko vi har veldig stort behov for, spesielt innanfor pleie- og omsorgssektoren. Det er akkurat dette som var utgangspunktet.

Vi har no valt å konsentrere oss om seniorane i det komande statsbudsjettet og dei 20 mill. kr vi har fått. Det er sjølv sagt fordi ein for 20 mill. kr ikkje får gjort mange forsøk, så vi må avgrense oss til ei gruppe for å oppnå resultat. Det er det eine. Det andre er at staten har veldig mange som no er like i nærleiken av å kunne gå av med AFP. Vi ser av undersøkingane at det er mange av dei som nærmar seg AFP-alderen, som faktisk ynskjer å gå av, men som vil verte om dei berre får tilrettelagt arbeidstida si. Så dette var heilt opplagt ei vettig gruppe å begynne

med. Så får vi sjå kva framtida vil bringe i forhold til andre grupper.

Bent Høie (H) [13:13:08]: Jeg viser til at vi i to replikker prøvde å få representanten Reikvam til å svare på om det er slik at Regjeringen har forlatt politikken i Soria Moria-erklæringen når det gjelder fornyelse av offentlig sektor. De mest vesentlige avsnittene i Soria Moria-erklæringen på dette området står i innstillingen som en mindretallsmerknad fra opposisjonspartiene. Jeg vil derfor spørre statsråden: Er statsråden enig med mindretallet her eller med flertallet?

Statsråd Heidi Grande Røys [13:13:36]: Eg har ikkje problem med innhaldet i den merknaden som Bent Høie viser til, men eg vil berre seie at det er ein ting som manglar, og som står i regjeringspartias glimrande merknad om fornying litt lenger framme. Det er nemleg at Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet «støtter Regjeringen i at fornyingsarbeidet skal ta utgangspunkt i innbyggernes behov og skje i samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner. Flertallet mener dette er grunnleggende for å gjennomføre vellykkede endringer».

Det er den store forskjellen på fornyingsarbeidet og moderniseringsarbeidet til denne regjeringa og den førre regjeringa. Den førre regjeringa dreiv eit omstillings- og moderniseringsarbeid som skubba folk i tusenvis ut av arbeidslivet og over på passive trygdeytningar. Eg ser at Høgre gjentek det grepet no. Dei skal effektivisere offentlig forvaltning og vil kutte med 643,6 mill. kr – noko som tilsvarer talet på årsverk i sju gjennomsnittlege departement, altså 1 300 årsverk. Vekk med dei, utan omstilling og utan noka meining om kva dei skal drive med. Vi veit kvar dei hamnar. Dei hamnar på passive trygdeytningar, og det vart 115 000 fleire av dei under den førre regjeringa. Den typen modernisering av offentlig sektor er ikkje denne regjeringa einig i.

Åge Starheim (FrP) [13:15:00]: Eg skal følge opp mitt tidlegare spørsmål. Eg oppfattar det slik at statsråden meinte at det forslaget som var lagt fram, var for vanskelig, for rigid, og at det av den grunn ikkje var aktuelt å gjennomføre. Eg oppfattar også statsrådens svar slik at statsråden er kjend med at det er eit behov for å kunne nå statlege kontor utanom den ordinære arbeidstida.

Mitt spørsmål til statsråden er: Er statsråden villig til å gjere noko som kan medføre at det lèt seg gjere å nå statlege kontor utanom den vanlege arbeidstida, når det måtte vere, anten i dei tidspunkta som statsråden sjølv nemnde, eller andre?

Statsråd Heidi Grande Røys [13:15:57]: Vi er i gang med fornyingsarbeidet, der dette med opningstider og tilgjenge er eit vesentleg spørsmål. Vi veit at når det gjeld NAV-etaten, som er ein veldig stor etat, som mange vil ha behov for å ha kontakt med, er det eit arbeid på gang. Ein har prøvt å gjere det på den måten at ein skal

inngå lokale avtaler, altså mellom kommunane og dei statlege etatane, der opningstida er eitt av tema.

Når det gjeld pass, har eg snakka med justisministeren om saka allereie. Politiet er i gang med eit arbeid her. Det ligg no ute søknadsskjema elektronisk, slik at ein kan gjere halve jobben før ein kjem, og utanom sjølve ferietida kan ein kome med skjemaet på fredag og i prinsippet ha passet på måndag. Så i mange statlege etatar og i departementa er det stor merksemd om det med opningstid og tilgjenge. Vi skal setje det i system i fornyingsarbeidet, som vi kjem meir tilbake til i løpet av 2007, òg til Stortinget.

Bent Høie (H) [13:17:07]: Når fornyingsministeren i svaret til meg framstiller det slik at omstilling i offentlig sektor fører til at offentlig ansatte vil bli overført til passive ytelser, forteller det to ganske alvorlige ting. Det ene er at denne regjeringen ikke engang klarer å snakke sammen internt om hva som er Norges største utfordring, nemlig mangel på arbeidskraft. Nå har arbeidsministeren nettopp vært på talerstolen i Stortinget og redegjort for den enorme utfordringen dette landet står overfor fordi vi mangler arbeidskraft på vesentlige områder. Det har ikke fornyingsministeren fått med seg.

Det andre fornyingsministeren åpenbart ikke har fått med seg, er at menneskene som jobber i offentlig sektor, er meget kompetente mennesker som det private næringslivet har behov for. Det å få disse kompetente menneskene over i det private næringsliv vil være et vesentlig bidrag til å sikre skatteinntektene, som igjen skal finansiere det fellesskapet og den velferden som vi ønsker i framtiden.

Når skal Regjeringen begynne å snakke sammen om den største utfordringen, nemlig mangelen på arbeidskraft i samfunnet?

Statsråd Heidi Grande Røys [13:18:10]: Regjerin- ga snakkar veldig godt saman. Eg høyrde kvart eit ord av det Bjarne Håkon Hanssen sa, og vi er ikkje ueinige om noko.

Men det som er saka, og som Bent Høie tydelegvis tok ille opp, er at eg peiker på konsekvensane av den måten Høgre omstilte offentlig sektor på i førre periode, då mange gjekk over på trygdeytningar. Ein Fafo-rapport som vart lagd fram for ikkje så veldig lenge sidan, peikte på nettopp kor mange som gjekk over på trygdeytningar etter omstillingar i Posten og i Mesta, som er offentlege omstillingar. Høgre sitt forslag i dette budsjettet er å kutte nesten 650 mill. kr på eitt år – 1 300 tilsette. Så kan Høgre gjerne seie at det er behov for arbeidskraft i privat sektor, men kvifor fekk ikkje Høgre til å omstille dei som då vart sagde opp etter Høgre sine moderniseringar, og få dei over i privat sektor, i staden for å skyfle dei over på trygdeytningar, slik som alle tal og òg Fafo-rapporten viser faktisk skjedde?

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Lise Christoffersen (A) [13:19:31]: Soria Moria-erklæringen inneholder mange gode mål og forpliktelser, men én forpliktelse står i en særstilling: Å motarbeide et klassedelt samfunn basert på etnisitet. Det slås dermed utvetydig fast hvilken etisk kode dette samfunnet skal styres etter.

I denne sammenheng må vi se Regjeringens handlingsplan for integrering og inkludering. 400 mill. kr fordelt på 28 tiltak er flott, men samtidig er det en erkjennelse av at noe er galt fatt i det norske samfunnet i dag.

Mye handler om holdninger. Noen er ekstreme, de er heldigvis få. Men når vi ser at en sentral innvandrerpolitiker i Buskerud trakasseres på offentlig sted av et Vigrid-medlem, for deretter hjemme å motta drapstrusler mot seg selv og familien, må det reageres kraftig. Den beste måten å forebygge slikt på er likevel systematisk arbeid mot hverdagsrasisme. Den finnes. Det ser vi i handlingsplanens beskrivelse av høyere forekomst av arbeidsledighet, lavinntekt, helse- og andre levekårsproblemer. Men det viktige er at planen deretter, side for side, viser hvordan samfunnet skal bli dyktigere til å gjøre seg nytte av de kunnskaper og ressurser innvandrerbefolkningen vår besitter.

Nye IMDi har en nøkkelrolle i gjennomføring av planen, men ikke alene. I proposisjonen står det: Kommune- ne er IMDis viktigste målgruppe og partnere. Så nevnes de andre – næringsliv, lokal og sentral stat, organisasjoner, innvandrere selv og befolkningen generelt. Bedre kan det ikke sies hvor nødvendig det er å mobilisere hele samfunnet.

En hovedoppgave for IMDi er å være pådriver for endring. Det skjer best når vi evner å tenke tverrsektoriell inkludering av hele mennesket, der folk bor. I den forbindelse har jeg lyst til å kaste fram en idé: Hva om IMDi valgte seg ut én kommune som fyrtårn i utvikling av metodikk for helhetlig inkludering, der nye og spennende verktøy kan tas i bruk – én samlende arena der resultater av virkemiddelbruken kan følges løpende, der det lokale demokratiet er villig til å ta ansvar og følge opp arbeidet tett, organisere lokale og regionale partnerskap på tvers av offentlig, privat og frivillig sektor og å gi den flerkulturelle befolkningen stor tillit til selv å styre mye av dette, ikke bare bli ordnet opp for?

Når det er sagt, har jeg lyst til å være enda litt dristigere og henlede oppmerksomheten mot min egen hjemkommune, Drammen, Norges innvandrersby nr. 2, etter Oslo, med 18 pst. ikke-vestlige innvandrere. Den er stor nok til å romme alle utfordringer og nasjonaliteter, men liten nok til å kunne følge oppnådde resultater løpende. Kommunen har lenge jobbet systematisk med brobygging, har aktive innvandrersorganisasjoner, kontakter mot opprinnelsesland, skoler og barnehager med opptil 70 pst. innvandrere, et representativt bystyre med 17 pst. innvandrere, osv.

Jeg har også lyst til å framheve Internasjonalt kultursenter som kan bli en spennende arena for inkludering på nye måter. Nå er kommunen i ferd med å utforme en samlet bunke av søknader på tiltak i handlingsplanen for å vise hvordan flere tiltak kan spille sammen. Jeg håper at noen fanger ideen. Lykkes vi her, vil Norge til og med

kunne styrke sitt omdømme internasjonalt og stå mye sterkere rustet når kampen om framtidig arbeidskraft hardner til, fordi vi faktisk har noe å by folk som kommer langveisfra.

Peter Skovholt Gitmark (H) [13:22:59]: Jeg er forundret over noen av svarene på en replikk som fornyingsministeren gir i Stortinget, spesielt om nedprioriteringene av arbeid som vår viktigste utfordring framover. La det være klinkende klart: Høyre støtter arbeidsministeren i Regjeringen når han setter fram mangel på arbeidskraft som utfordring nr. 1.

Det var slik, for å bruke litt tid på historieskriving først, at fram til 2003 steg arbeidsledigheten. Det var en kombinasjon av dårlig politikk og dårlig konjunktur. Konjunkturen snudde, politikken snudde, og arbeidsledigheten synker fremdeles. Det er svært gledelig, men det gir oss naturlig nok den utfordringen at vi har for få hender for å ivareta framtidens velferd. Da er det ekstra viktig å bruke de hendene som i dag finnes utenfor arbeidsmarkedet, til bl.a. velferdstjenester. Derfor kutter Høyre bl.a. i ventelønnsordningen, som nettopp er en av de passive mottakstelsene man kan få for å stå utenfor arbeidsmarkedet.

Så til kommunalministeren, som i sitt innlegg kom med et par kommentarer om Høyres og Fremskrittspartiets budsjett for kommunesektoren. Jeg synes det er underlig at en kommunalminister bl.a. sier at det vil «knekke den gnisten», at det vil «drepe optimismen» dersom både Høyre og Fremskrittspartiet skulle få gjennomslag for sine budsjett for kommuneøkonomien.

Forskjellen mellom Høyres kommunebudsjett og Regjeringens er på 140 mill. kr av en total overføring på i overkant av 200 milliarder kr. Så jeg er forbauset over at det er mulig å bruke uttrykk som å «knekke den gnisten» eller «drepe optimismen». – For ordens skyld tror jeg man knekker grener og ikke gnister. Det får være et apropos.

Så til selskapsskatten. Det er underlig at man på den ene siden – og der står Regjeringen sammen med Høyre – sier at kommuneøkonomi er mer enn bare overføringer fra staten. Det er jeg hjertens enig i. En av de tingene vi som statlige politikere i mye sterkere grad bør legge til rette for, er nettopp at kommuner blir ja-kommuner, kommuner som ønsker å tiltrekke seg nytt næringsliv, og det kan bl.a. gjøres med å premiere de nevnte kommuner. Derfor blir det å gå i feil retning når Regjeringen nå ønsker å gjøre den kommunale andelen av selskapsskatten mindre enn den er i dag. Den er på fattige 4,25 pst., men Regjeringen ønsker den tydeligvis enda lenger ned og sier sågar at man ønsker å revurdere hele skatten. For å få flere bedrifter til å etablere seg i Norge, og for å få flere bedrifter ut i de forskjellige kommunene, trenger vi kommuner som har en interesse, også økonomisk, for å få det til.

Rolf Terje Klungland (A) [13:26:19]: Jeg håper det er registrert at Klungland fortsatt er i bygget, og at han står på talerlisten. Jeg er litt overrasket over at på tross av det er det få fremskrittspartirepresentanter i salen.

Jeg skal konsentrere meg om kommuneøkonomi og kommunepolitikk i dag. Alle medlemmer i de rød-grønne

partiene har grunn til å være stolte under den behandlingen som foregår i dag. Ikke minst de som sitter og fordeler godene ute i kommunene, merker nå at det er en total endring i forhold til hverdagen deres.

Nå bruker altså denne regjeringen omtrent 18 milliarder kr på to år til kommunene. Det er mye mer enn den forrige regjeringen foreslo i hele stortingsperioden. Så ser vi likevel at de har mer penger i sine budsjettforslag enn det denne regjeringen har. Til det er det vel bare å si at de borgerlige partiene er best i opposisjon. Likevel har de et budsjett som ikke henger sammen. Hvis vi tar bort de 12 milliardene som de borgerlige i forrige periode gav bort mesteparten av til de rikeste her i landet, sitter vi igjen med 6 milliarder kr, og det kan jeg omtrent tenke meg hadde vært nivået til kommunene på disse to årene, dersom det hadde vært et annet styre.

Vi har nå en regjering som prioriterer fellesskapet, som bruker kommunene som et verktøy til å bedre velferden for alle. For når kommunene får bedre økonomi, er det slik at de får innbyggerne et bedre velferdstilbud.

Så er det selvfølgelig enkelte kommuner som fortsatt sliter. Egentlig skulle jeg fortalt en historie om en som alltid sa at det kunne vært verre, men det rekker jeg ikke på tre minutter – presidenten har hørt den. Men det kunne faktisk vært mye verre. Vi er med denne regjeringen nå på vei til å rette opp en totalt skakkjørt kommuneøkonomi fra forrige periode, for da ville de heller at de rike skulle beholde mer av de midlene som vi har til fordeling av gode. Derfor er det grunn til å være stolt i dag, og vi har grunn til å være stolte over at vi er på vei mot Soria Moria.

Alf Ivar Samuelsen (Sp) [13:29:46]: Jeg har med interesse fulgt debatten i dag. Jeg konstaterer med stor glede at denne regjeringen har fått til et ytterligere løft når det gjelder kommuneøkonomien. Det var nødvendig.

Jeg erkjenner at det er store forskjeller i den økonomiske situasjonen i Kommune-Norge. Det er derfor behov for å gå igjennom inntektssystemet på nytt. Jeg ser fram til at vi får en slik tilbakemelding til Stortinget i løpet av høstsesjonen.

Det er med en viss forundring jeg hørte Fremskrittspartiets representant Per-Willy Amundsen ta til orde for ytterligere øremerking til kommunene. Når Fremskrittspartiet fra denne talerstolen har brukt hele høsten til å fortelle at vi må ha tillit til kommunepolitikere, vi må vise dem tillit, svarer de i budsjettdebatten med å øremerke, som er en klar mistillitserklæring.

Jeg registrerer også at representanten Bent Høie benekter at det har vært sulteføring av kommunene. Jeg ber innstendig om at han tar kontakt med Kommunenes Sentralforbund, og får den dokumentasjonen som viser utviklingen i kommuneøkonomien fra 1994 til i dag. Da vil han ved selvsyn se at tingenes tilstand er annerledes.

Så til et par punkter som jeg synes er veldig viktig å ha med i denne debatten. Jeg vil nevne dette med ressurskrevende brukere, som mange kommuner sliter meget tungt med. Vi klarte ikke å opprettholde det nivået som var ønsket. Jeg er glad for at flertallet i komiteen ber om at man foretar en ny gjennomgang, slik at man kan se på dette ved

behandlingen av kommuneproposisjonen til våren, i 2007.

Så er det sagt fra denne talerstol: Vi må få forutsigbarhet og langsiktighet i kommuneøkonomien. Ja, men da må vi i denne salen enes om å foreta en kursendring når det gjelder dette med konsultasjonsordninger. Vi må utvikle konsultasjonsordningen til fordel for en ren forhandlingsordning mellom Kommuneforbundet og staten. Hvor er det vi har konsultasjonsordninger? Det har vi mellom lege og pasient eller mellom jurist og en som søker hans hjelp. Der har vi konsultasjonsordninger. Der har vi klienter. Kommunene skal ikke være klienter. De skal være likeverdige partnere i et framtidig system.

Vigdis Giltun (FrP) [13:33:13] «Handlingsplan for eldreomsorgen» gav kommunene stor frihet til å tilpasse eldreomsorgen etter lokale behov. Målet var faktisk 25 pst. dekningsgrad av sykehjemsplasser eller døgnbemannede omsorgsboliger i forhold til antall eldre over 80 år. Resultatet ble en storstilt utbygging av omsorgsboliger, som dessverre ofte er ubemannet i dag, samtidig som antall sykehjemsplasser ble redusert i forhold til befolkningsutviklingen.

Intensjonen i planen var at de eldre skulle få mulighet til å bo i egen bolig så lenge de selv ønsket det. Problemet i dag er at gamle og pleietrengende ikke har noe annet valg enn det kommunene til enhver tid ønsker å tilby dem. Ofte er det de svakeste uten nær kontakt med familie som ikke får noe egnet tilbud. Mange søker sykehjemsplass og får avslag. De orker ikke å klage. Noen venteliste for sykehjemsplass vil politikere av en eller annen grunn ikke ha noe av. Den eksisterer ikke.

Vi ser store variasjoner fra kommune til kommune. Dessverre gjenspeiler ikke disse variasjonene hvilke behov de eldre i kommunen har, men hvordan de økonomiske prioriteringene i den enkelte kommune har vært. Også i år ser vi eksempler på rådmenn som fremmer budsjettforslag om nedleggelse av dagtilbud og om kutt i nødvendige omsorgstjenester, samtidig som kultursektoren i samme kommune styrkes. Dette er kommuner hvor omsorgstilbudet er langt under gjennomsnittet.

Når eiendomsskatt skal innføres eller økes, brukes også trusselen om kutt i eldreomsorgen som argument. En slik trussel kunne jeg senest lese om i Smaalenenes Avis for noen dager siden, når Hobøl kommune nå velger å innføre eiendomsskatt. Det hjelper altså ikke å skyldte på den forrige regjering. Dette problemet har vært økende, i hvert fall de siste 15 årene, og det fortsetter å øke.

Når man ser tilbake på alle planer og dokumenter som er skrevet, behandlet og vedtatt de siste årene, bør man spørre seg om hva som har gått galt, når mange av landets gamle i dag lever under forhold som velferdsstaten Norge ikke burde være bekjent av.

10 000 nye årsverk fanger kun opp den demografiske utviklingen av antall eldre over 80 år for samme periode. Når vi de siste årene har sett en økning av pleiebehovet til personer under 66 år på 4–6 pst. pr. år, ser vi raskt at års-

verkene må økes med mange flere bare for å opprettholde dagens nivå. Dette er tall fra SSB og KS.

Man når ikke noe mål med å skrive en ønskeliste i Soria Moria-erklæringen. En likeverdig og god eldreomsorg i hele landet kan ikke være avhengig av lokale økonomiske prioriteringer og av svartepersillet mellom kommune og staten.

Dagens finansieringsform er lite framtidsrettet og har bevist at den ikke sikrer de eldre et likeverdig og tilfredsstillende tilbud. Endringer i fordeling av midler til kommunene vil ikke bedre situasjonen så lenge pengene til eldreomsorgen ligger i rammeoverføringene. Jeg er helt sikker på at dagens finansieringssystem er en direkte årsak til at mange ikke får det pleietilbudet de skulle hatt i dag.

Jeg tror ganske sikkert at de fleste kommunene ville sette stor pris på å kunne utforme et pleie- og omsorgstilbud som er tilpasset behovet til dem som skal ha det, og samtidig vite at staten betaler.

Ole-Anton Teigen (SV) [13:36:32]: Vi må ta den politiske retorikken og det politiske språket tilbake. Vi må fatte politiske vedtak som gjør at vi tar makten tilbake til de åpne politiske rom.

Markedet kan gjerne styre der markedet skal styre, men på de områdene der folkevalgte politikere etter lover og tidligere vedtak har en rett og en plikt til å styre, der skal vi styre. Det må gjelde på alle de tre folkevalgte nivåene, i kommunestyrene, i fylkestingene og i denne sal.

Dersom vi lar markedet og markedskreftene få makt over de politiske arenaer, utvikler samfunnet seg i motsatt retning av det SV, dagens regjering og et flertall i folket vil at det skal utvikle seg i. Noen av våre politiske motstandere har klokkertro på at markedet, private bedrifter og organisasjoner kan overta det som det offentlige har styringsrett til og styringsvedtak på i distriktskommuner og i fylkeskommuner i vårt langstrakte land.

Det er en mangel på forståelse av den virkelighet som råder i Distrikts-Norge. Hadde ikke det norske storsamfunnet, med kommunestyrene, fylkestingene og Stortinget, fattet de politiske vedtakene som er blitt fattet av venstresida i norsk politikk etter andre verdenskrig, hadde landet vårt sett helt annerledes ut.

I dag har vi livskraftige småsamfunn med mennesker, gode, trygge og moderne oppvekstvilkår, et bredt spekter av frivillige kulturarbeidere innenfor alle sjangere, fra revy til fotball, moderne bedrifter innenfor et bredt spekter, sauer, geiter og kyr, levende skogskultur, fabrikker som skaper verdier, og en infrastruktur som fungerer og vil utvikle seg videre.

Dette hadde vi ikke hatt i Lyngen, som er min hjemkommune, dersom vi ikke hadde hatt politikere på alle nivå som fattet politiske vedtak som gjorde dette mulig. Mine barnebarn eller min gamle far har ingen valgmuligheter som er reelle valg. Janette og Kristine må gå på Eidebakken skole, og den dagen min far måtte trenge en sykehjemsplass, er det Lyngstunet helse- og omsorgssenter som er hans valg. Ok, slik er realitetene for de fleste som bor i Distrikts-Norge.

Jeg er stolt av å tilhøre et parti og en regjering som tar oss ute i Bygde-Norge på alvor, som ser og hører og ikke minst forstår dette, og deretter fatter politiske vedtak som gjør at Janette og Kristine kan gå i en god offentlig skole, og at min far, når den dag eventuelt kommer, kan ha en livskvalitet som er våre eldre og syke verdig.

Dette ville aldri markedet ha løst i Lyngen. Skulle Janette, Kristine og min far ha hatt samme muligheter som alle andre i et markedsstyrt samfunn, måtte jeg og min familie ha flyttet til nærmeste by, og det er Tromsø. Med sentralisering og fraflyttede lokalsamfunn raseres landet vårt innen rimelig kort tid. Derfor var det på høy tid at folk ved siste stortingsvalg fikk en ny regjering, utgått av de tre partiene som har dannet denne regjeringen.

Årets budsjett viser at vi holder på å snu skuta i riktig retning. Det merkes på en positiv og kreativ måte rundt i hele landet. Vi er i gang. Kursen er stukket ut. Politiske vedtak fattes, som igjen gir troen tilbake på at politikere tar ansvar og gjør jobben sin. Helhetstenkingen er tilbake i norsk politikk. Vi vil at de tusen blomster skal blomstre fra landsende til landsende. Vi har ennå tre år igjen på å gjenreise og videreutvikle den norske velferdsstaten. La oss stå på!

Ib Thomsen (FrP) [13:39:56]: Jeg vil komme inn på regionsreformen. Senterpartiet kan gå vinnende ut av reformprosessen, selv om regionsreformen faktisk ikke betyr særlig annet enn et navneskifte. Det er sagt av mange at fylkeskommunen står og råtner på rot. Det blir stadig lavere valgoppslutning. I noen fylker er det nede i 40 pst. oppslutning. Som kommunalministeren selv sier, og som det er nevnt på talerstolen flere ganger i dag: Fylkeskommunen forvitrer. Dagbladet skriver på lederplass, og da bør vi lytte til det: «Trenger vi tre politiske nivåer?» – i et land som ikke er større enn en bydel i London. Trenger vi tre nivåer med folkevalgt styring? Blir det da bedre lokaldemokrati?

En av hovedbegrunnelsene for å styrke regionene i forhold til dagens fylkeskommune må være å flytte makt nærmere befolkningen, styrke folkestyret og styrke lokaldemokratiet. Men dette har kommunepolitikerne liten tro på at vil styrke lokaldemokratiet. At det er kommunene som står sterkt i befolkningens bevissthet, er det liten tvil om. Hvorfor skal det tredje nivået holdes kunstig i live? Hvorfor ikke styrke primærkommunene og arbeidsforholdene til kommunepolitikerne, som er så nær befolkningen som det er mulig? Kommunepolitikerne i hele landet ser seg kompetente til å overta makt fra fylkeskommunen.

Hovedmotivet til Regjeringen er å knuse drømmen til Fremskrittspartiet og Høyre om kun to nivåer og ikke det å styrke primærkommunen, som burde vært hovedmotivet. Den sentrale senterpartipolitikerens Vedum uttalte til Dagsavisen, som en del av regionsdebatten: Vi må fjerne tittelen fylkesmann. «Jeg ønsker å begrave tittelen fylkesmann.» Ja, da har man gode motiver.

Fylkeskommunen har ikke vært noen suksess etter at den ble etablert for 30 år siden. Nå skal fylkeskommunen få en ny renessanse ved at man gir den et nytt navn og gir

den et overkommuneansvar, for f.eks. regional planlegging. Som det står i meldingen:

«Regionale planer skal utformes i nært samarbeid med kommuner».

Dette kommer kommunepolitikerne til å oppleve som en overkjøring. Som sagt mener Fremskrittspartiet at regionsvisjonen har smuldret opp, at fylkestinget har utspilt sin rolle, og at makten nå må flyttes til folket – ja, til kommunene.

Dagfinn Sundsbø (Sp) [13:43:06]: Først til foregående taler og regionreformen. Representanten Thomsen og jeg er fra samme fylke, fra Akershus. I Akershus fikk to kommuner, Asker og Bærum, med 150 000 mennesker et tilbud om et frikommuneforsøk og å overta videregående skoler, som de etter lang tids tenkning sa nei til. Det ville bli dyrere å administrere en slik løsning for de to kommunene med 150 000 mennesker enn det er for den nåværende fylkeskommunen å gjøre det, og de kunne ikke garantere at kvaliteten i den videregående skolen ble på samme nivå som den blir gjennom en fylkeskommunal løsning. Når to kommuner som Asker og Bærum ikke kan se seg tjent med å overta videregående opplæring, som er en av nøklene til kommunalisering av fylkene, lurer jeg på hvordan det skal gå med alle de andre kommunene.

Jeg er glad for at vi får en regionreform nå. Jeg er glad for den meldingen som er lagt fram, selv om jeg også ser at det skal et godt stykke arbeid til, både her i huset og ute i fylkene, for å få på plass de løsningene som gir oss kraftfulle regioner og fylkene som de utviklingsaktørene meldingen legger opp til. Blant annet må det gås skikkelige runder når det gjelder fylkesmannens miljø- og landbruksavdelinger, og sikres at disse blir en del av det utviklingsarbeid den folkevalgte regionen skal utøve. Så jobben ligger der, men den skal vi ikke debattere i dag.

Det jeg egentlig bad om ordet for, var en annen side ved Kommunal- og regionaldepartementets budsjett. Det gjelder Regjeringens fattigdomssatsing. Det vises i budsjettet til at det er lagt inn 160 mill. kr, som forutsettes å gå til en økning av de økonomiske sosialhjelpssatsene som kommunene har ansvar for. Dette er en del av den fattigdomspakken som ligger inne i Regjeringens handlingsplan. Disse satsene skal økes med 5 pst. Det vil ligge inne i de veiledende satsene som kommer fra staten ved juletid. Det er viktig at kommunene følger opp, men det må enkeltvedtak til i hver kommune for at dette skal skje fyllest. Jeg håper vi alle sammen vil minne kommunene om betydningen av at dette skjer fyllest. Det er også viktig at kommunene ser til at man får satser for sosialhjelpen som nabokommuner imellom er mer like enn i dag. Det er ofte en grad av uverdighet over at sosialhjelpsklienter veksler mellom kommuner, alt etter hvilke satser som gjelder.

Så er også jeg en varm talsmann for at det er kommunene som skal ha ansvaret for å fastsette sosialhjelpssatsene. Det lokale skjønn og den lokale kompetanse trengs i dette arbeidet, men det er viktig at det skjer en heving av satsene mange steder, og at man følger opp de meldinger som nå kommer fra vår side, gjennom vedtakelse av årets budsjett. Jeg ser at dette nå skjer i mange kommuner. Det

er en positiv utvikling, og vi får minne dem på det, så går dette riktig bra.

Jan-Henrik Fredriksen (FrP) [13:46:24]: Det er forunderlig at vi i Fremskrittspartiet blir angrepet for at vi står for verdier og ønsker å ivareta vesentlige norske verdier, som enkeltmenneskets frihet og retten til å få lov til å si, mene og tro hva hver enkelt av oss måtte ønske – grunnleggende demokratiske rettigheter. Da blir det forunderlig å høre representanten Arild Stokkan-Grande fra Arbeiderpartiet si at man må bruke det man har i «nepa». Jeg går ut fra at det er hvordan man bruker det man har i «nepa», som er det essensielle.

Jeg har lyst til å rette oppmerksomheten mot vårt forhold til Russland og russere. Hvert år bruker Norge et titalls millioner kroner for å fremme folk til folk-samarbeid mellom i første rekke Finnmark og Russland. Det er flott. Men vi opplever samtidig at UDI ikke ønsker å finne en løsning for en mor som har ett ønske her i livet – det å bli gitt en mulighet til å passe sin egen datter, som er norsk statsborger, og som var så uheldig at hun i fjor fikk alvorlige hjerneblødninger og trenger 24 timers stell og pass. Blir vedtaket til UDI stående og moren kastet ut, er dette hjerterått overfor en befolkning som bor og lever i et område hvor godt naboskap har eksistert så lenge man minnes. En mor blir fratatt retten til å passe sin egen datter.

Jeg prøvde å få finnmarksbenken med meg for om mulig å løse dette problemet. Dessverre nektet Arbeiderpartiets representanter å skrive under på en så enkel sak som å få til et møte med statsråden. Vi ser at mulla Krekar, som FN omtaler som en terrorist, går rundt som en fri mann i Norge. Samtidig ønsker statsråden å kaste ut en russisk mor som har et ønske om å stille sin egen datter. Som jeg sa innledningsvis: Det er viktig hvordan man bruker det man har i «nepa».

Hvordan blir russerne mottatt når de kommer til Norge, etter at de har fått visum, etter en evig lang ventetid? Jo, for det første har Norge en rekke unødvendige og selv-pålagte regler for utstedelse av visum til russiske borgere – svarte vinduer med enveis utsikt, som gir inntrykk av at en ankommer et avhørsrom og ikke et åpent vestlig samfunn, ingen skilt som ønsker en velkommen til Norge, eller annen informasjon. I tillegg har vi en rekke særegne innreiseregler for russere på Storskog som er direkte diskriminerende, sammenliknet med andre grensepasseringer i Europa.

Skal vi få til en nordområdesatsing som har en reell verdi i framtiden, er vi nødt til å lette på forholdene, slik at russere kan reise til Norge og nordmenn kan reise til Russland på en langt enklere måte enn i dag.

Presidenten: Presidenten er i tvil om hvorvidt ordet «nepe» skal innføres som et parlamentarisk uttrykk.

Rolf Reikvam (SV) [13:50:09]: Jeg er enig med Amundsen i at det pågår en verdikamp. Det er ikke noe nytt. Historien er et resultat av kamp mellom ulike interesser. Så det at det pågår en verdikamp, vet vi.

Men de mørkeste delene av historien er preget av en verdikamp der majoriteten bevisst spilte i forhold til minoriteter. Det er de mest ubehagelige og de mørkeste delene av vår historie.

Det er ikke riktig, som Amundsen sier, at det finnes majoritetsverdier, og så er det noen minoriteter som står i konflikt til disse majoritetsverdiene. Det er Fremskrittspartiet som skaper dette bildet. Vi har ulike verdier og ulikt verdisett blant majoritetene, på samme måte som det finnes ulike verdier blant minoritetene. Så det bildet som en her prøver å tegne, at det pågår en verdikamp mellom oss og dem, kjenner vi fra historien, og den må vi for all del ikke gjenta.

Det er en verdikamp når majoriteten prøver å lage egne regler, lover og bestemmelser som direkte skal ramme minoritetene. Det er verdikamp når Fremskrittspartiet fra denne talerstolen og også i Aftenposten i dag sier at muslimske menigheter må snakke norsk, hvis ikke får de ikke lov til å få statlig tilskudd. Jeg regner med at et tilsvarende krav vil bli stilt overfor tyske og amerikanske menigheter her i Oslo, at også de skal snakke norsk til sine menigheter, som stort sett snakker tysk og engelsk. Det er verdikamp når den type krav blir stilt. Det er verdikamp når Fremskrittspartiet i et spørsmål til statsråden beskriver en situasjon med en 28-årig afrikansk voldtektsmann – en afrikansk voldtektsmann. Det er ikke mange ganger vi har hørt fra denne talerstolen at det er en 28-årig norsk voldtektsmann. Det ble brukt som et argument. Dette er en kontinuerlig verdikamp. Verdikampen går mellom dem som nå forsøkes framstilt som majoritet, og dem som blir framstilt som minoritet. Vi skal ikke være med på å trekke opp den grensen som Fremskrittspartiet prøver å trekke opp. Den kjenner vi fra historien, og den vil vi rett og slett ikke ha inn i vår politikk.

Jeg håper inderlig at vi framover vil diskutere hva som er våre verdier. Det er en grunnleggende verdi, i hvert fall for oss som tilhører venstresiden i norsk politikk, at vi alle er like og har et likt menneskeverd, uavhengig av om vi tilhører en majoritet eller minoritet. Jeg skulle ønske at dette litt grumsete blir avslørt.

Bent Høie (H) [13:53:31]: Flere av representantene fra de rød-grønne partiene har vært oppe og gitt en framstilling av utviklingen i kommuneøkonomien som ikke stemmer med Regjeringens egne dokumenter. Jeg ble oppfordret til å ta kontakt med KS for å få statistikk. Det er ikke nødvendig. Det holder å slå opp i statsbudsjettet og nasjonalbudsjettet for å få den statistikken. Det holder også å ta kontakt med eller bruke informasjon fra Teknisk beregningsutvalg, som er Regjeringens utvalg, nettopp for å se på disse tallene.

Veksten i år kommer til å gi gode resultater også i 2004 og 2005. Den økonomiske handlefriheten er ifølge TBU vesentlig forbedret og behovet for tilpasning i driften redusert. Det er utviklingen i kommuneøkonomien i to år under Bondevik-regjeringen og ett år under den rød-grønne regjeringen. Regjeringens egne tall, side 74 i nasjonalbudsjettet, forteller akkurat den samme historien. Det for-

teller også den historien at opplegget for 2007 er det sva-keste siden 2003, noe som også er en del av historien.

Snart må regjeringspartiene, og ikke minst statsråden, bestemme seg for om de skal forholde seg til sine egne do-kumenter eller til sin gamle retorikk fra valgkampen. Jeg vil sterkt oppfordre statsråden om å legge retorikken på hylla og følge de dokumentene som hun presenterer for Stortinget.

Statsråden var også inne på at Høyres alternative mo-dell ville innebære at det forsvant over 3 000 lokalpoliti-kere. Jeg vet ikke hvor hun har de tallene fra, men det vil forsvinne 728 lokalpolitikere med årets modell, de som er valgt i fylkestingene. Men hvis det er slik at Senterpartiet vurderer verdien av lokaldemokratiet ut fra antallet lokal-politikere, er vi dypt uenige om hva som er lokaldemokra-tiets verdi. Det er selvfølgelig en verdi at folk engasjerer seg, men skal vi få folk til å engasjere seg, må de også ha noe å engasjere seg i. Det er der denne regjerings utar-ming av Kommune-Norge foregår, fordi hele motivasjon-en for den nåværende statsråd i forbindelse med forvalt-ningsreformen er å sikre at kommunene ikke får flere opp-gaver.

Det kan ikke være noen annen grunn til at hun avviser alle forslag fra KS' landsstyre i forbindelse med regions-reformen om å overføre nye oppgaver til kommunen. Hun fjerner økonomiske incentiv for sammenslåing, innfører ikke oppgavedifferensiering, heller ikke videregående opplæring, ikke forskning innenfor nærings- og bygdeut-vikling, ikke klinisk veterinærtjeneste, ikke forvaltning av lokale verneområder, ikke noen fylkesveier som klassifi-serer til kommunalveier, ikke mini- eller mikrokraftverk-konsesjon. Alt dette er krav fra landstyret i KS om nye oppgaver de ønsker å overføre til kommunene i forbindel-se med regionsreformen. Det beviser at Senterpartiet i denne saken er kommunens verste fiende, for det utarmer kommunene når det gjelder oppgaver.

T h o r b j ø r n J a g l a n d hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Tore Hagebakken (A) [13:57:00]: Vi har hørt og opplevd litt av hvert i denne debatten. Vi har i hvert fall ikke opplevd noen samlet opposisjon, det er helt sikkert. Men vi har opplevd høyresidens kraftige motstand mot framtidens folkevalgte regioner – uten at vi har fått høre noe som helst om hvordan en vil skape en kommunestruk-tur, så store og robuste kommuner at de kan overta den oppgaveporteføljen som er betydelig, og som vi har pre-sentert i meldingen sist fredag. Det får vi ikke høre noe om – ergo er det ikke motsagt at en er villig til å bruke tvang. Kommunene ønsker ikke dette selv, og dermed er tvang den eneste framgangsmåten. Da synes jeg Høyre og Fremskrittspartiet skal si det rett ut. Jeg forventer egentlig mer av Høyre enn av Fremskrittspartiet – av flere grunner. Jeg synes det er synd at Høyre setter seg helt på sidelinjen i en så viktig sak for norsk forvaltning.

Ingrid Willoch, ordfører kandidat for Høyre i Fredrik-stad, fylkespolitiker og tidligere stortingsrepresentant, varslet at dette kom til å bli en flause. Hun har lest mel-

dingen og sier i et intervju i Fredriksstad Blad at dette ikke var så verst allikevel, og at det ligger mange muligheter her. Hun avblåser flausen. Jeg synes at det må være tillatt også for Høyre-folk på Stortinget å kunne innta en mer konstruktiv holdning etter å ha lest meldingen.

Fremskrittspartiet er et stort parti. Derfor er det ganske alvorlig at Fremskrittspartiet har et så lite hjerte for hele landet. Statsråd Haga har helt rett i at Fremskrittspartiet tar gnisten fra Distrikts-Norge. Hun nevnte også Høyre i samme slengen. Jeg vil ikke akkurat påstå at Høyre fram-står som proaktiv i så måte, men Fremskrittspartiet er ab-solutt en versting her. De kutter 1 130 mill. kr i de særskil-te distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene. Det betyr penger til bedriftsutviklingsstøtte, etableringsstipend, penger til næringshager og stedsutvikling. Det handler også om å gi litt ekstra til småsamfunn og de andre utsatte områdene i Norge. Dette er områder hvor det åpenbart er tjenlig å ha et regionalt nivå som kan se over kommune-grensene og drive aktiv distriktspolitikk og lage den skred-dersømmen som skal til for at en skal lykkes, ut fra de lo-kale fortrinn som er rundt omkring.

Björg Tørresdal (KrF) [13:59:55]: Regionsreformen har vært tema i debatten i dag. Meldingen er nettopp lagt fram, og Stortinget vil få god anledning til å drøfte refor-men i månedene som kommer. Kristelig Folkeparti mener at denne debatten blir viktig, for Regjeringen har, etter vår mening, lagt fram en melding som ikke har konkludert i forhold til omfanget av oppgaver som skal overføres fra staten til et regionalt folkevalgt styre. Kristelig Folkeparti mener videre at forslaget til reform fra Regjeringen ikke går langt nok, og vi vil derfor bidra gjennom vårt arbeid her i Stortinget til å få enda mer omfattende oppgaver overført fra staten til et folkevalgt styre, dette for å styrke lokaldemokratiet og legge avgjørelsene nærmere folket.

Fremskrittspartiet har i debatten kommet med kraftige angrep på reformen, og det er ingen overraskelse. Men noen av uttalelsene må kommenteres.

Fremskrittspartiet sa i debatten i dag at vi ikke trenger tre folkevalgte nivå i Norge, fordi vi er et land som ikke er større enn en bydel i London. Ja, det kan være riktig at be-folkningen ikke utgjør flere enn det er i en bydel i Lon-don. Men nettopp fordi vi er et land som ikke ser ut som en bydel i London – ikke har den samme tettheten og nær-heten og konsentrasjonen av mennesker, men tvert imot er det motsatte av en bydel i London når det gjelder utstrek-ning og bosettingsmønster – trenger vi et system som iva-retar muligheten for å ta i bruk forskjellene i Norge, de så-kalte regionale fortrinn. Nettopp fordi næringsutvikling langs kysten er noe annet enn næringsutvikling i innlan-det, nettopp fordi det er fjord og fjell og avstand mellom folk i Norge, trenger vi tre folkevalgte nivå. Det er kanskje ikke behov for det i London, men Kristelig Folkeparti ønsker tre forvaltningsnivå fordi det muliggjør en nær-ingsutvikling der en kan se områder av landet under ett og styre etter det.

Denne reformen bør handle om mer enn knuste eller realiserte drømmer for politiske partier. Den bør handle om det vi kan få til på et regionalt nivå, nemlig å se næ-

ringsutvikling og annen utvikling på kryss og tvers av sektorer innen kultur, næring og samferdsel. Får vi hele oppgaver ut til regionene, kan vi få til ting vi ikke fikk til før, da fylkeskommunen hadde for få oppgaver.

Svein Roald Hansen (A) [14:02:40]: Representanten Ib Thomsen siterte fra meldingen om det regionale nivået at regional utvikling skal skje i nært samarbeid med kommunene, og det var, hvis jeg forstod ham riktig, beviset på hvor overflødig dette var. Jeg kan fortelle at den modellen har man brukt i Østfold i mange år, ikke bare mellom fylkeskommunen og kommunene, men også Fylkesmannen har vært inne i arbeidet med å utvikle f.eks. arealtransportplaner for deler av fylket, og for å utvikle fylkesplanene. Det har fungert veldig bra og har vært veldig nyttig både for fylkesnivået og for kommunene. Det er en modell som det er verdt å anbefale.

Det er ingen tvil om at mange har skapt forventninger som ikke har vært helt realistiske, i forhold til hva som skal overføres fra statlig til regionalt nivå, både blant fylkespolitikere og gjennom en del utredninger fra KS-systemet. Men dette ble altså ikke noe mageplask eller noen politisk flause, slik representanten Hagebakken viste til med intervjuet med Ingrid Willoch i Østfold, som altså hadde ventet mye mindre enn det det ble. En realistisk tilnærming viser at de oppgavene som er foreslått overført, er de oppgavene som skal være kjernen, eller det som er nødvendig for å gjøre hovedoppgaven, nemlig regional planlegging og utvikling.

Jeg tror at de som mener at man kan klare seg uten fylkeskommunen og et regionalt nivå, fort ville oppdage – hvis vi fjernet det – at det var et behov her som var udekket, og som måtte løses. Alternativet strukturmessig er, som det har blitt sagt, store kommuner – så store kommuner at ikke noe stortingsflertall her i landet, uansett hvordan det var satt sammen, ville gått fram på den måten overfor det lokale nivået.

Så en liten merknad i forhold til det som, nær sagt, er dagens krav fra Fremskrittspartiet til innvandrere, at nå skal det snakkes bare norsk i moskeer og kirker. Det var ikke så veldig spenstig, for i Nederland var man faktisk inne på tanken om å forby andre språk enn nederlandsk i alle offentlige rom. Det ville vært bra for turistnæringen, vil jeg tro. Dette er Fremskrittspartiets janusansikt. For hva hører vi når de er blant partifeller i Spania? Jo, at spanjolene må lære seg norsk for å kunne ta seg godt av nordmenn når de blir eldre, i Spania. Her hjemme skal spanjolene lære seg norsk, der nede skal de også lære seg norsk, men nordmenn skal ikke lære seg spansk for å leve i Spania. Polakker skal altså ikke få oppleve messe i den katolske kirken på sitt eget språk, hvis Fremskrittspartiet får det som de vil.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [14:06:00]: Det har vært en mangfoldig og sammensatt debatt. Jeg oppsummerer den med noen få punkter.

Den ene skillelinjen har gått mellom mangfold og det jeg kaller enfold. Det som er det utrolige, er at det såkalt liberale partiet Fremskrittspartiet står for en enfoldspoli-

tikk både i forhold til nasjonale minoriteter – samer og sørsamer – og i forhold til hva slags samfunn vi skal ha med hensyn til innvandring. De har faktisk sagt at de kan tenke seg en ordning med statlige kontrollører som skal kontrollere offentlig religionsutøvelse i Norge. Det er helt utrolig og skremmende å sitte og høre på. Det er den ene skillelinjen som har vært ganske tydelig.

Den andre har gått mellom statsstyre og lokaldemokrati. Noen av oss har tro på at det lokale vettet er ganske godt fordelt utover landet, og at det er bedre at en styrer lokalt enn at vi skal sitte og sentraldirigere her i Oslo. Derfor har vi lagt fram en forvaltningsreform som legger til rette for gode lokale prosesser, der lokale og regionale politikere i fellesskap kan finne gode løsninger, istedenfor at direktivene skal gå fra staten, og at vi må ha en massiv kommunesammenslåing som konsekvens av at vi ikke har noe mellomnivå. Det er også det som gjør at vi er så grunnleggende uenige med representanten Thomsen, for Fremskrittspartiets nestleder, Per Sandberg, har sagt at han ønsker 150 kommuner. Hvis vi regner på det, vil det bli ca. 7 000 færre lokalpolitikere og 700 færre regionalpolitikere i Norge – 7 700 færre personer til å bidra i et felles arbeid for å gjøre vårt land litt bedre, litt mer mangfoldig, og klare å fremme en god utvikling overalt.

Den tredje skillelinjen synes jeg har vært mellom desentralisering og sentralisering. Der dagens regjeringspartier har tro på desentraliserte løsninger, tro på at vi skal ha en god befolkningsutvikling i hele Norge, at det er riktig å bruke midler på å få til en god befolkningsutvikling i hele Norge, ønsker enfoldspartiet Fremskrittspartiet, statspartiet Fremskrittspartiet, å kutte alle midler til distriktssatsing.

I mitt eget fylke har vi gjeninnført differensiert arbeidsgiveravgift. Vi har hatt en historisk avgiftsreduksjon, men til de områdene av fylket som ikke har fått det, ønsker regjeringspartiene og de andre partiene å gi en kompensasjon for det, slik at de kan få til en god næringsutvikling også i de områdene som ikke fikk gjeninnført den lavere avgiften. Fremskrittspartiet, derimot, ønsker ikke at de områdene som ikke fikk lavere avgift, skal få kompensasjon for det slik at de kan drive en aktiv næringspolitikk. For eksempel i Solør i Hedmark vil de få mindre muligheter til å drive en aktiv og god næringspolitikk med Fremskrittspartiets opplegg enn med vårt opplegg. Det er den tredje skillelinjen – mellom desentralisering og sentralisering.

I sum synes jeg vi har hatt en god debatt. Vi har klart å få fram klare skillelinjer, men jeg er skremt over de holdningene Fremskrittspartiet har vist.

Karin Andersen (SV) [14:09:10]: Etter å ha hørt deler av denne debatten, kan man kanskje vente i spenning på Fremskrittspartiets forslag om forbud mot å tale i tunger, for det er vel et språk som mange av oss kanskje ikke forstår. Hva som blir sagt, vet ikke jeg, men jeg har faktisk aldri oppfattet det som noen stor trussel. Jeg synes at dette demonstrerer hvor enfoldig Fremskrittspartiet er, slik representanten Slagsvold Vedum var inne på.

Grunnen til at jeg tok ordet, er at Stortinget – og jeg vet også regjeringsapparatet – i dag har hatt besøk av en organisasjon som representerer noen av de aller fattigste i Norge. De har gitt oss en fattigmann og bedt oss om å tenke oss om når det gjelder dem som har minst i Norge.

Det er kommunene som har ansvaret for sikkerhetsnettet for dem som ikke har inntekt sjøl. For første gang på veldig mange år har denne regjeringen justert de veiledende normene for sosialhjelp i henhold til prisstigningen og lagt på 5 pst. på det. Da har vi i hvert fall tatt igjen halvparten av det som lå igjen fra regjeringene før oss, som ikke justerte disse satsene i det hele tatt. Men det er jo opp til kommunene å følge opp dette. Det blir uhyre viktig at Regjeringen følger dette opp overfor kommunene, med de innstendigste oppfordringer, og også at de partiene som nå er i regjering, følger opp dette ansvaret lokalt.

Det er to viktige ting som jeg da vil gjøre oppmerksom på. Det første er at Helse- og sosialdirektoratet har gjennomgått praksisen i kommunene. Der viser det seg at mange kommuner pålegger sosialklienter å dekke medisnutgifter innenfor livsoppholdsnormen, i strid med de retningslinjene som er gitt. Det blir svært viktig at det blir rettet opp, slik at retningslinjene blir fulgt.

I tillegg til det har denne regjeringen sikret gratis læremidler i videregående skole. For noen studieretninger kan dette bli gitt som et stipend. Da er det svært viktig at man sikrer at de stipendpengene også kommer de fattigste barnefamiliene til gode, slik at de ikke blir utsatt for en avkorting for de stipendpengene som alle andre nå får. Vi er jo i dag blitt minnet om at den økningen vi har fått på plass – sjøl om jeg er veldig glad for den – er liten. Det er den, og det tror jeg vi alle skal innrømme at den er. Men det blir da svært viktig at den satsingen som Regjeringen har gjort på dette området, faktisk viser seg i praksis, i hverdagslivet, og at disse hundrelappene kommer dit de skal. Jeg oppfordrer Regjeringen til å bidra til at det blir en realitet, og så får vi i de tre regjeringspartiene også ta det ansvaret og sikre at våre kolleger gjør jobben lokalt.

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [14:12:38]: Først bare noen få ord til det siste som representanten Andersen tok opp, om forståelsen av hvordan de veiledende sosialhjelpssatsene må fungere i forholdet til den nye stipendordningen i videregående skole med hensyn til gratis læremidler. Jeg er helt enig i at de veiledende sosialhjelpssatsene må presiseres nettopp med tanke på det Karin Andersen her pekte på.

Det som fikk meg til å ta ordet, var innlegget fra Jan-Henrik Fredriksen, Fremskrittspartiets representant fra Finnmark. Fredriksen sa i sitt innlegg at statsråden, altså jeg, har avslått en søknad om visum for en russisk statsborger. Det må bero på en misforståelse når man hevder det. Som kjent er det faktiske forhold at ingen enkeltsaker ligger hos statsråden, ingen enkeltsaker ligger i departementet. Generelle visumsaker behandles alltid i UDI, og klager behandles av Utlendingsnemnda. I henhold til norsk lov har jeg som statsråd i slike generelle visumsaker overhodet ingen mulighet, ingen adgang til å instruere i

enkeltsaker. Så det er åpenbart feil når det påstås at jeg har avslått en søknad. Jeg har ikke behandlet noen slik søknad, og har ikke adgang til det. Men det som selvfølgelig er mulig, dersom man mener at norsk visumpolitikk er feil – og det må jo ligge under innlegget fra Fredriksen – er at man fritt kan fremme lovendringsforslag i denne salen om en mer liberal visumpolitikk. Det ville være en interessant utvikling om Fremskrittspartiet fremmet slike forslag, men det er selvfølgelig den muligheten som er der. Det er vanskelig å forstå Fredriksens innlegg på annen måte enn som et utsagn om at norsk visumpolitikk generelt er for streng og for vanskelig, konkretisert gjennom behandlingen av russiske statsborgere. Men, som sagt, vi har ikke en egen visumpolitikk for russere. Vi har en visumpolitikk. Hvis denne er for streng, forventer jeg nå et snarlig forslag fra Fremskrittspartiet om en liberalisering. Og vi skal selvfølgelig behandle slike forslag skikkelig og grundig, som vi alltid gjør.

Alf Ivar Samuelsen (Sp) [14:15:52]: Debatten har tatt en litt annen vinkling enn det kanskje var tenkt. Vi kom innom forvaltningsreformen, og det var jo interessant. Jeg tror vi bør begynne de innledende øvelsene – eller knetøyingene, for å si det på nordnorsk – før vi får den reformen opp til skikkelig debatt senere.

Representanten Bent Høie ramser opp en masse ting som ikke er med i forslaget. Jeg skal være ærlig nok til å innrømme at jeg gjerne kunne ha sett flere oppgaver overført til det regionale nivået. Men hvis det er flertall i denne sal for å gjennomføre en endring og en styrking av det regionale nivået, skal det bli interessant å se om Høyre vil fremme forslag om overføring av oppgaver som ikke er kommet med. Jeg tror det ville få støtte fra mange representanter i denne sal.

Det som er viktig å ta med seg, er erkjennelsen av at Norge er ett av de sterkeste sentralstyrte land i Europa. Det burde vi gjøre noe med. Om vi ikke lykkes i å få alt overført, kan vi i alle fall starte en prosess for å få viktige oppgaver lagt nærmere befolkningen ute. Noen oppgaver er så store at de ikke bør legges på det kommunale nivået. Noen oppgaver kan med fordel føres fra sentralt nivå og ned. Nå skal vi ikke starte en debatt om sykehusene, men det var noen partier som ønsket sykehusene innlagt på det sentrale nivå. Jeg vet ikke om vi kan definere det som en god reform.

Fylkeskommunene fikk dugelig med kjeft for at de drev for dårlig. Vi skal komme tilbake til grunnen til det, men jeg ber om at vi får en skikkelig debatt om forvaltningsreformen. Jeg ber om at man setter seg grundig inn i det som skjedde i 1976, og hva som var minuset med den reformen man gjennomførte den gang.

Så tilbake til kommuneøkonomi: Det refereres til en del makrobetraktninger i budsjettkommentarene fra Regjeringen, og man trekker nærmest den konklusjon at Senterpartiet er kommunenes verste fiende. Det er interessant. Hvis jeg ikke tar feil, er Senterpartiet et av de partiene som har flest kommunale ordførere, og det er jo litt paradoksalt at man velger en ordfører som faktisk er på fiendesiden.

Jeg har lang fartstid både i kommunalpolitikken og i fylkespolitikken. Jeg har opplevd at det var en positiv holdning til det regionale nivået blant næringslivsfolk og blant kommunepolitikere, så vi går en spennende debatt i møte.

Presidenten: Per-Willy Amundsen har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad

Per-Willy Amundsen (FrP) [14:19:26]: Jeg føler behov for å arrestere representanten Reikvam fra SV når han kommer med det jeg vil kalle historiske antydninger, antydninger om paralleller i historien som overhodet ikke hører hjemme i den sammenheng og det tema vi diskuterer når vi snakker om verdiutfordringer i det såkalt flerkulturelle samfunnet.

Det må være lov å diskutere og debattere holdninger som er fullstendig uakseptable i samfunnet, uten at man prøver å sette munnbind på det ved å komme med den type antydninger, som representanten Reikvam bør holde seg for god til. Ved å gjøre det holder man nede en debatt som i høyeste grad er relevant, og som i høyeste grad bør tas ikke minst i denne sal, fordi det er utfordringer ved innvandringen som vi må ta på alvor i forhold til de verdier mennesker tar med seg når de velger å flytte og bosette seg i Norge.

Jeg aksepterer ikke orwellsk «newspeak» for å begrense andres mulighet til å ytre seg.

Presidenten: Også Bent Høie har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad.

Bent Høie (H) [14:21:02]: Representanten Samuelson kan åpenbart ikke ha fått med seg det jeg sa, for den listen over oppgaver som jeg ramset opp, var oppgaver som KS ønsket å overføre til kommunene. Jeg ville være veldig glad hvis innlegget hans var et uttrykk for at Senterpartiet vil støtte Høyres forslag om å overføre flere oppgaver til kommunene istedenfor til regionene.

Jeg kan love Samuelson at Høyre i forbindelse med behandlingen av meldingen kommer til å presentere et alternativt opplegg som gir kommunene mer makt enn det noen i regjeringspartiene har drømt om. Men jeg er dessverre redd for at Samuelson blir ganske alene i Senterpartiet hvis han støtter dette forslaget, for det ville i virkeligheten være å gi lokaldemokratiet innflytelse hvis en delegerer denne makten til de lokaldemokratiske organene, nemlig kommunene, som har oppslutning i befolkningen, som har tillit i befolkningen.

Så viste jeg til fylkesdelplaner i Østfold. Jeg tror det er fullt mulig å lage felles areal- og samfunnsplaner uten at fylkesordføreren leder møtene. Jeg tror ordførerne klarer den jobben utmerket godt alene.

Jan-Henrik Fredriksen (FrP) [14:22:25]: Jeg må svare statsråden med hensyn til visumproblematikken, for uten å gå inn på visumproblematikken, er det en rekke til-

tak man enkelt kan gjennomføre. Man kan f.eks. sette opp informasjonsskilt på russisk hvor det ønskes velkommen til Norge. Man kan trykke opp materiell, hvor det ligger informasjon til russere som kommer til Norge. Man kan få passkontrollører som ønsker folk velkommen. Man kan ta bort de sorte vinduene, slik at man ikke får følelsen av at man kommer til en eller annen anstalt. Man kan utvide antall parkeringsplasser, og det er en rekke praktiske ting man kan gjennomføre.

Men det som er viktig å ta inn over seg og forstå, er at etter at jernteppet falt og grensen ble åpen, har det skjedd så mye i nord at gårsdagens regler ikke er holdbare i dag. De er ikke lenger brukbare. 10 pst. av Sør-Varangers befolkning er russere, og det sier seg selv at den problematikken som man her er oppe i med et enkeltmenneske, ikke vil bli den siste. Man vil få flere og flere av denne type oppgaver, og da kan man ikke forholde seg til et regelverk fra i går som ikke lenger duger.

I tillegg er det også slik at våre største økonomiske interesser ligger i nord, relatert til olje, gass og fiskeri. Da bør man ta inn over seg og forstå at det regelverket vi har i dag, må forandres. Regelverket vi har i dag, er for rigid. Jeg synes det er trist å høre at en statsråd, som er øverste sjef, sier at han ikke har myndighet til å kunne gjøre noe som helst. Da vil jeg si at jeg har store problemer med å forstå hvorfor man har gått til det skritt å bli politiker – hvis man ikke har mulighet til å gjøre noe som helst.

Presidenten: Trygve Slagsvold Vedum har hatt ordet to ganger tidligere, og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [14:24:50]: Det er ingen her som har ønsket å legge lokk på debatten. Jeg er glad for at denne debatten kommer, og at vi får fram den type skremmende holdninger som representanten Amundsen synliggjør når han ønsker statlige religionskontrollører i forskjellige menigheter i Norge. Men han kan ikke ta på seg den tradisjonelle fremskrittspartiminuten og bli fornærmet hvis vi tar tak i politikken og synliggjør de holdningene som vi er grunnleggende uenig i. Det er jo nettopp det vi har gjort i dag. Vi har løftet debatten for å få dette fram, for å vise hvor meningsløst det er, og hva slags samfunnsforholdninger som ligger til grunn for den type tankegang.

Det er det vi ønsker, og derfor er jeg glad for at representanten Reikvam tør å trekke litt lange linjer og tør å være litt tydelig når det gjelder å slå ned på den type tankegang som representanten Amundsen gjorde seg til talsmann for. Jeg håper at flere kommer til å se at Fremskrittspartiets løsninger vil skape flere konflikter, mer bråk og mer trøbbel, og at færre derfor vil stemme på dem etter hvert.

Presidenten: Rolf Reikvam har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til et kort innlegg, begrenset til 1 minutt.

Rolf Reikvam (SV) [14:25:58]: I mitt innlegg be- kreftet jeg Amundsens utsagn om at det pågår en verdi- kamp, og at den har pågått opp gjennom historien. Så Amundsen og jeg er enige om at denne maktkampen på- går.

Men kampen pågår ikke mellom bestemte etniske grupperinger – mellom etniske majoriteter, hvis de måtte finnes, og en masse etniske minoriteter. Det er ikke der skillene går. Det er det som er poenget, for altfor ofte har vi sett at noen har konstruert den type skillelinjer – at det er der maktkampen går – og så har vi fått en stigmatisering og en politisk utvikling som vi ikke ønsker. Det var dette det var viktig for meg å advare mot. Jeg gav også eksempler på hvordan en kan ta fatt i minoriteter og si at vi må kontrollere den religiøse aktiviteten som foregår der, og den må foregå på norsk, mens når det gjelder andre som er i samme situasjon og også bruker et annet språk, er det overhodet ikke tale om at de må snakke norsk i sine menigheter. Det som er faren, er at en begynner å stigma- tisere minoriteter. Og det var det jeg advarte mot.

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [14:27:21]: Jeg beklager å forlenge debatten, men jeg mener at det må være en viss redelighet i det som sies fra talerstolen.

Jeg har aldri sagt at vi ikke kan gjøre noe som helst når det gjelder norsk visumpraksis, så det er en feil framstil- ling av det jeg har sagt. Det jeg har sagt, er at hvis vi øns- ker å endre norsk visumpolitikk, må vi gjøre det gjennom lov og forskrift. Og det kan vi gjøre. Representanten Fred- riksen står fritt til når som helst å fremme forslag til lov- endringer, og be Regjeringen foreta forskriftsendringer i forhold til det som, ifølge ham selv, omtales som et regel- verk – altså lov og forskrift – som er klart foreldet. Med det nivået som ligger i uttalelsene fra representanten Fred- riksen, forventer jeg at det kommer forslag til endring av lov og forskrift når det gjelder norsk visumpolitikk, så raskt som mulig.

Jeg skylder å gjøre oppmerksom på at vi snakker om statsborgere fra et ikke-Schengen-land som skal få visum til Schengen-landet Norge, så det man snakker om, har ganske store konsekvenser. Men dette står man altså fritt til å gjøre.

Som sagt forventer jeg at vi får den type forslag, slik at man kan synliggjøre på hvilke områder Fremskrittspartiet ønsker å liberalisere norsk visumpolitikk. Det er altså feil å si at jeg har sagt at man ikke kan gjøre noe. Man kan gjø- re noe, men man kan ikke instruere i enkeltsaker. Det vil også være et lovbrudd.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 1500)

S a k n r . 2

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2006 under Kommunal- og regionaldepartementets forvaltningsområde (Innst. S. nr. 80 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 26 (2006-2007) unn- tatt kap. 571, 572, 3571 og II)

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 1510)

S a k n r . 3

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer på statsbudsjettet for 2006 under Forny- ings- og administrasjonsdepartementet (Innst. S. nr. 78 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 28 (2006-2007))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 1511)

S a k n r . 4

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer av bevilgninger på statsbudsjettet for 2006 under Arbeids- og inkluderingsdepartementet (Innst. S. nr. 79 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 14 (2006-2007) kap. 651, 670, 683, 690, 691, 3651, 3690 og 3691)

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 1512)

S a k n r . 5

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om endrin- gar av løyvingar på statsbudsjettet for 2006 under Ar- beids- og inkluderingsdepartementet (Innst. S. nr. 77 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 14 (2006-2007) unntatt kap. 651, 670, 683, 690, 691, 3651, 3690 og 3691)

Kenneth Svendsen (FrP) [14:30:42]: Fremskrittspartiet støtter alle forslag som er framlagt i proposisjonen, med unntak av kap. 634 post 21.

Men først vil jeg bemerke at både under årets debatt og under fjorårets debatt om ventelønn og dagpenger raljerte regjeringspartiene med Fremskrittspartiets budsjettfor- slag. Ja, det var ikke måte på hvor uansvarlige disse for- slagene var, og de ville ramme dagpengemottakerne. Jeg går ut fra at regjeringspartiene basert på de uttalelsene de kom med om Fremskrittspartiets budsjett, vil stemme mot reduksjonen i ventelønn og ikke minst mot den kraftige reduksjonen i dagpenger på 1,4 milliarder kr. Denne re- duksjonen bringer dagpengebevilgningen ned på det ni- vået som Fremskrittspartiet foreslo for budsjettet for 2006, og som regjeringspartiene kalte for usolidarisk og det som verre er.

Den egentlige grunnen til at jeg tok ordet i denne sa- ken, er kap. 634 med underliggende poster. Der sies det klart fra om at vi ikke har nådd de mål vi hadde satt oss om å få flere med et handikap ut i arbeid, noe som også Regjeringen er misfornøyd med. 1 200 færre enn planlagt fikk plass. Og ikke nok med det, svikten med hensyn til å få flere uføretrygdete ut i arbeid, er betydelig, noe som også Regjeringen beklager. Det er derfor behov for å gjøre noe med dette. Fremskrittspartiet foreslår derfor at det settes i gang en informasjonskampanje, hvor både FFO og Norges Handikapforbund dras aktivt med. For Frem-

srittspartiet er det særdeles viktig at de som har et eller annet handikap, får tilrettelegging på arbeidsplassen slik at de får seg ordinært arbeid. Med en kampanje hvor organisasjonene som vet hvor skoen trykker, står med ledelsesansvaret, vil en på en langt mer effektiv måte kunne informere arbeidsgivere om hva som skal til, og hvilke ordninger staten er med på å finansiere. Det samme gjelder de dårlige resultatene som det vises til i proposisjonen når det gjelder at ikke flere uføre kommer tilbake i arbeid, helt eller delvis. Også her må organisasjonene inn. Men det bør også i langt større grad stilles krav til at en prøver ut om en er i stand til å gå tilbake til arbeidslivet, og i hvilken grad.

La det være klart at ikke alle kan eller bør ut i arbeid. Men hvis en i større grad klarte å utnytte ressursene som ligger i arbeidskraften hos den delen som mottar uføretrygd, og som kan delta i arbeidslivet, ville en kunne ha gitt dem som ikke har noen mulighet til å delta i arbeidslivet, et bedre liv gjennom et godt løft.

I bladet «Velferd», utgave 8, 2006, er det en artikkel om hvor god staten selv er til å ansette funksjonshemmede. Det er dyster lesing. To stykker har de klart å ansette – to stykker – og en av dem i «vårt» departement. Det er både beklagelig og bedrøvelig at Regjeringen ikke klarer bedre enn dette.

Det som blir tragikomisk i dette, er at den rød-grønne regjeringen, som stiller alle slags krav til privat næringsliv gjennom lover og forskrifter, selv er den dårligste i klassen. Vi har en komiteleder, som jeg tror har et oppriktig ønske om å hjelpe dem som har en funksjonshemming, som er en av de ivrigste til å stille krav til privat næringsliv og privatpersoner om inkludering. Jeg regner med at komitelederen kommer opp her og kritiserer Regjeringen for det slette arbeidet de har gjort på dette feltet.

Dette viser bare at staten ikke er den beste til å gjennomføre slike tiltak. Ofte ligger privat næringsliv milevis foran staten. Samlet sett viser dette det enorme behovet det er for å gjennomføre de kampanjene som vi har foreslått. Jeg vil for ordens skyld gjøre oppmerksom på at posten hvor dette er foreslått, har undertittelen «kan overføres». Det betyr at kampanjen kan videreføres til pengene er brukt opp i 2007.

Jeg tar opp Fremskrittspartiets forslag.

Presidenten: Representanten Kenneth Svendsen har tatt opp det forslaget han refererte til.

Karin Andersen (SV) [14:34:43] (komiteens leder): Først tror jeg jeg må gjøre representanten Kenneth Svendsen oppmerksom på at ikke alle som går under betegnelsen yrkeshemmet, er funksjonshemmet. De er veldig mange flere.

Representanten tar opp den situasjonen som har vært i NAV det siste halve året. Regjeringen, statsråden og flertallet har også sagt at vi ser svært alvorlig på det som har skjedd der. Vi er ikke fornøyd med som har vært oppnådd i etaten. Der har det blitt satt inn tiltak nå, slik at tiltaksnivået skal komme opp på det nivået man hadde forventet fram mot jul, og slik at man skal greie å oppfylle de mål-

settingene som Stortinget og Regjeringen har satt. Det er meget viktig. Dette er en bekymring og en holdning som Fremskrittspartiet ikke er alene om, men som jeg oppfatter er helt tverrpolitisk, og som vi deler alle sammen. Det er ikke noen tvil om at NAV er nødt til å ha et trykk på sitt arbeid som gjør at de er i stand til å hjelpe flere av dem som står utenfor arbeidslivet i dag, inn i arbeid. Det betyr jo at man må kvalifisere folk til de jobbene som er ledige. Det kan noen ganger ta tid, men man må i hvert fall sette i gang og sørge for at man får brukt de ressursene som man har til rådighet.

Så tar representanten til orde for å sette i gang en kampanje nå på slutten av året. Det kan jo for så vidt være en sympatisk idé, men det lar seg nok rett og slett ikke gjennomføre på denne korte tida. Det er fullt mulig å komme tilbake til det framover. Jeg er helt enig i intensjonen, nemlig at flere må bli bedre til å ansette folk med ulike typer funksjonsnedsettelser.

Representanten Svendsen tar fullstendig feil når han mener at jeg har påført det private næringsliv en hel mengde regler og latt det offentlige gå fri. Tvert imot. Representanten Svendsen må ha vært helt andre steder enn der jeg har vært til stede, for jeg har tvert imot tatt til orde for at det offentlige må gå foran. Den artikkelen som stod i bladet «Velferd», som representanten viser til, viser jo med all tydelighet at det er et stykke igjen å gå. I Arbeids- og inkluderingsdepartementet har man i hvert fall tatt noen steg. I tillegg til det har Fornyingsdepartementet tatt initiativet til og fått vedtatt en trainee-ordning for unge funksjonshemmede, og den skal nå gå i alle departementene. I tillegg til det har man – i forbindelse med en sak vi skal behandle senere i dag når det gjelder sykelønn – lagt inn penger for at NAV skal ha budsjettmidler sjøl og tiltaksmidler, både på de ordinære midlene og på midlene for yrkeshemmede, for at flere funksjonshemmede skal komme i jobb.

Jeg mener at staten og det offentlige må gjøre dette, og de bør gå foran. Her har staten en lang veg å gå. Statens har en handlingsplan der de har en målsetting om at av alle nyansettelser skal 5 pst. være yrkeshemmede, og det er en målsetting som staten og de statlige etatene er nødt til å ta på alvor og gjennomføre. Da tror jeg det er mange holdningsendringer som må på plass. Jeg tror ikke dette først og fremst dreier seg om penger på budsjettet, men det dreier seg om holdningsendringer og en arbeidsgiverpolicy som gjør at man sikrer at de som har en yrkeshemming av et eller annet slag, eller en funksjonshemming, blir vurdert ut fra sine kvalifikasjoner og kunnskaper, ikke ut fra en holdning der man enten tror at folk er mer syke enn de er, eller at det praktisk blir vanskelig å gjennomføre det.

Der er jeg hjertens enig med representanten Svendsen i at det absolutt er grunn til å kritisere de offentlige arbeidsgiverne, men det er også en del private som har en lang veg å gå før dette blir et likestilt arbeidsmarked for yrkeshemmede og funksjonshemmede.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 5. (Votering, se side 1513)

S a k n r . 6

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Jørund Rytman, Tord Lien, Ketil Solvik-Olsen og Torbjørn Andersen om vern av Trillemarka-Rollagsfjell (Innst. S. nr. 74 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:12 (2006-2007))

Presidenten: Etter ønske fra energi- og miljøkomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter for hver partigruppe.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til tre replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor det fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [14:40:21] (ordfører for saken): I dette Dokument nr. 8-forslaget fra representantene Rytman, Lien, Solvik-Olsen og Andersen fra Fremskrittspartiet ber man Regjeringen legge fram en sak om vern av Trillemarka–Rollagsfjell for Stortinget. Flertallet i energi- og miljøkomiteen anbefaler at dette forslaget ikke bifalles, mens medlemmene fra Fremskrittspartiet går inn for forslaget. I det følgende vil jeg grunnngi flertallets standpunkt og regner med at mindretallet redegjør for sitt forslag.

Komiteens flertall peker på at Norge har et internasjonalt ansvar for å verne om verneverdige områder. I henhold til naturvernlovens bestemmelser er Kongen tillagt vedtaksmyndighet til å legge ut et område til henholdsvis nasjonalpark, landskapsområde eller naturreservat. Denne vedtaksmyndigheten omfatter også bestemmelser knyttet til skjøtsel og bruk av området. De samme bestemmelser gjelder også for viltloven, kulturminneloven og lov om innlandsfiske. I henhold til loven kan slike vedtak først skje etter at alle relevante instanser er blitt hørt gjennom en lokal og sentral høring.

Ansvar for å vedta endelige grenser for verneområder og tilhørende verneforskrifter er tillagt Kongen i statsråd. Komiteens flertall vil på denne bakgrunn tilrå at forslaget ikke bifalles. Jeg mener også at den linjen vi har i slike saker, er godt innarbeidet parlamentarisk praksis fra tidligere år.

Under den nylig avsluttede budsjettbehandlingen opplyste Miljøverndepartementet at Regjeringen vil ta stilling til verneomfanget for Trillemarka–Rollagsfjell i 2006, og at Stortinget vil få seg forelagt en sak om forslag til finansiering av vern av det aktuelle området. Stortinget vil derfor få anledning til å gå inn på de økonomiske virkningene av vern av Trillemarka–Rollagsfjell. Vi nærmer oss nå sterkt årsskiftet, men jeg regner med at statsråden fortsatt står fast på sin timeplan.

Med dette vil jeg tilrå komiteens innstilling om at dokumentet ikke bifalles.

Tore Nordtun (A) [14:42:47]: Dette Dokument nr. 8:12-forslaget om vern av Trillemarka–Rollagsfjell

legges nå fram for Stortinget, slik at Stortinget får muligheten til å fremme sitt syn på et eventuelt vern. Jeg synes også at saksordføreren på en god måte redegjorde for hvordan man skal behandle dette i tråd med tidligere retningslinjer for behandling av slike saker.

Det er sikkert ulikt syn i de enkelte partier på hvordan, hva og hvor man skal verne, og vi har våre internasjonale forpliktelser. Men jeg tror det er spesielt viktig her å se på hva som stod i St.prp. nr. 1 for 2006-2007 fra Miljøverndepartementet, hvor det framgår at Regjeringen vil ta stilling til verneomfang for Trillemarka–Rollagsfjell i 2006, og så vil Stortinget få en ny sak fra Regjeringen i 2007 med forslag bl.a. til finansiering og naturreservat.

Det forslaget vil komme her, men det er et finansieringsforslag, og det er, som vi har sagt i Stortinget tidligere, Kongen i statsråd som skal fastsette de endelige grensene for bestemmelser om verneområdet og den skjøtsel det skal være her. Det vedtaket skal Kongen i statsråd ta. Et slikt vedtak har også visse rammer, hvordan det skal fattes, og hvordan relevante interesser skal bli hørt.

Spørsmålet om foreleggelse av vernevedtak for Stortinget ble også tatt opp tidligere, i forrige periode, i forbindelse med verneplanen for Setesdal Vesthei–Ryfylkeheiene. Det kjenner jeg meget godt til. Det var Dokument nr. 8:92 for 1995-1996. Da trakk man opp prosedyrene for behandling av slike forslag, som jeg sa tidligere.

Fra Arbeiderpartiets side står vi fast på den saksbehandlingen som den gangen ble trukket opp. Det er også derfor vi fra vår side sier at det ikke er noen grunn til nå å fravike den saksbehandlingen som den gangen ble trukket opp. Derfor går vi også nå i dag inn i det flertallet som saksordføreren redegjorde for: Dokument nr. 8-forslaget bifalles ikke.

Tord Lien (FrP) [14:45:54]: La meg si det slik at Fremskrittspartiet er svært uenig i Regjeringens generelle verneiver, og spesielt er vi misfornøyd med at Regjeringen ikke med åpne armer har omfavnet det initiativet som kommunene og grunneierne har vist i Trillemarka. Dette skal jeg komme tilbake til.

Men la meg først si at selv om ikke jeg synes det står mye respekt av den politikken Regjeringen fører i verne-saker, står det betydelig grad av respekt av at statsråd Bjørnøy i de fleste vernesaker har tatt seg tid til å reise rundt og besøke de områdene som blir rammet, og se de folkene som blir rammet, i øynene. Det står det respekt av. Men så er det jo merkelig at det statsråden får av tilbakemeldinger ute i distriktene, ikke synker inn.

Jeg vil i denne sammenheng minne om at når vi peker på at Trillemarka har kvaliteter som det er verdt å ta vare på, er dette kvaliteter som har oppstått i et kulturlandskap i dialog og samkvem mellom menneskene og naturen. Det er disse menneskene statsråden har møtt på sine reiser i Buskerud, og jeg vil mene at det er grunn til å legge avgjørende vekt på de synspunkter disse kommer med.

Dersom man til tross for et svært sjenerøst tilbud fra grunneiere og kommuner ikke velger å gå inn på den frivillige løsningen, vil dette være et klart signal til befolk-

(Lien)

ningen i hele Utmarks-Norge om at det ikke lønner seg å forvalte skog og utmark på en måte som er egnet til å opprettholde det biologiske mangfoldet.

Jeg minner om at det frivillige initiativet innebærer vern av 100 000 mål, herav mellom 30 000 og 40 000 mål drivverdig skog. Det innebærer også at 95 pst. av alle rødlistearter som er funnet i området, vil bli vernet. Så er det jo ikke slik at de øvrige 5 pst. vil forsvinne fra området selv om leveområdet deres ikke blir vernet. Trillemarka er jo ikke vernet i dag, og artene er jo der nå. Hva er det da som gjør at flertallet tilsynelatende tror at disse artene nærmest automatisk vil forsvinne dersom man ikke verner området? Det skjønner jeg ikke, og det henger fryktelig dårlig i hop med innleggene i debatten om Miljøverndepartementets budsjett, fra representantene Trygve Slagsvold Vedum og Ola Borten Moe, der de redegjorde for hvor viktig forvaltertradisjonen var for Senterpartiet og for Regjeringen. Dersom forvaltertradisjonen er så viktig for Senterpartiet, får man sørge for at det er kommuneinitiativet som blir gjennomført. Den sikreste måten å få til dette til på, er å sørge for at vernets størrelse og utforming blir forelagt Stortinget for reell behandling. Skulle Regjeringen velge å forkaste kommuneinitiativet, vil dette være et åpenbart brudd på valgloftene også fra Arbeiderpartiet. Dette vil i så fall bety at det er et betydelig flertall i denne salen som egentlig ønsker å styrke arbeidet med å sikre naturmangfoldet gjennom å støtte kommuneinitiativet – et betydelig flertall som blir overkjørt av verneivrige SV-ere, som får vern av Trillemarka i bytte for en eller annen hestehandel i Regjeringen.

Så er det jo slik at denne saken handler om så mye mer enn Trillemarka. Når Fremskrittspartiet valgte å løfte denne debatten inn i salen, var det også fordi vi ønsket en prinsipiell debatt om hvor store vern Regjeringen kan gjennomføre uten at Stortinget får sakene framlagt til behandling. I denne sammenheng minner jeg om at det i vannressursloven slås fast at alt elvevern skal forelegges Stortinget. Da Stortinget vedtok vannressursloven, var det framsynt og klokt nok til å sørge for at regjeringen ikke alene kan skalte og valte med de viktige vannkraftressursene våre. Konsekvensen er at ved vern av selv den minste vannstreng må vernet vedtas i Stortinget. Men skogvern i mange hundremillionersklassen, nei det skal ikke Stortinget ha noen oppfatning om! For å bruke et uttrykk jeg er sikker på at Senterpartiet også forstår: Dette henger ikke på greip.

Nå er det slik at Stortinget faktisk har lagt ned et betydelig arbeid i forbindelse med flere verneplaner. En av disse er barskogvernmeldingen, en annen er nasjonalparkplanen. I medhold av sistnevnte plan sendte i går Direktoratet for naturforvaltning ut på høring et forslag om å verne Skardsfjella–Hyllingsdalen i Sør-Trøndelag. Dette har Stortinget sagt skal være mellom 100 000 og 150 000 mål. Nå sier Direktoratet for naturforvaltning at det skal være på over 300 000 mål. Dette har statsråden tidligere sagt at hun er fortrolig med.

Det er altså ikke nok med at Stortinget skal fratas muligheten til å ha en oppfatning om vern. Det er faktisk også slik at når Stortinget har gitt et klart uttrykk for at man

skal verne 150 000 mål i Sør-Trøndelag, skal Regjeringen ha muligheten til å verne 300 000 mål. Dette finner jeg svært underlig. Jeg finner det også underlig at man fortsetter denne verneiveren til tross for at Riksrevisjonen har slått klinkende klart fast at forvaltningen av de vernede områdene har store utfordringer i Norge. Fremskrittspartiet er av den oppfatning at man kunne roet ned vernetanken nå og gått inn for å få en skikkelig forvaltning av de områdene som allerede er vernet.

Helt avslutningsvis: Jeg forutsetter at forvaltningsplanen for dette verneområdet i Trillemarka blir lagt fram samtidig med verneplanen.

Jeg tar herved opp forslaget fra Fremskrittspartiet.

Presidenten: Representanten Tord Lien har tatt opp det forslaget han selv refererte til.

Ola Borten Moe (Sp) [14:51:30]: Det er slik at myndigheten til å fastsette vernets omfang, vernemåte og forskrift om skjøtsel og bruk ifølge loven tilligger Kongen i statsråd. Det er også lovfestet en prosess som sier noe om medvirkning, at man skal gjennomføre høringer, og at man skal ta de berørte parter på alvor. Vi ser ingen grunn til i forbindelse med et Dokument nr. 8-forslag fra Fremskrittspartiet å endre de spillereglene. Det er godt mulig det er interessante problemstillinger som det kan være grunn til å diskutere rundt denne prosessen, men dette er i hvert fall ikke anledningen.

Vi får en stor gjennomgang av biomangfoldsloven i løpet av perioden. Det kunne kanskje være arenaen for å ta opp spørsmål om endrede spillereglene, hvis det skulle vise seg å være et poeng.

Fra Senterpartiets side er vi veldig trygg på den tilrådingen som komiteen har fremmet, og det uten å signalisere noe standpunkt om vernets omfang og vernets innhold.

Ivar Kristiansen (H) [14:53:21]: Fra Høyres side slutter vi oss fullt og helt til de ytringer og konklusjoner som saksordføreren på vegne av flertallet har gitt uttrykk for her innledningsvis.

Selvfølgelig går det an å behandle denne saken ut fra forskjellige innfallsvinkler – det er jo det det blir gjort forsøk på her i dag, vel vitende om at her ligger en sikkert pikant sak. Som i mange andre tilsvarende vernesaker vil det være forskjellige innfallsvinkler. Hva skal man lande på når det gjelder spørsmålet om størrelsen på arealvern osv.?

Høyre i regjering gikk inn for at disse fullmakter skulle tilhøre Kongen i statsråd. Vi er i opposisjon, men har selvfølgelig ikke valgt å skifte standpunkt av den grunn. Dette er Regjeringens domene.

Jeg går ut fra som en selvfølge at Regjeringen når det gjelder det pikante spørsmålet om størrelsen på arealvern i dette tilfellet, tar de hensyn som må tas, og er i dialog med dem man skal være i dialog med. Det gjelder lokalsamfunn, det gjelder grunneiere. Det gjelder også de hensyn som må tas når vi tar artsmangfoldet i betraktning, ikke minst til den siste versjonen av rødlisten fra Artsda-

tabanken, hvor også Norge har valgt å være i ledertrøya og ønsker å være i en posisjon hvor vi skal ta vare på og også sørge for å utvikle en standard vi kan ha respekt for, i en tid hvor artsmangfoldet også i Norge er mer truet enn kanskje noen gang før.

Det vil være interessant i en slik sammenheng som dette, når man skal konkludere med dimensjonen på arealvern, å se på erstatningsforhold. Som representanten Nordtun var inne på, får man anledning til å drøfte disse spørsmålene nærmere i Stortinget.

Her iverksatte den forrige regjeringen med daværende miljøvernminister Brende et utredningsarbeid via Biomangfoldsutvalget, som har presentert en konklusjon, et råd som vi forventer at nåværende regjering følger opp ved gjennomføringen etter at arealvern er foretatt.

Statsråd Helen Bjørnøy [14:56:25]: Regjeringen arbeider med spørsmål knyttet til Trillemarka etter de retningslinjer og den praksis som tidligere har vært vanlig, og som er vanlig, nemlig at vernets omfang fastsettes av Kongen i statsråd og de økonomiske kompensasjonsordninger kommer hit til Stortinget til våren. Vi tar sikte på avgjørelse, som jeg tidligere har sagt, i 2006, og Regjeringen arbeider nå med innspurten av verneomfanget.

Jeg har bare lyst til i denne sammenhengen også å understreke at det har vært viktig for meg som statsråd i denne saken å være i dialog med alle berørte parter. Det har vært viktig for oss å være i tett dialog fordi det har vært en sak som har utløst stort engasjement, og som det har vært stor oppmerksomhet på. Så håper jeg at den dialogen Regjeringen har ført, har bidratt til å dempe konflikten, for det har vært en sak med et veldig høyt konfliktnivå.

Jeg har lyst til å understreke at vi arbeider mye og intenst med saken. Vi tar fremdeles sikte på en avgjørelse før jul, men jeg har også lyst til ved denne anledningen å understreke overfor Stortinget at dersom vi ikke kommer fram til en konklusjon i løpet av de siste dagene av året, vil vi komme fram til en konklusjon tidlig på nyåret. Det synes jeg at det er greit at også Stortinget er orientert om, men vi arbeider altså intenst med saken.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Tord Lien (FrP) [14:58:41]: Da noterer jeg meg at vernet kanskje ikke kommer før jul allikevel, sikkert til Lars Haltbrekkens store glede. Han var jo veldig for å få dette fort unna i oktober, men har snudd nå, har jeg notert meg.

Det dette handler om, er hvor makta skal ligge. All makt i denne sal, sa de i gamle dager. Det gjelder tydeligvis ikke nå lenger.

Jeg lurer litt på: Når Stortinget har vedtatt størrelsen på et verneområde, slik som tilfellet f.eks. er i Hyllingsdalen, hvor langt utover det Stortinget har vedtatt, mener statsråden hun har anledning til å gå?

S i g v a l d O p p e b ø e n H a n s e n hadde her teke over presidentplassen.

Statsråd Helen Bjørnøy [14:59:27]: De spørsmålene som representanten Lien stiller, har jeg for så vidt svart på mange ganger i denne salen. Det legges selvfølgelig stor vekt på hva som er gitt av retningslinjer, og hva som er intensjonen rundt vernespørsmål. Men det er jo også slik at når en begynner med de konkrete verneprosessene, kan det i situasjoner oppstå en synliggjøring av verneverdier som så kommer til uttrykk i selve verneprosessene. Da er det viktig at vi har mulighet til å gå inn i de konkrete sakene og hente fram og se på ulike sider ved ulike verneverdier som da kommer til uttrykk. Det er jo det som har vært diskusjonen i akkurat den konkrete saken som representanten henviser til.

Tord Lien (FrP) [15:00:31]: Når statsråden sier at hun har svart på spørsmålet tidligere, vet jeg ikke helt om jeg skal si meg enig i det. Jeg er ikke så sikker på om statsråden svarte nå heller, men det er nå så. Det er sikkert ikke siste gangen jeg kommer tilbake til spørsmål i den retningen.

Statsråden pekte på at det har dukket opp nye ting. I Hyllingsdalen er det kommet opp noe veldig klart og nytt som et viktig grunnlag for at størrelsen på verneområdet har økt dramatisk, og det er reinbeiteinteressene. Er dette noe vi kan forvente mer av i grensetraktene i framtiden?

Statsråd Helen Bjørnøy [15:01:21]: Det er jo alltid slik at når man er inne i verneprosesser, er det viktig at alt som har interesse for saken, kommer med i vurderingene.

Jeg vil kommentere akkurat det som har med Trillemarka å gjøre. En av grunnene til at vi nå jobber litt intenst der, er jo det vi har fått på bordet knyttet til Artsdatabanken. Det viser seg at det er enda flere rødlistearter som er truet i Norge, og veldig mange av dem befinner seg i Trillemarka-området. Da er det viktig å sørge for at den dokumentasjonen kommer godt fram og er tydelig med i den vurderingen vi gjør. Slik er også prosessen i de verne-saker vi holder på med. Vi jobber med innholdet for å få alle interesser med i vurderingene.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til replikk.

Dei som heretter får ordet, får ei taletid på inntil 3 minutt.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [15:02:52]: I motsetning til Bondevik II-regjeringas miljøstatsråder, Brende og Hareide, har statsråd Bjørnøy deltatt på møte og en kort befaring i Trillemarka–Rollag Østfjell, som ligger i de tre berørte kommuner, som for øvrig enstemmig har tilrådd kommunealternativets verneplan. Dette har blitt mottatt med stor glede og skapt forventning om at vi endelig skal kunne make å erstatte konflikt med dialog i slike verne-saker.

Trillemarka–Rollag Østfjell er en viktig sak, der det nå er mulig å kombinere ivaretagelse av nasjonale verneverdier med samtidig å sikre bærekraftig bruk i området. Dette synet har en enestående brei støtte i alle de tre berørte kommuner. De tre berørte rød-grønne ordførerne har

svært store forventninger til den nye regjeringas praksis i slike vernesaker. Fram til i dag har det høye konfliktnivået i slike saker medvirket til svært dårlig oppfølging av tidligere vedtatte verneplaners intensjoner samt, ikke minst, at naturverdier generelt har gått tapt. Dette er en situasjon som raskest mulig må bringes til opphør, for det er naturvernet som taper mest på konflikten.

Det er Kongen i statsråd som etter dagens lovverk har vedtaksmyndighet til å legge ut et område til naturreservat etter naturvernloven. Det er noe som de berørte lokalsamfunn fullt og helt har tatt inn over seg. Det er da også, som tidligere nevnt, et standpunkt som Senterpartiet støtter her i Stortinget.

Torbjørn Andersen (FrP) [15:04:58]: Fremskrittspartiet har alltid stilt seg svært kritisk til at barskogvern, vassdragsvern og annet arealvern blir gjennomført, dersom det eksisterer et høyt konfliktnivå med grunneier eller berørte kommuner, noe som altså er tilfellet i denne saken.

Fremskrittspartiet setter Grunnlovens bestemmelser om å verne om den private eiendomsretten meget høyt. Vi vil ikke være med på å undergrave rettsstatens prinsipper om en høy grad av respekt for selvråderetten over egen grunn og eiendom.

Både vassdrags- og barskogvern medfører ofte et betydelig inngrep i den private eiendomsretten og svekker i mange tilfeller driftsgrunnlaget for eiendommer og gårdsbruk i Norge. Mange grunneiere reagerer med rette sterkt på at staten overkjører dem og fratar dem viktige deler av selve livsgrunnlaget for gården.

La meg nevne at det i barskogmeldingen, jf. St.meld. nr. 40 for 1994-1995, heter at det er forutsatt at en så stor del av vernearealet som mulig skal legges på statsgrunn. Dessverre er det ikke det som har skjedd siden den gang da disse premissene ble lagt.

Jeg har sett altfor mange grelle eksempler de siste årene her på Stortinget på at barskogvern har blitt gjennomført på en svært kritikkverdig måte, og at en del private grunneiere må ta altfor store belastninger i forbindelse med vernevedtak. Norsk skogbruk må også ses i nøye sammenheng med bosetting og næringsgrunnlag på landsbygda i Norge.

Fremskrittspartiet arbeider for å tilrettelegge for et livskraftig Distrikts-Norge, basert på verdiskaping og lønnsom næringsvirksomhet. Vi krever derfor en slutt på at staten verner arealer i privat eie der konflikten er høy. Vi er spesielt mot skogvern på eiendommer der driftsgrunnlaget i vesentlig grad er basert på skogsdrift. Ulike former for vern har medført at flere gårdsbruk i Norge har fått innskrenket sitt driftsgrunnlag gjennom vern, slik at selve grunnlaget for bosetting på gården for framtiden er blitt dramatisk redusert. Er det virkelig det denne regjeringen, der altså Senterpartiet er med, egentlig vil?

Jeg har sett altfor mange grelle eksempler på statlige overgrep på den private eiendomsretten i vernesaker i Norge, der grunneier har måttet se at staten sosialiserer privat eiendom. Tross høyt konfliktnivå har barskogver-

net blitt trumfet igjennom gang på gang i Norge i det siste tiåret. Grunneiere er blitt overkjørt, og flere har faktisk vært på randen av psykisk sammenbrudd som følge av det brutale vernet som ble pålagt dem av staten.

Fremskrittspartiet vil derfor oppheve alt vern der grunneier selv er imot vernet – dersom vi får mer å si etter neste stortingsvalg.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [15:08:21]: Det som har vært gjennomgående for en del av innleggene fra flertallet her, er at det er Regjeringen som har myndighet i denne saken, og da trenger ikke vi som sitter i Stortinget, å ha noen formening om det vedtaket som nå skal gjøres. Men det er nettopp i en konfliktfylt sak som dette, som har versert i mange år, at en burde sikre en bredest mulig demokratisk forankring. Det er nettopp da en bør ta sånne saker i Stortinget, om ikke annet så for å slå fast en del prinsipper som flertallet mener gjelder.

Når vi ser hvor stor forskjellen er mellom de alternativene det er snakk om, ser vi at det vil berøre samfunnet i veldig stor grad om en tar det største eller det minste alternativet. Så stort slingringsmonn bør Stortinget ha en mening om, og ikke bare si at dette delegerer vi til Regjeringen, og så skal ikke Stortinget bry seg om noe annet enn å prøve å bevilge litt penger i etterkant.

Frontene er enormt steile i denne saken, det vet alle som har lest litt i Nationen, og ikke minst de som hørte på Dagsnytt Atten i går. Der kunne vi høre en representant fra Senterpartiet som var betydelig kvass i kantene i hva han mente om miljøvernbevegelsen i denne saken. Å omtale miljøvernere som ekstremister i en vernesak når du vet at de ekstremistene er bestevenner med en av regjeringspartipartnerne dine, burde du egentlig være ganske forsiktig med. Da burde man nettopp sikre at man får denne debatten inn i Stortinget, så det ikke blir en debatt mellom ekstremister som en statsråd skal prøve å få ryddet opp i.

Nå registrerer jeg at i begge dagens innlegg fra Senterpartiet har talerne vært meget tannløse og uspisse. Det er åpenbart at det er en ubekvem situasjon, og at de håper at Regjeringen skal komme med et godt forslag, for det forventer lokalbefolkningen. Men alt tyder nå på at så ikke vil være tilfellet.

Jeg vil dra parallellen til vern av Vefsna. Stortinget gav i forrige periode signal om at Vefsna skulle komme tilbake til Stortinget som sak, med en konsekvensutredning i bunnen. Men denne regjeringen har altså ignorert fullstendig det Stortinget sa i forrige omgang. Så selv om Stortinget i forrige omgang sa at Regjeringen skal ha myndighet til vern, betyr ikke det at dette stortinget trenger å rette seg blindt etter det i en sak som dette. Derfor burde Stortinget benytte anledningen, ikke til å ta en avgjørelse om vern eller ikke, eventuelt hvor stort vernet skal være i Trillemarka – det er ikke det Fremskrittspartiet foreslår – men til å be om at en sak av så stort omfang blir framlagt for Stortinget, slik at det kan bli en skikkelig debatt om det, og ikke bare en liten debatt mellom regjeringspartiene.

Det er interessant å høre representanten Kristiansen, som her står og argumenterer for at Regjeringen har full-

makt til å gjøre som de vil i Trillemarka, når man i Politisk kvarter for et par dager siden kunne høre ham si at et vern av Vefsna ville han ikke respektere, for det var ikke i tråd med hans egen politikk. Da burde han ha et annet standpunkt i Trillemarka-saken også.

Tord Lien (FrP) [15:11:49]: Det er ikke godt for referentene å se det, og i hvert fall ikke å skrive det, men jeg har i hånden St.meld. nr. 62 for 1991-1992, nasjonalparkplanen, som ble behandlet i Stortinget i 1993. De aller fleste vernene som er gjennomført i senere tid, er større, til dels langt større enn det Stortinget bad om. Så denne kan vi for så vidt bare kaste.

Det slår meg litt når Nordtun kritiserer oss for at dette forslaget har vært tatt opp før: Det er jo sånn at et bortimot enstemmig storting er enig om at vi har en naturvernlov i Norge som ikke fungerer. Derfor har man satt i gang en prosess, man arbeider med en ny naturmangfoldslov. Dette var ikke situasjonen sist vi hadde dette forslaget til behandling. Heller ikke hadde Riksrevisjonen lagt fram en knusende rapport om norsk vernepolitikk og ikke minst verneforvaltning. Dette har reaktualisert denne debatten – i tillegg til det prinsipielle at dette selvfølgelig bør tilligge landets nasjonalforsamling.

Jeg er meget skuffet over Ivar Kristiansen og Høyre. Jeg skjønner jo at dette er tungt for Høyre, for det var tross alt de som satte i gang denne prosessen. Kristiansen får det til å høres ut som om dette handler om størrelsen, om kvadratkilometer. Dette handler om å si ja eller nei til det største frivillige vernet som noensinne har kunnet bli gjennomført i Norge. Det handler ikke om 100 km² eller 140 km². Det handler om ja eller nei til tidenes største frivillige vern. Da er det sikkert greit for Høyre å slippe å ta stilling til det. Jeg vet hva SV mener om dette. Jeg vet hva Senterpartiet mener om dette. Jeg vet hva Fremskrittspartiet mener om det. Men jeg vet ikke hva Høyre mener om dette, og det skjønner jeg at Høyre ikke har tenkt å gi oss svar på i dag heller.

Så skal jeg sitere min gode kollega i komiteen Ola Borten Moe fra Nationen den 13. desember:

«Når Oslo gang på gang overkjører grunneiere og lokaldemokrati, reagerer enkeltindivider og lokalsamfunn med skepsis.»

Det er jeg helt enig i.

Ivar Kristiansen (H) [15:14:35]: Fremskrittspartiet har, ikke spesielt overraskende, et stort behov for å ta hardt i i denne saken. Man har en egen evne til å gi uttrykk for stor skuffelse, og det kan man nesten se på kroppsspråket til Fremskrittspartiets representanter for tiden. Jeg tror ikke det skal være egnet til å bli spesielt skuffet at Høyre mener det samme i opposisjon som vi faktisk mente i posisjon. Det handler litt om hva slags prinsipper man er nødt til å stå for – og bak – når det gjelder denne type saker og spørsmål. Det handler ikke om, som jeg føler at Fremskrittspartiet gjør et forsøk på å fremstille det som, størrelsen på arealvern. Representanten Lundteigen prøver i et skinn av rosenrødt lys å fremstille dette som en sak som handler om nivået på konflikter, hvem som har be-

søkt dette området, og hvem som ikke har besøkt området. Det er heller ikke det denne saken handler om. Man skal være særdeles rosenrød i fargen for å prestere det kunststykket å beskrive en situasjon der Regjeringen skulle lande på å foreslå et arealvern på 147 km² og dette skjer til applaus fra SV-ordførere og senterpartiordførere lokalt. Sånn er ikke virkeligheten, selv om det aldri så mye nå nærmer seg julaften.

Torbjørn Andersen (FrP) [15:16:22]: Jeg må si at jeg er meget skuffet, ikke minst over Senterpartiet og også Høyre i denne saken, for jeg har dessverre ved flere anledninger sett at vernevedtak har vært syltynt begrunnet, at selve verneprosessen i liten grad har tatt menneskelige hensyn, og at statlige myndigheter brutalt har trumfet igjennom vern til grunneiers store fortvilelse.

Fremskrittspartiet mener det er behov for en nøytral gransking av hele barskogvernet som har funnet sted i Norge fram til i dag. Mitt syn er at Norge slett ikke trenger mer barskogvern dersom ivaretagelsen av det biologiske mangfold av natur- og miljøhensyn er argumentet for økt vern. For i Norge har skogen mer enn fordoblet seg det siste hundreåret. Det avvirkes i dag bare rundt en tredjepart av tilveksten på ca. 7 mill. m³, mot en tilvekst på drøyt 20 mill. m³. Mer enn 37 pst. av Norges landareal er dekket av skog, og bare 50 pst. av dette totale skogarealet er aktuelt for lønnsom skogdrift. Da blir et vesentlig og viktig poeng at vi er i en situasjon der halvparten av skogen i Norge faktisk verner seg selv, fordi den ikke er økonomisk forsvarlig å utnytte og derfor får stå i fred for hogst og andre inngrep.

Likevel ser vi altså et økende press fra myndighetenes side for å verne skogarealer i de områder som er best og godt egnet for skogsdrift. Fremskrittspartiet synes dette er svært beklagelig og høyst uforståelig. Konklusjonen er, slik vi i Fremskrittspartiet ser det, at barskogvernet faktisk er meget distriktfiendtlig. Det er sannsynligvis også grunnlovsstridig. Vernet kan også være i strid med menneskeretten. Vernet er uansett ikke nødvendig å gjennomføre i et land som Norge, der altså tilveksten er tre ganger høyere enn det vi avvirker.

Fremskrittspartiet mener at ingen private skogsområder bør vernes dersom grunneier motsetter seg slikt vern. Uansett – når det gjelder vern, bør staten yte full erstatning, slik Grunnloven også krever. Skal man verne skog, bør man fortrinnsvis basere alt vern på et prinsipp om full frivillighet. Likevel må det være muligheter for at de nye, framtidige generasjoner kan kreve oppheving av vern samt full økonomisk erstatning fra statens side så lenge vernet varer. Området som blir vernet, bør, slik jeg vurderer det, minst få en årlig erstatningssum tilsvarende verdien av den produksjonsevnen de vernede skogarealene har.

Fremskrittspartiet har full respekt for den private eiendomsretten, og vi mener at grunneiers grunnlovfestede rettigheter skal ivaretas fullt ut.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 6.

(Votering, sjå side 1517)

S a k n r . 7

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om samtykke til tiltredelse av Internasjonal konvensjon om kontroll og behandling av ballastvann og sedimenter fra skip av 13. februar 2004 (Innst. S. nr. 75 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 5 (2006-2007))

Presidenten: Etter ønske frå energi- og miljøkomiteen vil presidenten foreslå at taletida blir avgrensa til 5 minutt til kvar gruppe og 5 minutt til statsråden.

Vidare vil presidenten foreslå at det ikkje blir gjeve høve til replikkar etter dei enkelte innlegga, og at dei som måtte teikne seg på talarlista utover den fordelte taletida, får ei taletid på inntil 3 minutt.

– Det er å sjå på som vedteke.

Ivar Kristiansen (H) [15:20:37] (ordfører for saken): Dette er egentlig en stor og viktig sak, som nok hadde fortjent en ganske bred og betydelig debatt, men jeg tror ikke tiden er den rette til å dra den i gang, i tillegg til at det er en enstemmig komite som slutter seg til forslaget fra Regjeringen i denne saken.

Når jeg sier at det er en stor og viktig sak, er det fordi det er kommet en viktig FN-konvensjon på plass om behandling og kontroll av ballastvann og sedimenter. I og med at vi har en økende skipstrafikk verden over, er utslippene av ballastvann og sedimenter faktisk en av de største truslene mot det marine miljø. I denne sammenhengen er det verdt å merke seg i hvor stor grad dette også berører Norge. Norge er en stor havnasjon, og vi er spesielt sårbare, ikke minst i de mer polare strøk.

Norge har vært en pådriver for å få konvensjonen på plass. Man har faktisk også kunnet tenke seg å ha oppnådd enda mer enn det man har klart å oppnå. Men her tror jeg innfasingen av konvensjonens innhold vil være avgjørende for om vi etter 2016 kan si at vi har lyktes, og i hvor stor grad, med å få den internasjonale skipsflåten til å inkorporere de bestemmelsene som går på behandling og utslippskrav, at man er i stand til å etterfølge de standarder som er satt i konvensjonen, og at man respekterer de områder, den havdybde og de arealer der man har anledning til å foreta utslipp av ballastvann.

På denne bakgrunn er det en enstemmig komite som gir sin tilrådning, vel nok med litt forskjellige merknader. Men dette er en sak som har komiteens fulle tilslutning.

Eva M. Nielsen (A) [15:23:33]: Introduksjon av fremmede arter regnes i dag som en av de alvorligste truslene mot det biologiske mangfoldet i marine økologiske systemer. Den største faren utgjør skip fra andre deler av verden med lignende klimatiske og økologiske forhold som i våre nære kystfarvann. Dette vil til enhver tid utgjøre en risiko for spredning og introduksjon av fremmede arter fra ballastvann og fra begroing av skip.

Med IMO's vedtak av 2004 om en ny konvensjon om håndtering og rensing av ballastvann er det første skrittet tatt på veien mot å hindre en slik spredning. Kravet til rensing av ballastvann blir innført over en tidsperiode fra

2009 til 2016. Det betyr at man har tatt det første grep for å hindre spredning av uønskede arter. Det er betydelig vanskeligere å gjøre noe med faren for innførsel av fremmede organismer via skipsskrog. Der har vi ingen konvensjoner og ingen regler foreløpig.

27. oktober i år vedtok Regjeringen å be om Stortingets samtykke til å tiltre den internasjonale konvensjonen om kontroll og behandling av ballastvann og sedimenter fra skip. Så langt er det Norge og Spania av de europeiske landene som har tiltrådt konvensjonen. Det er verdt å legge merke til at konvensjonen først vil tre i kraft når minst 30 stater med til sammen 35 pst. av verdens handelsflåte har tiltrådt den.

I forbindelse med behandlinga av St.meld. nr. 8 for 2005-2006, Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, varslet statsråden at hun ville fremme et forslag om at Norge skulle tiltre konvensjonen, og det er det vi gjør i dag. Dette er et dokument Norge i ulike internasjonale miljøer har jobbet med å få på plass. Å hindre spredning av fremmede organismer er svært viktig for ikke å skape ubalanse i vårt sårbare havmiljø i våre nære kystområder.

Heidi Sørensen (SV) [15:26:05]: La meg først si at vi er godt fornøyd med at ballastvannkonvensjonen ratifiseres, og at Norge blir et av de første landene i Europa som tiltrer konvensjonen.

Introduserte arter fra ballastvann er en stor miljøtrussel. Det mest kjente eksemplet på hvor stor miljøskade introduserte arter kan gjøre, er den amerikanske kamslyngen som ble introdusert ved Svartehavet på slutten av 1980-tallet. Den spredte seg raskt, og i løpet av 1990-tallet hadde maneten utkonkurrert flere fiskebestander og stod for hele 90 pst. av den totale biomassen i Svartehavet. Biomassen av denne kammaneten i Svartehavet utgjorde mer enn den totale fiskefangsten på verdensbasis til sammen. Den reproduserte seg raskt og spredte seg også til Asovhavet og andre steder. De økonomiske konsekvensene av dette har vært enorme, og har skapt fattigdom i de strøk som har vært avhengig av det fisket denne maneten har fortrent.

Et annet eksempel på miljøødeleggelser fra ballastvannspredning er den østeuropeiske sebramuslingen, som har invadert de amerikanske sjøene. Mer enn 40 pst. av de amerikanske elver og innsjøer er nå invadert av sebramuslingen, som blokkerer vanninntak, ødelegger fiskeresskap, dekker alle harde flater som skipsskroginstallasjoner og fortrenger lokale arter. Siden muslingen ble innført og opp til år 2000, har amerikanske myndigheter brukt ikke mindre enn mellom 750 mill. og 1 milliard amerikanske dollar på tiltak for å prøve å kontrollere denne inntrengeren.

Introduserte arter er en stor trussel mot det biologiske mangfoldet. Dette er ett av de tiltakene som Regjeringen gjør for at vi skal være i forkant av dette arbeidet. Til våren vil også Artsdatabanken legge fram en svarteliste, nærmest et motstykke til den rødlisten som ble presentert i forrige uke, hvor man skal få en liste over hvilke arter vi

har i Norge som er introdusert, og som skaper et problem for økosystemene i Norge.

I forhandlingene om denne ballastvannkonvensjonen har Norge vært aktiv, og vi har vært en viktig pådriver for å få etablert konvensjonen. Det er viktig å merke seg at hvis vi skal nå de målene som står i denne konvensjonen, krever det teknologiutvikling. Det bør være en utfordring for norsk næringsliv å delta og være i forkant i teknologiutviklingen, sånn at vi også kan være de første til å sette i verk tiltak.

Jeg er glad for at Regjeringen her klarer å vise at vi kan være et foregangsland i internasjonale miljøspørsmål.

Statsråd Helen Bjørnøy [14:29:20]: Truslene mot havet er mange og sammensatte, og faren for skadelige introduksjoner av fremmede arter har etter hvert rykket nærmere. Med vår lange kystlinje og store skipsaktivitet er vi utsatt for en relativt stor risiko.

Vi vil helst slippe å oppleve det samme som våre naboer over kjølen opplevde sommeren 2005, at sommerferien kom og havet var tykflytende, grønt og ugjenkjennelig. I Østersjøen ble miljøet på en brutal måte igjen satt på dagsordenen.

Vi kan altså ikke regne med at vi vil være forskånet for slike hendelser i våre hav- og fjordområder. Vi må derfor være føre var og ta vare på havet – enten det er de store åpne havområdene som vi forvalter i et globalt fellesskap, eller de mindre, nære kystområdene våre.

Skipsfarten stiller oss overfor nye utfordringer: Spredning av arter til nye områder der de ikke forekommer naturlig, har økt sterkt i omfang det siste tiåret. Introduksjonen av fremmede arter i marint miljø er en alvorlig trussel mot det biologiske mangfoldet i havet og mot våre marine næringer. FN-konvensjonen om biologisk mangfold forplikter Norge til å søke å hindre innføring av, kontrollere eller utrydde arter som truer økosystemer, leveområder eller andre arter.

Inntak og utslipp av ballastvann fra skip i internasjonal skipstrafikk er sammen med begroing av skipsskrog den viktigste kilden til introduserte arter i havet. De siste ti-årene har det vært en stor økning i skipstrafikken og i transportvolumene.

I FNs sjøfartsorganisasjon, IMO, ble det i 1991 vedtatt frivillige retningslinjer for å hindre introduksjoner via skipsfarten. I februar 2004 ble det enighet om en ny konvensjon om kontroll og behandling av ballastvann og sedimenter fra skip. Norge har vært en pådriver i prosessen, og skipsfartsnæringen har gitt betydelige, faglige bidrag i konvensjonsarbeidet.

I første omgang kreves utskifting av ballastvann før et skip ankommer havn. Men alle skip skal fra et gitt tidspunkt oppfylle krav til ballastvannrensing etter en nærmere definert standard. Krav til slik rensing av ballastvann skal fases inn i perioden fra 2009 til 2016. Og målet er veldig klart, at risikoen for spredning av fremmede arter via ballastvann skal elimineres.

Regjeringen har allerede startet arbeidet med å gjennomføre konvensjonen. Det har bl.a. vist seg nødvendig å skaffe en ny lovhjemmel for å kunne stille krav til skipsfarten på dette området. Vi har derfor fremmet et forslag

til ny lovhjemmel i en proposisjon om ny skipssikkerhetslov. Forslaget ligger nå i Stortinget, og skal etter planen behandles i februar.

Parallelt arbeides det med å lage en ny forskrift. Forskriften vil bl.a. inneholde krav om ballastvannutskifting og andre risikoreducerende tiltak som kan gjennomføres før konvensjonen trer i kraft. Det er på kort sikt viktig å gjennomføre de tiltakene vi allerede nå vet vi kan oppnå stor effekt ved.

Nå er altså utfordringen å få konvensjonen til å tre i kraft internasjonalt, og her må alle gode krefter bidra. Jeg hadde nylig et møte med IMOs generalsekretær. Han var svært tydelig på at dette var et viktig anliggende for havmiljøet og for den internasjonale skipsfarten. Det er helt nødvendig for IMOs troverdighet at det ikke går for lang tid før konvensjonen trer i kraft.

Jeg er derfor glad for at jeg i dag kan be om Stortingets samtykke til å tiltre ballastvannkonvensjonen. Det er et viktig signal at skipsfartsnæringen Norge, som et av de første landene i Europa, tiltre konvensjonen.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 7.

(Votering, sjå side 1517)

S a k n r . 8

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om endringer under enkelte kapitler på statsbudsjettet medregnet folketrygden for 2006 under Helse- og omsorgsdepartementet (Innst. S. nr. 90 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 15 (2006-2007))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

(Votering, sjå side 1517)

S a k n r . 9

Forslag oversendt fra Odelstingets møte 4. desember 2006 (jf. Innst. O. nr. 11):

«Stortinget ber Regjeringen fremlegge forslag om økte bevilgninger til Helsetilsynets arbeid med nytt kap. 4 A i lov om pasientrettigheter i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

(Votering, sjå side 1519)

T h o r b j ø r n J a g l a n d gjeninntok her presidentplassen.

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Stortinget skal nå votere i sakene nr. 1–9.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram 15 forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Per-Willy Amundsen på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslagene nr. 2 og 3, fra Per-Willy Amundsen på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti
- forslag nr. 4, fra Per-Willy Amundsen på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre
- forslagene nr. 5–7, fra Per-Willy Amundsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre
- forslagene nr. 8–15, fra Per-Willy Amundsen på vegne av Fremskrittspartiet

Det voteres først over forslagene nr. 8–15, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utvikle forslag hvor enkeltkommuner får overta rollen som regional utviklingsansvarlig, og dermed de virkemidler som tillegges fylkeskommunen knyttet til regional næringsutvikling.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen oppløse det statsfinansierte Romanifolkets fond og tilbakeføre pengene uavkortet til giverne.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen foreta de nødvendige grep for å legge ned Sametinget.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen oppløse det statsfinansierte Samefolkets fond og tilbakeføre pengene uavkortet til giverne.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen nedlegge Kompetanse-senteret for urfolks rettigheter.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen selge Ressurs-senter for natur- og reindriftstjenester til høystbydende. Et eventuelt overskudd tilbakeføres uavkortet til statskassen.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å avvike Finnmarkseiendommen, og foreslå eventuelle nødvendige lovendringer.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede og legge frem en sak for Stortinget om nedleggelse av Utlendingsnemnda der oppgavene overføres til Arbeids- og inkluderingsdepartementet.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 84 mot 26 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.42.58)

Presidenten: Det voteres så over forslagene nr. 5–7, fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med kommuneproposisjonen for 2008 legge til grunn at den kommunale andelen av selskapskatten økes til 4,25 pst.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjennomføre en delprivatisering av Statskonsult. Dette gjøres for å sette fokus på markedsrettingen av virksomheten slik at Statskonsult kan utvikle seg til å bli bærekraftig. Det forutsettes at en ikke ubetydelig andel av aksjene selges og at det hentes inn kapital for satsingen.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede hvorvidt kommunene holder seg til selvkostprinsippet for byggesaksgebyrer.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 75 mot 36 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.43.15)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 4, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i kommuneproposisjonen for 2008 styrke kommunesektoren gjennom å øke kommunenes andel av skattøret.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre ble med 68 mot 42 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.43.35)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 2 og 3, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om å sette Slottsplassen i stand gjennom for eksempel stenlegging.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen nedlegge Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 67 mot 44 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.43.51)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen følge utviklingen av strømprisen nøye. Dersom en unormal situasjon igjen oppstår på elektrisitetsmarkedet, bør det på nytt vurderes å bruke bostøtten for å avhjelpe situasjonen for de mest vanskeligstilte.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 61 mot 49 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.44.07)

Presidenten: Vi skal så votere over innstillingens forslag til vedtak, rammeområde 1.

Komiteen hadde innstilt:

**A.
Rammeområde 1
(Statsforvaltning)**

I

På statsbudsjettet for 2007 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Utgifter	Kroner	Kroner
20		Statsministerens kontor			
	1	Driftsutgifter		65 300 000	
21		Statsrådet			
	1	Driftsutgifter		115 125 000	
	70	Tilskudd til tidligere statsministere		925 000	
24		Regjeringsadvokaten			
	1	Driftsutgifter		43 900 000	
	21	Spesielle driftsutgifter		8 600 000	
1500		Fornyings- og administrasjonsdepartementet			
	1	Driftsutgifter		154 114 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>		109 840 000	
1502		Tilskudd til kompetanseutvikling			
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>		20 000 000	
1503		Midler til opplæring og utvikling av tillitsvalgte			
	70	Tilskudd		86 127 000	
	71	Bidrag fra arbeidstakerne		24 129 000	
1506		Norge.no			
	1	Driftsutgifter		22 344 000	
	21	MinSide, <i>kan overføres</i>		13 000 000	
1507		Datatilsynet			
	1	Driftsutgifter		25 059 000	
1510		Fylkesmannsembetene			
	1	Driftsutgifter		1 074 721 000	
	21	Spesielle driftsutgifter		14 763 000	
1522		Departementenes Servicesenter			
	1	Driftsutgifter		312 538 000	
	21	Spesielle driftsutgifter		8 900 000	
	22	Fellesutgifter for R-kvartalet		74 839 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		16 574 000	
1530		Tilskudd til de politiske partier			
	1	Driftsutgifter		224 000	
	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner		197 440 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	71	Tilskudd til de politiske partiers kommunale organisasjoner	26 325 000	
	73	Tilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner	57 498 000	
	75	Tilskudd til partienes fylkesungdomsorganisasjoner	16 344 000	
	76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner	6 106 000	
1541		Pensjoner av statskassen		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	20 900 000	
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	7 484 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	83 000 000	
1543		Arbeidsgiveravgift til folketrygden		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	819 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	10 000 000	
1546		Yrkesskadeforsikring		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	96 800 000	
1547		Gruppelivsforsikring		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	78 700 000	
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen		
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	15 316 000	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	1 407 400 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i>	12 520 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	65 000 000	
1581		Eiendommer til kongelige formål		
	1	Driftsutgifter	20 685 000	
	30	Ekstraordinært vedlikehold, Bygdø Kongsgård, <i>kan overføres</i>	49 500 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	14 580 000	
1582		Utvikling av Fornebuområdet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 500 000	
	30	Investeringer, Fornebu, <i>kan overføres</i>	56 000 000	
2445		Statsbygg		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-2 650 929 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	961 116 000	
		3 Avskrivninger	398 445 000	
		4 Renter av statens kapital	61 800 000	
		5 Til investeringsformål	880 000 000	
		6 Til reguleringsfondet	3 146 000	
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	-346 422 000	
			72 971 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	32	Igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>	130 500 000	
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	472 400 000	
	34	Videreføring av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>	730 300 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	89 068 000	
	49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>	99 987 000	
2470		Statens Pensjonskasse		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-369 558 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	278 101 000	
		3 Avskrivninger	30 614 000	
		4 Renter av statens kapital	55 000	
		5 Til investeringsformål	40 898 000	
		6 Til reguleringsfondet	-5 136 000	-25 026 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	50 200 000	
		Totale utgifter		14 003 614 000
I n n t e k t e r				
3024		Regjeringsadvokaten		
	1	Erstatning for utgifter i rettsaker	5 500 000	
	3	Oppdrag	500 000	
4506		Norge.no		
	1	Salg av informasjonstjenester	21 000	
4510		Fylkesmannsembetene		
	1	Inntekter ved oppdrag	2 263 000	
	2	Ymse inntekter	12 465 000	
4522		Departementenes Servicesenter		
	2	Diverse inntekter	2 367 000	
	6	Brukerfinansierte tjenester	126 597 000	
	7	Parkeringsinntekter	1 030 000	
4546		Yrkesskadeforsikring		
	1	Premieinntekter	165 000 000	
4547		Gruppelivsforsikring		
	1	Premieinntekter	42 000 000	
4581		Eiendommer til kongelige formål		
	1	Ymse inntekter	120 000	
5445		Statsbygg		
	30	Salg av eiendommer	455 555 000	
	39	Avsetning til investeringsformål	880 000 000	
5446		Salg av eiendom, Fornebu		
	40	Salgsinntekter, Fornebu	7 400 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5470		Statens Pensjonskasse		
	30	Avsetning til investeringsformål	40 898 000	
5607		Renter av boliglånsordningen for statsansatte		
	80	Renter	465 000 000	
		Totale inntekter		2 206 716 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2007 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1510 post 21	kap. 4510 postene 1 og 2
kap. 1522 post 1	kap. 4522 postene 2 og 6

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2007 kan overskride bevilgningen under kap. 2470 Statens Pensjonskasse post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med inntil 10 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

1. overskride kap. 2445 Statsbygg postene 30-49, med inntil 175 mill. kroner, mot dekning i reguleringsfondet.
2. overskride kap. 2445 Statsbygg postene 30-49, med beløp som tilsvarer inntekter fra salg av eiendommer, samt medregne ubrukte inntekter fra salg av eiendom ved beregning av overført beløp.

IV

Fullmakt til nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at:

1. det enkelte departement som et ledd i ordningen med bonus og rabatter, i 2007 kan nettoføre som utgiftsreduksjon på vedkommende utgiftspost tilbakebetalt bonus og rabatt, også om tilbakebetalingen refererer seg til kjøp i tidligere år.
2. Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2007 kan nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 1510 Fylkesmannsembetene post 21 Spesielle driftsutgifter, refusjoner av utgifter til fellestjenester der fylkesmannen samordner utgiftene.

VI

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2007 kan omdisponere:

1. under kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, mellom postene 30 til 45.
2. under kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål, mellom postene 1, 30 og 45.
3. under kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet, fra post 21 til post 30.
4. under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 30-49.

VII

Fullmakt til å gjennomføre investeringsprosjekter innenfor de angitte kostnadsrammer

V
Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger
Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2007 kan:

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2007 kan gjennomføre byggeprosjekter og andre investeringsprosjekter, herunder forpliktete staten innenfor de angitte kostnadsrammene, under følgende kapitler og poster:

Kap.	Post	Betegnelse
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen
	31	Igangsetting av byggeprosjekter
	33	Videreføring av byggeprosjekter
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold
1581		Eiendommer til kongelige formål
	30	Ekstraordinært vedlikehold, Bygdø Kongsgård
1582		Utvikling av Fornebuområdet
	30	Investeringer, Fornebu
2445		Statsbygg
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter

Kap.	Post	Betegnelse
	32	Igangsetting av kurantprosjekter
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter
	34	Videreføring av kurantprosjekter

VIII

Fullmakt til å sette i gang byggeprosjekter uten fremleggelse av egen kostnadsramme – kurantordningen

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2007 kan sette i gang nye byggeprosjekter innenfor husleieordningen under kap. 2445 post 32, uten å legge fram kostnadsramme for det enkelte prosjekt for Stortinget, på følgende vilkår:

1. Brukerdepartementet/leietaker har nødvendige husleiemidler innenfor gjeldende budsjettår.
2. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar utover gitte bevilgninger overstiger ikke 1 500 mill. kroner.

IX

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2007 kan:
 - a) godskrive det enkelte bygge- og eiendomsprosjekt med innbetalt dagmulkt, konvensjonalbot og erstatning for misligholdt entrepris, ved at innbetalingen blir postert i statsregnskapet på vedkommende investeringspost som en utgiftsreduksjon.
 - b) godkjenne salg, makeskifte og bortfeste av statens eiendom på Vestbanetomten i Oslo.
 - c) godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom forvaltet av Statsbygg eller av andre statlige virksomheter som ikke har egen salgfullmakt, for inntil 500 mill. kroner totalt i budsjettåret.
 - d) godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet for inntil 150 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle, og for inntil 300 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg post 49 Kjøp av eiendom.
 - e) overdra statlige spesialskoleeiendommer til underpris eller vederlagsfritt til kommuner og

fylkeskommuner, dersom ansvaret for skoledriften overtas av kommunen eller fylkeskommunen.

- f) foreta bortfeste, salg og makeskifte av eiendommer så langt det er nødvendig ved disponering av statens eiendommer på Fornebu for inntil 500 mill. kroner.
 - g) korrigere Statsbyggs balanse i de tilfeller prosjekterings- og investeringsmidler ført på kap. 2445 Statsbygg overføres til andre budsjettkapitler eller prosjektene ikke blir realisert.
2. Kongen i 2007 kan selge statlig eiendom til lavere pris enn markedspris der særlige hensyn tilsier det.

X

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Statsministerens kontor i 2007 kan overskride bevilgningen på kap. 21 Statsrådet post 1 Driftsutgifter, for å iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for statsministeren og Regjeringens øvrige medlemmer.

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de ønsker å stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 87 mot 23 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.44.36)

Presidenten: Vi går så over til rammeområde 6.

Komiteen hadde innstilt:

B.

Rammeområde 6**(Innvandring, regional utvikling og bolig)**

I

På statsbudsjettet for 2007 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
500		Kommunal- og regionaldepartementet		
	1	Driftsutgifter	129 815 000	
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag, <i>kan overføres</i>	7 500 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 000 000	
	50	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	11 500 000	
502		Valgutgifter		
	1	Driftsutgifter	31 130 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
551		Regional utvikling og nyskaping		
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	1 151 980 000	
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	755 000 000	
	64	Utviklingsmidler til Oppland fylkeskommune	81 499 000	
	70	Transportstøtte, <i>kan overføres, kan nyttes under post 61</i>	375 000 000	
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling		
	21	Kunnskapsutvikling, informasjon, mv., <i>kan overføres</i>	10 400 000	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i>	372 600 000	
580		Bostøtte		
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	2 286 500 000	
581		Bolig- og bomiljøtiltak		
	21	Kunnskapsutvikling og -formidling	3 000 000	
	72	Program for reduserte byggekostnader, <i>kan overføres</i>	16 000 000	
	74	Tilskudd til bolig-, by- og stedsutvikling	43 000 000	
	75	Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger, <i>kan overføres</i>	587 200 000	
	78	Kompetansetilskudd, <i>kan overføres</i>	40 500 000	
582		Rentekompensasjon for skoleanlegg og kirkebygg		
	60	Rentekompensasjon – skoleanlegg, <i>kan overføres</i>	541 000 000	
	61	Rentekompensasjon – kirkebygg, <i>kan overføres</i>	39 000 000	
585		Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus		
	1	Driftsutgifter	5 200 000	
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser		
	60	Oppstartingsstilskudd, <i>kan overføres</i>	8 900 000	
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	1 474 200 000	
587		Statens bygningstekniske etat		
	1	Driftsutgifter	38 400 000	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling	9 500 000	
650		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	86 600 000	
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere		
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold, <i>kan overføres</i>	43 000 000	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	2 826 400 000	
	61	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 368 300 000	
	62	Kommunale innvandreriltak	72 600 000	
	70	Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging	3 200 000	
	71	Tilskudd til innvandrerorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	30 800 000	
	72	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m.	1 900 000	
652		Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene		
	1	Driftsutgifter	5 000 000	
670		Nasjonale minoriteter		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	4 220 000	
	71	Avkastning på Romanifolkets fond	3 700 000	
	72	Tiltak for rom	2 080 000	
680		Sametinget		
	50	Sametinget	164 100 000	
	54	Avkastning på Samefolkets fond	4 700 000	
681		Tilskudd til samiske formål		
	72	Samisk språk, informasjon, mv.	4 600 000	
682		Kompetansesenter for urfolks rettigheter		
	1	Driftsutgifter	2 300 000	
683		Ressursenter for natur- og reindriftstjenester		
	1	Driftsutgifter	1 000 000	
684		Internasjonalt fag- og formidlingscenter for reindrift		
	1	Driftsutgifter	2 600 000	
690		Utlendingsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	416 300 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	777 400 000	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	24 500 000	
	71	Kunnskapsutvikling, migrasjon, <i>kan overføres</i>	6 800 000	
	72	Retur og tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i>	18 800 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> ...	10 700 000	
691		Utlendingsnemnda		
	1	Driftsutgifter	118 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling	9 100 000	
2412		Den norske stats husbank		
	1	Driftsutgifter	282 740 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	14 000 000	
	72	Rentestøtte	19 000 000	
2426		SIVA SF		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	31 000 000	
		Totale utgifter		14 376 764 000
I n n t e k t e r				
3585		Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus		
	1	Gebyrer	240 000	
3587		Statens bygningstekniske etat		
	4	Gebyrer, sentral godkjenning foretak	15 155 000	
3651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere		
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter	69 450 000	
	2	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter	32 700 000	
3670		Nasjonale minoriteter		
	71	Avkastning av Romanifolkets fond	3 700 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3680		Sametinget		
	51	Avkastning av Samefolkets fond	4 650 000	
3690		Utlendingsdirektoratet		
	1	Retur og tilbakevending av flyktninger, ODA-godkjente utgifter	18 800 000	
	2	Gebyr for nødvisum	100 000	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	10 400 000	
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter	281 500 000	
5312		Den norske stats husbank		
	1	Gebyrer m.m.	30 206 000	
5316		Kommunalbanken AS		
	70	Garantiprovisjon	6 000 000	
5326		SIVA SF		
	70	Låne- og garantiprovisjoner	7 000 000	
5613		Renter fra SIVA SF		
	80	Renter	39 700 000	
5615		Renter fra Den norske stats husbank		
	80	Renter	4 105 000 000	
		Totale inntekter		4 624 601 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2007 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 500 post 1	kap. 3500 post 1
kap. 585 post 1	kap. 3585 post 1
kap. 587 post 1	kap. 3587 post 4
kap. 2412 post 1	kap. 5312 post 1

III

Omdisponeringsfullmakter i forbindelse med forsøk med oppgavedifferensiering i Oppland fylkeskommune

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2007 i samråd med Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet i forbindelse med forsøk om oppgavedifferensiering i Oppland fylkeskommune får adgang til å omdisponere mellom bevilgningen under kap. 551 Regional utvikling og nyskaping post 64 Utviklingsmidler til Oppland fylkeskommune og bevilgningen under:

1. kap. 551 Regional utvikling og nyskaping post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling.
2. kap. 551 Regional utvikling og nyskaping post 61 Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift.
3. kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak post 70 Ordinære arbeidsmarkedstiltak.

4. kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak post 71 Spesielle arbeidsmarkedstiltak.
5. kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. post 50 Fondsavsetninger.
6. kap. 1426 Statens naturoppsyn post 31 Tiltak i naturvern-, kulturlandskap- og friluftsområder.
7. kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning post 74 Tilskudd til friluftslivstiltak.
8. kap. 1429 Riksantikvaren post 72 Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer.
9. kap. 2421 Innovasjon Norge post 50 Innovasjon – prosjekter, fond.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2007 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
551		Regional utvikling og nyskaping	
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	140 mill. kroner
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	75	Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger	178,5 mill. kroner
	78	Kompetansetilskudd	40,5 mill. kroner

V

Garantiprovisjon fra Kommunalbanken AS

Stortinget samtykker i at Kommunalbanken AS i 2007 betaler en provisjon på statsgarantien på 0,1 pst. av bankens lån opptatt før 1. november 1999.

VI

Investeringsramme skoleanlegg

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2007 kan gi nye tilsagn om rentekompensasjon tilsvarende en investeringsramme for skoleanlegg på 2 000 mill. kroner over kap. 582 post 60 Rentekompensasjon – skoleanlegg. Den totale investeringsrammen skal ikke overstige 15 000 mill. kroner. Rentekompensasjonen

beregnes med utgangspunkt i et serielån med 20 års løpetid i Husbanken.

VII

Meldeplikten i bostøtteordningen

Stortinget samtykker i at for mye utbetalt bostøtte fra 2004 til og med 2006 i forbindelse med manglende etterlevelse av meldeplikten knyttet til inntektsøkninger over 10 000 kroner pr. år, ikke innkreves.

VIII

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2007 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 650 post 1	kap. 3650 post 1
kap. 682 post 1	kap. 3682 post 1
kap. 683 post 1	kap. 3683 post 1
kap. 684 post 1	kap. 3684 post 1
kap. 690 post 1	kap. 3690 post 5
kap. 691 post 1	kap. 3691 post 1

IX

Fullmakt til midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2007 kan inngå avtaler om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger med varighet utover 2007. Dersom behovet for mottaksplasser for asylsøkere og flyktninger blir større enn antatt i statsbudsjettet for 2007, samtykker Stortinget i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet kan øke antall plasser i statlige mottak innenfor gjeldende rammer for etablering og drift av det statlige mottaksapparatet, selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov under kap. 690 Utlendingsdirektoratet post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak.

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de ønsker å stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 88 mot 23 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.45.04)

Votering i sak nr. 2

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2006 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
U t g i f t e r			
500		Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500)	
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag, <i>kan overføres, f o r h ø y e s</i> med fra kr 6 686 000 til kr 8 186 000	1 500 000
	50	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd, <i>n e d s e t t e s</i> med fra kr 10 000 000 til kr 8 500 000	1 500 000
585		Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus (jf. kap. 3585)	
	1	Driftsutgifter, <i>n e d s e t t e s</i> med fra kr 4 999 000 til kr 4 619 000	380 000

Forhandlinger i Stortinget nr. 101

2006

14. des. – Voteringer

1511

Kap.	Post	Formål	Kroner
2412		Den norske stats husbank (jf. kap. 5312 og 5615)	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 283 798 000 til kr 284 178 000	380 000
	72	Rentestøtte, f o r h ø y e s med fra kr 21 000 000 til kr 23 000 000	2 000 000
2425		Innovasjon Norge (IN) og fylkeskommunene	
	74 (Ny)	Dekning av tap på risikolån og garantier, b e v i l g e s med	46 000 000
I n n t e k t e r			
5615		Renter fra Den norske stats husbank (jf. kap. 2412)	
	80	Renter, n e d s e t t e s med fra kr 3 739 000 000 til kr 3 700 000 000	39 000 000

V o t e r i n g :

Votering i sak nr. 3

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2006 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
U t g i f t e r			
1500		Fornyings- og administrasjonsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 145 501 000 til kr 149 184 000	3 683 000
	21	Spesielle driftsutgifter, r e d u s e r e s med Fra kr 100 908 000 til kr 95 408 000	5 500 000
1507		Datatilsynet	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 22 778 000 til kr 24 778 000	2 000 000
1520		Statskonsult AS	
	72	Nedskrivning av aksjeeiet i Statskonsult AS	20 000 000
	96	Innskudd egenkapital Statskonsult AS, b e v i l g e s med	20 000 000
1522		Departementenes servicesenter	
	21	Spesielle driftsutgifter, f o r h ø y e s med Fra kr 7 500 000 til kr 8 500 000	1 000 000
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med Fra kr 6 371 385 000 til kr 6 455 000 000	83 615 000
	22	Sluttoppgjør Posten Norge AS, r e d u s e r e s med Fra kr 1 660 000 000 til kr 1 480 000 000	180 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , r e d u s e r e s med Fra kr 77 385 000 til kr 71 000 000	6 385 000
1544		Boliglån til statsansatte	
	90	Lån, f o r h ø y e s med Fra kr 700 000 000 til kr 1 200 000 000	500 000 000
1550		Konkurransetilsynet	
	22	Flyttekostnader, f o r h ø y e s med Fra kr 12 564 000 til kr 15 064 000	2 500 000
4520		Statskonsult AS	
	96	Aksjepost i Statskonsult AS.....	20 000 000
4546		Yrkesskadeforsikring	
	1	Premieinntekter, r e d u s e r e s med Fra kr 161 000 000 til kr 147 000 000	14 000 000
4547		Gruppelivsforsikring	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Premieinntekter, f o r h ø y e s med	1 000 000
		Fra kr 42 000 000 til kr 43 000 000	
5446		Salg av eiendom, Fornebu	
	1	Leieinntekter, Fornebu, b e v i l g e s med	386 000
5607		Renter av boliglånsordningen til statsansatte	
	80	Renter, f o r h ø y e s med	29 000 000
		fra kr 334 000 000 til kr 363 000 000	

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de ønsker å stemme imot kap. 1520 post 96.

Votering i sak nr. 4

V o t e r i n g :

Komiteen hadde innstilt:

1. Komiteens innstilling til kap. 1520 post 96 ble bifalt med 88 mot 23 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 15.45.46)
2. Komiteens innstilling til de øvrige kapitler og poster ble enstemmig bifalt.

I
I statsbudsjettet for 2006 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
U t g i f t e r			
651		Busetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	60	Integreringstilskot, <i>kan overføres</i> , a u k a s t med	112 400 000
		frå kr 2 718 000 000 til kr 2 830 400 000	
	61	Opplæringstiltak i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, b l i r r e d u s e r t med	121 000 000
		frå kr 1 215 000 000 til kr 1 094 000 000	
690		Utlendingsdirektoratet	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversetting, b l i r r e d u s e r t med	2 600 000
		frå kr 24 319 000 til kr 21 719 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og frå utlandet, <i>kan overføres</i> , b l i r r e d u s e r t med	8 500 000
		frå kr 14 050 000 til kr 5 550 000	
I n n t e k t e r			
3651		Busetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskott for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, b l i r r e d u s e r t med	9 800 000
		frå kr 72 552 000 til kr 62 752 000	
3690		Utlendingsdirektoratet	
	3	Reiseutgifter for flyktninger, til og frå utlandet, ODA-godkjente utgifter, b l i r r e d u s e r t med	4 100 000
		frå kr 13 769 000 til kr 9 669 000	

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykkjer i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2006 kan

Overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 691 post 1	kap. 3691 post 1

III

Tilføying av stikkord

Stortinget samtykkjer i at stikkordet:

1. «kan overførast» tilføyes løyving under kap. 651 Busetting av flyktingar og tiltak for innvandrarak, post 62 kommunale tiltak for innvandrarak.
2. «kan overførast» tilføyes løyvinga under kap. 670 Nasjonale minoritetar, post 72 Tiltak for rom i statsbudsjettet for 2006.
3. «kan overførast» tilføyes løyvinga under kap. 683 Resurscenter for natur og reindriftstjenester, post 1 Driftsutgifter i statsbudsjettet for 2006.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 5

Presidenten: Under debatten har Kenneth Svendsen satt fram et forslag på vegne av Fremskrittspartiet.

Komiteen hadde innstilt:

I

I statsbudsjettet for 2006 blir det gjort følgjande endringar:

Kap.	Post	Formål	Kroner
U t g i f t e r			
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, b l i r a u k a med frå kr 188 632 000 til kr 191 832 000	3 200 000
604		NAV-reform og pensjonsreform	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overførast, kan nyttast under post 4,</i> b l i r a u k a med frå kr 306 500 000 til kr 318 600 000	12 100 000
	45	Større utstyrsanskaffingar og vedlikehald, <i>kan overførast, kan nyttast under post 2,</i> b l i r a u k a med frå kr 390 000 000 til kr 483 000 000	93 000 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, b l i r l ø y v a med	3 248 935 000
	21	Spesielle driftsutgifter, b l i r l ø y v a med	9 280 000
	45	Større utstyrsanskaffingar og vedlikehald, <i>kan overførast, b l i r l ø y v a med</i>	94 255 000
620		Utredningsverksemd forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, b l i r r e d u s e r t med frå kr 77 979 000 til kr 74 779 000	3 200 000
630		Aetat	
	1	Driftsutgifter, b l i r r e d u s e r t med frå kr 2 242 554 000 til kr 1 196 315 000	1 046 239 000
	21	Spesielle driftsutgifter, b l i r a u k a med frå kr 2 000 000 til kr 3 444 000	1 444 000
	45	Større utstyrsanskaffingar og vedlikehald, <i>kan overførast, b l i r r e d u s e r t med</i> frå kr 51 500 000 til kr 46 655 000	4 845 000
634		Arbeidsmarknadstiltak	
	21	Evaluering, utviklingstiltak mv. <i>kan overførast, b l i r r e d u s e r t med</i> frå kr 28 800 000 til kr 25 100 000	3 700 000
	71	Spesielle arbeidsmarknadstiltak, <i>kan overførast, b l i r r e d u s e r t med</i> frå kr 3 505 000 000 til kr 3 290 000 000	215 000 000
	74	Lønssubsidium ved reaktivisering, <i>overslagsløyving, b l i r r e d u s e r t med</i> frå kr 90 000 000 til kr 20 000 000	70 000 000
635		Ventelønn mv.	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsløyving, b l i r r e d u s e r t med</i> frå kr 428 000 000 til kr 390 000 000	38 000 000
642		Petroleumstilsynet	
	21	Spesielle driftsutgifter, b l i r a u k a med frå kr 13 400 000 til kr 18 600 000	5 200 000
643		Statens arbeidsmiljøinstitutt	
	50	Statstilskott, b l i r a u k a med frå kr 78 800 000 til kr 79 400 000	600 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
646		Pionerdykkere i Nordsjøen	
	70	Tilskott til pionerdykkere, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 12 400 000 til kr 80 000 000	67 600 000
660		Krigspensjon	
	70	Tilskott, militære, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 246 000 000 til kr 240 000 000	6 000 000
	71	Tilskott, sivile, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 596 000 000 til kr 580 000 000	16 000 000
664		Pensjonstrygda for sjømenn	
	70	Tilskott, blir redusert med frå kr 691 000 000 til kr 675 000 000	16 000 000
666		Avtalefesta pensjon (AFP)	
	70	Tilskott, blir auka med frå kr 819 000 000 til kr 860 000 000	41 000 000
667		Supplerande stønad til personar over 67 år	
	70	Tilskott, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 157 000 000 til kr 215 000 000	58 000 000
2541		Dagpengar	
	70	Dagpengar, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 7 700 000 000 til kr 6 300 000 000	1 400 000 000
2542		Statsgaranti for lønskrav ved konkurs mv.,	
	70	Statsgaranti for lønskrav ved konkurs mv., <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 440 000 000 til kr 388 000 000	52 000 000
2543		Ytingar til yrkesretta attføring	
	70	Attføringspengar, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 11 268 100 000 til kr 10 903 000 000	365 100 000
	71	Attføringsstønader, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 1 408 000 000 til kr 1 327 000 000	81 000 000
2600		Trygdeetaten	
	1	Driftsutgifter, blir redusert med frå kr 5 060 545 000 til kr 2 726 749 000	2 333 796 000
	21	Spesielle driftsutgifter, blir redusert med frå kr 15 283 000 til kr 6 003 000	9 280 000
	45	Større utstyrsanskaffingar og vedlikehald, <i>kan overførast</i> , blir redusert med frå kr 150 389 000 til kr 60 979 000	89 410 000
2603		Trygderetten	
	1	Driftsutgifter blir auka med frå kr 52 253 000 til kr 52 903 000	650 000
2650		Sjukepengar	
	70	Sjukepengar for arbeidstakarar mv., <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 24 430 000 000 til kr 24 130 000 000	300 000 000
	71	Sjukepengar for sjølvstendige mv., <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 1 570 000 000 til kr 1 530 000 000	40 000 000
	72	Omsorgs- og pleiepengar ved barns sjukdom, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 308 000 000 til kr 315 000 000	7 000 000
	75	Feriepengar av sjukepengar, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 1 140 000 000 til kr 1 200 000 000	60 000 000
2652		Medisinsk rehabilitering mv.	
	70	Rehabiliteringspengar, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 7 568 600 000 til kr 7 765 000 000	196 400 000
2655		Uføre	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 16 953 000 000 til kr 17 050 000 000	97 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 25 640 000 000 til kr 25 500 000 000	140 000 000
	72	Sært tillegg, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 1 403 000 000 til kr 1 380 000 000	23 000 000
	73	Førebels uførestønad, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 230 000 000 til kr 160 000 000	70 000 000
	74	Tidsavgrensa uførestønad, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 4 218 100 000 til kr 4 190 000 000	28 100 000
	76	Yrkesskadetrygd, gml. lovgiving, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med . frå kr 82 000 000 til kr 75 000 000	7 000 000
2661		Grunn- og hjelpstønad, hjelpemiddel mv.	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 1 510 000 000 til kr 1 500 000 000	10 000 000
	73	Hjelpemiddel mv. under arbeid og utdanning, blir redusert med frå kr 173 400 000 til kr 105 000 000	68 400 000
	74	Tilskott til bilar, blir redusert med frå kr 785 000 000 til kr 665 000 000	120 000 000
	75	Betring av funksjonsevna, hjelpemiddel, blir redusert med frå kr 2 508 500 000 til kr 2 435 000 000	73 500 000
	76	Betring av funksjonsevna, andre føremål, blir redusert med frå kr 91 500 000 til kr 85 000 000	6 500 000
	77	Ortopediske hjelpemiddel, blir redusert med frå kr 755 000 000 til kr 690 000 000	65 000 000
	78	Høyreapparat, blir redusert med frå kr 465 000 000 til kr 410 000 000	55 000 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 35 351 000 000 til kr 35 440 000 000	89 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 50 077 000 000 til kr 50 270 000 000	193 000 000
	72	Ventetillegg, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 84 000 000 til kr 86 000 000	2 000 000
	73	Sært tillegg, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 4 870 000 000 til kr 4 860 000 000	10 000 000
2680		Etterlatne	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 1 234 000 000 til kr 1 205 000 000	29 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 1 056 000 000 til kr 1 090 000 000	34 000 000
	72	Sært tillegg, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 64 000 000 til kr 62 000 000	2 000 000
2683		Stønad til einsleg mor eller far	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 2 371 000 000 til kr 2 325 000 000	46 000 000
	72	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 595 000 000 til kr 510 000 000	85 000 000
	73	Utdanningsstønad, blir redusert med frå kr 80 500 000 til kr 80 000 000	500 000
	76	Forskottering av underhaltsbidrag, blir redusert med frå kr 1 161 000 000 til kr 1 140 000 000	21 000 000
2686		Gravferdsstønad	
	70	Gravferdsstønad, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 113 500 000 til kr 110 000 000	3 500 000
2690		Ymse utgifter	
	70	Sjukestønadsutgifter i utlandet, blir auka med frå kr 119 000 000 til kr 135 000 000	16 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	77	Pasientar frå land med innbyrdes avtale mv., b l i r r e d u s e r t med frå kr 82 000 000 til kr 80 000 000	2 000 000
I n n t e k t e r			
3630		Aetat	
	80	Innfordra misbruk av dagpengar, b l i r a u k a med frå kr 35 600 000 til kr 76 000 000	40 400 000
	81	Innfordra misbruk av attføringsytningar, b l i r a u k a med frå kr 11 100 000 til kr 22 000 000	10 900 000
3634		Arbeidsmarknadstiltak	
	2	Opplæringstenester, b l i r a u k a med frå kr 1 950 000 til kr 20 000 000	18 050 000
3635		Venteløn mv.	
	1	Refusjon statleg verksemd, b l i r r e d u s e r t med frå kr 105 000 000 til kr 95 000 000	10 000 000
3642		Petroleumstilsynet	
	3	Refusjon av tilsynsutgifter, b l i r a u k a med frå kr 55 700 000 til kr 66 700 000	11 000 000
5701		Ymse inntekter	
	3	Hjelpemiddelsentralar mv., b l i r r e d u s e r t med frå kr 56 000 000 til kr 48 000 000	8 000 000
	7	Administrasjonsvederlag frå regionale helseforetak, b l i r r e d u s e r t med . frå kr 91 100 000 til kr 81 500 000	9 600 000
	71	Refusjon ved yrkesskade, b l i r r e d u s e r t med frå kr 977 000 000 til kr 875 000 000	102 000 000
	74	Refusjon medisinsk behandling, b l i r a u k a med frå kr 900 000 til kr 1 500 000	600 000
	75	Refusjon overskytande bidrag, b l i r r e d u s e r t med frå kr 12 000 000 til kr 3 700 000	8 300 000
	80	Renter, b l i r r e d u s e r t med frå kr 30 000 000 til kr 10 000 000	20 000 000
5704		Statsgaranti for lønskav ved konkurs mv.	
	2	Dividende, b l i r a u k a med frå kr 100 000 000 til kr 142 000 000	42 000 000
5705		Refusjon av dagpengar	
	1	Refusjon dagpengar, statsgaranti ved konkurs, b l i r r e d u s e r t med frå kr 50 000 000 til kr 31 000 000	19 000 000
	3	Refusjon dagpengar frå EØS-land, b l i r a u k a med frå kr 2 500 000 til kr 4 800 000	2 300 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykkjer i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2006 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 605 post 1	kap. 5701 postene 1, 4, 5 og 6
kap. 605 post 1	kap. 3630 posten 4
kap. 605 post 21	kap. 3630 posten 2

III

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2006 kan:

1. omdisponere inntil 40 mill. kroner frå kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak post 71 Spesielle arbeidsmar-

- kedstiltak til kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten post 1 Driftsutgifter.
2. omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 NAV-reform og pensjonsreform post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten post 1 Driftsutgifter

3. omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 NAV-reform og pensjonsreform post 45 Store nyskaffingar og vedlikehald og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten post 45 Store nyskaffingar og vedlikehald.
4. beløp som er overført frå 2005 til 2006 til kap. 630 Aetat og til kap. 2600 Trygdeetaten overføres til kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten.
5. fullmaktene 2, 3 og 4 under III under Arbeids- og inkluderingsdepartementet, gitt ved behandlingen av St.prp. nr. 1 (2005-2006), erstattes med ovenstående fullmakter nr. 2, 3 og 4.

IV

Tilføying av stikkord

Stortinget samtykker i at stikkordet:

1. «kan overførast» tilføyes løyvinga under kap. 604 Ny arbeids- og velferdsforvaltning post 21 Spesielle driftsutgifter i statsbudsjettet for 2006.
2. «kan overførast» tilføyes løyvinga under kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten post 45 større nyanskaffingar og vedlikehald for 2006.

Presidenten: Under I foreligger det et avvikende forslag fra Fremskrittspartiet til kap. 634 post 21. Forslaget lyder:

«Kap.	Post	Formål	Kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	21	Evaluering, utviklingstiltak mv. økes med	38 800 000»

V o t e r i n g :

1. Ved alternativ votering mellom innstillingens forslag til kap. 634 post 21 og forslaget fra Fremskrittspartiet ble innstillingen bifalt med 88 mot 23 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 15.46.45)
2. Komiteens innstilling til de øvrige kapitler og poster under I og II, III og IV ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 6

Presidenten: Under debatten har Tord Lien satt fram et forslag på vegne av Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram sak om vern av Trillemarka-Rollagsfjell for Stortinget.»

Det vil bli votert alternativt mellom dette forslaget og innstillingen fra komiteen.

Komiteen hadde innstilt:

Dokument nr. 8:12 (2006-2007) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Jørund Rytman, Tord Lien, Ketil Solvik-Olsen og Torbjørn Andersen om vern av Trillemarka-Rollagsfjell – bifalles ikke.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet ble innstillingen bifalt med 88 mot 23 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.47.41)

Votering i sak nr. 7

Komiteen hadde innstilt:

Stortinget samtykker i tiltredelse av Internasjonal konvensjon om kontroll og behandling av ballastvann og sedimenter fra skip av 13. februar 2004.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 8

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2006 gjøres følgende endringer:

Kap	Post	Formål	Kroner
U t g i f t e r			
701		Forskning	
	50	Norges forskningsråd, f o r h ø y e s med	3 000 000
		fra kr 153 964 000 til kr 156 964 000	
703		Internasjonalt samarbeid (jf. kap. 3703)	
	21	Spesielle driftsutgifter, n e d s e t t e s med	8 000 000
		fra kr 25 354 000 til kr 17 354 000	
715		Statens strålevern (jf. kap. 3715)	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med	7 300 000
		fra kr 60 440 000 til kr 67 740 000	
720		Sosial- og helsedirektoratet (jf. kap. 3720)	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med	1 500 000
		fra kr 315 072 000 til kr 316 572 000	

Kap	Post	Formål	Kroner
722		Norsk pasientskadeerstatning (jf. kap. 3722)	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 71 485 000 til kr 72 485 000	1 000 000
723		Pasientskadenemnda (jf. kap. 3723)	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 21 560 000 til kr 22 060 000	500 000
724		Helsepersonell og tilskudd til personelltiltak (jf. kap. 3724)	
	61	Tilskudd til tursnustjenesten, n e d s e t t e s med fra kr 142 050 000 til kr 132 050 000	10 000 000
	70	Andre tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i> , f o r h ø y e s med fra kr 37 500 000 til kr 40 500 000	3 000 000
728		Forsøk og utvikling mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 74 941 000 til kr 77 741 000	2 800 000
729		Annen helsetjeneste	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 30 975 000 til kr 31 175 000	200 000
732		Regionale helseforetak (jf. kap. 3732)	
	21	Forsøk og utvikling i sykehussektoren, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med fra kr 14 612 000 til kr 15 012 000	400 000
	70	Tilskudd til helseforetakene, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 71, 72, 73, 74, 75</i> , f o r h ø y e s med fra kr 3 308 196 000 til kr 3 358 196 000	50 000 000
	76	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med ... fra kr 13 835 312 000 til kr 13 989 712 000	154 400 000
	77	Refusjon poliklinisk virksomhet ved sykehus mv., <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med.....	302 000 000
		fra kr 3 013 108 000 til kr 3 315 108000	
	91	Opptreksrenter, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med fra kr 115 000 000 til kr 130 000 000	15 000 000
742		Forpleining, kontroll og tilsyn med psykiatriske pasienter	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 25 373 000 til kr 35 373 000	10 000 000
	70	Tilskudd, f o r h ø y e s med fra kr 1 818 000 til kr 2 818 000	1 000 000
751		Apotekvesenet og legemiddelfaglige tiltak (jf. kap. 3751 og 5577)	
	21	Spesielle driftsutgifter, n e d s e t t e s med fra kr 21 066 000 til kr 16 666 000	4 400 000
	70	Tilskudd, n e d s e t t e s med fra kr 56 208 000 til kr 49 208 000	7 000 000
761		Tilskudd forvaltet av Sosial- og helsedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , f o r h ø y e s med fra kr 56 887 000 til kr 57 187 000	300 000
	64	Ressurskrevende brukere, <i>overslagsbevilgning</i> , n e d s e t t e s med fra kr 1 871 416 000 til kr 1 700 416 000	171 000 000
2711		Spesialisthelsetjenester mv.	
	70	Refusjon spesialisthjelp, n e d s e t t e s med fra kr 1 058 000 000 til kr 1 005 000 000	53 000 000
	71	Refusjon psykologhjelp, n e d s e t t e s med fra 174 000 000 til kr 164 000 000	10 000 000
	72	Refusjon tannlegehjelp, f o r h ø y e s med fra kr 700 000 000 til kr 740 000 000	40 000 000
	76	Private laboratorier og røntgeninstitut, f o r h ø y e s med fra kr 440 000 000 til kr 455 000 000	15 000 000
	78	Opptreningsinstitusjoner m.fl., n e d s e t t e s med fra kr 120 000 000 til kr 70 000 000	50 000 000

Kap	Post	Formål	Kroner
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, f o r h ø y e s med fra kr 7 570 000 000 til kr 7 655 000 000	85 000 000
	72	Sykepleieartikler, n e d s e t t e s med fra kr 1 135 000 000 til kr 1 100 000 000	35 000 000
2752		Refusjon av egenbetaling	
	71	Refusjon av egenbetaling, egenandelstak 2, f o r h ø y e s med fra kr 113 000 000 til kr 125 000 000	12 000 000
2755		Helsetjeneste i kommunene mv.	
	62	Tilskudd til fastlønnsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71,</i> n e d s e t t e s med fra kr 214 000 000 til kr 205 000 000	9 000 000
	70	Refusjon allmennlegehjelp, n e d s e t t e s med fra kr 2 442 000 000 til kr 2 375 000 000	67 000 000
	71	Refusjon fysioterapi, n e d s e t t e s med fra kr 1 273 000 000 til kr 1 220 000 000	53 000 000
	72	Refusjon jordmorhjelp, n e d s e t t e s med fra kr 36 000 000 til kr 35 000 000	1 000 000
	73	Kiropraktorbehandling, f o r h ø y e s med fra kr 54 000 000 til kr 75 000 000	21 000 000
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling, n e d s e t t e s med fra kr 72 000 000 til kr 64 000 000	8 000 000
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, lokalt, n e d s e t t e s med fra kr 563 000 000 til kr 555 000 000	8 000 000
I n n t e k t e r			
3732		Regionale helseforetak	
	80	Renter på investeringslån, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med fra kr 100 000 000 til kr 158 000 000	58 000 000
	90	Avdrag på investeringslån, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med fra kr 1 519 000 til kr 1 532 000 000	13 000 000
3750		Statens legemiddelverk (jf. kap. 750)	
	2	Gebyrinntekter, f o r h ø y e s med fra kr 5 741 000 til kr 9 741 000	4 000 000

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 9

Presidenten: Det voteres over forslag oversendt fra Odelstingets møte 4. desember 2006:

«Stortinget ber Regjeringen fremlegge forslag om økte bevilgninger til Helsetilsynets arbeid med nytt kap. 4 A i lov om pasientrettigheter i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007.»

Det er Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre som står bak forslaget, så presidenten antar at

Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ønsker å stemme imot.

V o t e r i n g :

Forslaget ble med 61 mot 50 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.48.49)

S a k n r . 1 0

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Møtet hevet kl. 15.50.